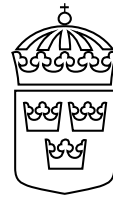

Regeringens proposition

2021/22:269

Extra ändringsbudget för 2022 –
Vårändringsbudget för 2022 och stöd till
Ukraina

Prop.
2021/22:269

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 juni 2022

Peter Hultqvist

Max Elger
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2022.

I propositionen lämnar regeringen ett samlat förslag på pensionsområdet. Det innebär en höjning av garantipensionen och höjt bostadstillägg för pensionärer. Ändringarna tillämpas för tid fr.o.m. den 1 augusti 2022.

Därutöver innehåller propositionen med vissa justeringar de förslag som ingick i propositionen Vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99), med undantag för förslaget om en ny förmån till pensionärer med låga inkomster. Propositionen innehåller även de förslag som lämnades i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina (prop. 2021/22:255).

Förslagen i denna proposition lämnas mot bakgrund av att riksdagen den 15 juni 2022 avtog förslagen i de tidigare lämnade propositionerna (bet. 2021/22:FiU21, rskr. 2021/22:402 och 403).

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagförslag	15
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	15
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	16
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	17
2.4	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.....	18
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken.....	21
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken.....	22
2.7	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	23
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken	24
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken.....	25
2.10	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.....	26
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen	27
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen	28
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen	29
2.14	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.....	30
2.15	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.....	34
3	Ärendet och dess beredning	38
3.1	Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid.....	38
3.2	Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.....	39
3.3	Ett förstärkt grundskydd för pensionärer.....	39
3.4	Höjt minimibelopp för fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen	40
3.5	Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket.....	40
3.6	Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader	40
3.7	Undantag för Kommuninvest m.m.	41

4	Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk	41
4.1	Bakgrund	41
4.2	Ökad skattenedsättning.....	41
4.3	Konsekvenser av förslagen.....	44
4.4	Författningskommentar	48
5	Ett förstärkt grundskydd för pensionärer.....	50
5.1	Förstärkning av ekonomin för personer med garantipension	50
5.2	Höjt bostadstillägg till pensionärer.....	51
5.3	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	51
5.4	Konsekvenser av förslagen.....	52
5.5	Författningskommentar	53
6	Höjt minimibelopp för fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen	55
6.1	Minimibeloppet höjs.....	55
6.2	Författningskommentar	56
7	Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket.....	57
7.1	Bakgrund	57
7.2	Möjligheten att i vissa fall betala ut garantipension och garantipension till omställningspension i EES- länder och Schweiz förlängs.....	60
7.3	Rätten till utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension i Förenade kungariket förlängs.....	63
7.4	Konsekvenser av förslagen.....	65
7.5	Författningskommentar	66
8	Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader	70
8.1	Nuvarande bestämmelser om bostadsbidrag	70
8.2	Inkomstprövningen inom bostadsbidraget.....	71
8.3	Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget under juli–december 2020 och under samma period 2021.....	71
8.4	Ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget införs.....	72
8.5	Ersättningsens storlek och avstämning	77
8.6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	78
8.7	Konsekvenser av förslagen.....	79
8.8	Författningskommentar	84
9	Ändringar i statens budget för 2022.....	90
9.1	Ändringar av statens inkomster	90
9.2	Ändringar av statens utgifter	91
9.3	Konsekvenser för statens budget	143
Bilaga 1	Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.....	144

Prop. 2021/22:269	Bilaga 2	Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket.....	148
	Bilaga 3	Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader	156
		Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 juni 2022.....	165

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.1 och 4.2).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.2 och 4.2).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.3 och 4.2).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.4 och 5.1–5.3).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.5 och 5.2).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.6 och 5.2).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) (avsnitt 2.7 och 6.1).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.8 och 7.2).
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.9 och 7.2).
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.10 och 7.2).
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen (avsnitt 2.11 och 7.3).
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen (avsnitt 2.12 och 7.3).
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen (avsnitt 2.13 och 7.3).
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.14 och 8.4–8.6).
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.15 och 8.4–8.6).
16. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 förvärvar fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 för sammanlagt 1 810 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
17. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 *Skatteverket* inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (avsnitt 9.2).
18. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor (avsnitt 9.2).

- Prop. 2021/22:269
19. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
  20. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om att Sverige ska delta i det gemensamma företag som bildats enligt rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, som genomförandestruktur för det tredje programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning Global Hälsa European Developing Countries Clinical Trials Partnership 3 (GH EDCTP3) (avsnitt 9.2).
  21. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 *Barnbidrag* inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (avsnitt 9.2).
  22. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (avsnitt 9.2).
  23. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om bidrag på högst 1 200 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS) (avsnitt 9.2).
  24. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i byggnationen av en ny visualiseringsdom som inklusive tidigare upplåning för andra investeringar uppgår till högst 40 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
  25. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i European Regional Policy Research Consortium och bemyndigar regeringen att under 2022–2024 för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* inom utgiftsområde 19 Regional utveckling besluta om en årlig medlemsavgift på högst 400 000 kronor (avsnitt 9.2).
  26. Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2022–2024 som en riktlinje för Naturvårdsverkets investeringar (avsnitt 9.2).
  27. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer (avsnitt 9.2).
  28. Riksdagen bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut med stöd av växtskyddslagen (2022:725) för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom växtskyddsområdet (avsnitt 9.2).
  29. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (avsnitt 9.2).
  30. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i det europeiska partnerskapet för metrologi och bemyndigar regeringen att under 2022–2027 för anslaget 1:2 *Verket för*

innovationssystem: Forskning och utveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv besluta om bidrag på totalt högst 250 000 000 kronor (avsnitt 9.2).

31. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022–2026 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 000 000 kronor till Svenska rymdaktiebolaget för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet (avsnitt 9.2).
32. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ställa ut kreditgarantier som uppgår till högst 3 000 000 000 kronor för att säkra tillgången av råvaror (avsnitt 9.2).
33. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022 (avsnitt 9.1 och tabell 9.1).
34. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt tabell 1.1.
35. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Riksdagsstyrelsens förslag:

36. Riksdagen godkänner att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Cephalus 11 i dess helhet med anslag (avsnitt 9.2).
37. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2022–2024 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 9.2).
38. Riksdagen anvisar ändrat anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition enligt tabell 1.1.

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till tre dagar.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag 2022

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
1	Rikets styrelse	17 433 338	172 000	17 605 338
	Kungliga hov- och slottsstaten	149 157	38 000	187 157
	Riksdagens fastighetsanslag	120 000	60 000	180 000
	3:1 Sametinget	61 800	-2 500	59 300
	5:1 Länsstyrelserna m.m.	3 678 121	76 500	3 754 621
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 971 183	13 750	17 984 933
	1:2 Kammarkollegiet	114 574	4 250	118 824

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå	
	1:7	Konjunkturinstitutet	67 682	3 000	70 682
	1:9	Statistiska centralbyrån	592 901	-1 000	591 901
	1:11	Finansinspektionen	733 787	2 000	735 787
	1:12	Riksgäldskontoret	338 983	6 000	344 983
	1:15	Statens servicecenter	882 068	-500	881 568
3		Skatt, tull och exekution	12 929 734	2 000	12 931 734
	1:1	Skatteverket	8 302 898	2 000	8 304 898
4		Rättsväsendet	62 918 986	80 000	62 998 986
	1:1	Polismyndigheten	33 835 967	2 000	33 837 967
	1:2	Säkerhetspolisen	1 878 382	20 000	1 898 382
	1:3	Åklagarmyndigheten	2 022 249	1 000	2 023 249
	1:5	Sveriges Domstolar	6 682 674	1 000	6 683 674
	1:6	Kriminalvården	12 362 399	1 000	12 363 399
	1:12	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 987	55 000	94 987
5		Internationell samverkan	2 735 117	667 700	3 402 817
	1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 533 554	90 000	1 623 554
	1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	681 848	577 700	1 259 548
6		Försvar och samhällets krisberedskap	79 208 299	833 300	80 041 599
	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	44 537 502	97 300	44 634 802
	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 476 513	60 000	1 536 513
	1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	22 059 713	165 000	22 224 713
	2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	521 850	-2 000	519 850
	2:4	Krisberedskap	1 273 788	336 000	1 609 788
	2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	401 671	25 000	426 671

Utgifts- område	Anslags- nummer		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
	2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 448 916	130 000	1 578 916
	2:8	Myndigheten för psykologiskt försvar	103 000	10 000	113 000
	3:1	Strålsäkerhetsmyndig- heten	407 892	12 000	419 892
7		Internationellt bistånd	51 939 762	0	51 939 762
	1:1	Biståndsverksamhet	49 985 150	13 774	49 998 924
	1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 652 317	-13 774	1 638 543
8		Migration	8 541 364	10 300 000	18 841 364
	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	2 190 000	9 800 000	11 990 000
	1:9	Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina	0	500 000	500 000
9		Hälsovård, sjukvård och social omsorg	119 461 613	1 733 000	121 194 613
	1:1	Socialstyrelsen	765 160	2 000	767 160
	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	31 417 886	1 736 000	33 153 886
	2:3	Bidrag till WHO	46 665	-5 000	41 665
10		Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	106 203 457	5 802 000	112 005 457
	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	7 407 000	5 800 000	13 207 000
	2:1	Försäkringskassan	9 281 366	2 000	9 283 366
11		Ekonomisk trygghet vid ålderdom	42 161 128	4 190 000	46 351 128
	1:1	Garantipension till ålderspension	13 416 400	3 684 000	17 100 400
	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	11 836 400	398 000	12 234 400
	1:4	Äldreförsörjningsstöd	1 252 200	-57 000	1 195 200
	2:1	Pensionsmyndigheten	700 228	165 000	865 228
12		Ekonomisk trygghet för familjer och barn	99 846 770	1 653 000	101 499 770
	1:2	Föräldraförsäkring	45 031 247	1 140 000	46 171 247
	1:8	Bostadsbidrag	4 286 404	513 000	4 799 404

Utgifts- område	Anslags- nummer		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
13		Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	6 151 744	30 000	6 181 744
	1:1	Etableringsåtgärder	142 030	30 000	172 030
	4:1	Åtgärder mot segregation	500 000	-10 500	489 500
	4:2	Delegationen mot segregation	18 416	10 500	28 916
14		Arbetsmarknad och arbetsliv	93 220 726	51 000	93 271 726
	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 810 253	51 000	7 861 253
16		Utbildning och universitetsforskning	95 384 445	89 000	95 473 445
	1:1	Statens skolverk	1 367 338	1 000	1 368 338
	1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	200 720	30 000	230 720
	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	5 417 422	-300 000	5 117 422
	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskole- utbildning	3 815 236	43 000	3 858 236
	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	950 902	15 000	965 902
	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 028 846	300 000	7 328 846
17		Kultur, medier, trossamfund och fritid	20 049 593	108 510	20 158 103
	9:2	Stöd till trossamfund	81 919	8 510	90 429
	13:5	Insatser för den ideella sektorn	128 758	100 000	228 758
18		Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 771 334	2 000	5 773 334
	1:5	Statens geotekniska institut	56 847	1 000	57 847
	1:6	Lantmäteriet	688 817	1 000	689 817
20		Allmän miljö- och naturvård	20 951 580	3 847 000	24 798 580
	1:1	Naturvårdsverket	645 033	1 000	646 033

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå	
	1:3	Åtgärder för värdefull natur	2 064 035	-3 000	2 061 035
	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 167 318	-10 750	1 156 568
	1:7	Avgifter till Internationella organisationer	282 131	7 750	289 881
	1:8	Klimatbonus	3 510 000	3 900 000	7 410 000
	1:9	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	298 143	2 000	300 143
	1:24	Biogasstöd	500 000	-50 000	450 000
21	Energi	11 674 924	93 000	11 767 924	
	1:1	Statens energimyndighet	419 387	2 000	421 387
	1:2	Insatser för energieffektivisering	18 000	10 000	28 000
	1:6	Energimarknadsinspektionen	184 294	1 000	185 294
	1:8	Elberedskap	361 000	80 000	441 000
22	Kommunikationer	77 091 052	882 000	77 973 052	
	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	31 929 785	30 000	31 959 785
	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	30 402 263	769 000	31 171 263
	2:1	Post- och telestyrelsen	87 679	5 000	92 679
	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 561 014	77 000	1 638 014
	2:6	Myndigheten för digital förvaltning	156 845	1 000	157 845
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	21 644 754	461 000	22 105 754	
	1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	183 349	84 000	267 349
	1:8	Statens jordbruksverk	615 698	5 500	621 198
	1:14	Livsmedelsverket	344 398	-3 000	341 398
	1:15	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	204 160	-4 500	199 660

Utgifts- område	Anslags- nummer		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 783 297	300 000	4 083 297
	1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	42 330	50 000	92 330
	1:22	Främjande av rennäringen m.m.	125 915	10 000	135 915
	1:26	Nedsättning av slakteriavgifter	73 237	9 000	82 237
	1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	15 000	10 000	25 000
24		Näringsliv	14 248 901	583 000	14 831 901
	1:11	Bolagsverket	65 542	1 000	66 542
	1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	18 850	9 000	27 850
	1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 000	476 000	477 000
	2:3	Exportfrämjande verksamhet	361 367	50 000	411 367
	2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	100 000	47 000	147 000
25		Allmänna bidrag till kommuner	156 498 194	425 000	156 923 194
	1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250 000	125 000	375 000
	1:6	Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering	0	300 000	300 000
		Summa anslagsförändring på ändringsbudget		32 018 260	

Tabell 1.2 Specifikation av ändrade beställningsbemyndiganden 2022 Prop. 2021/22:269

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslag		Beslutat beställ- nings- bemyndi- gande	Föränd- ring av beställ- nings- bemyndi- gande	Nytt beställ- nings- bemyndi- gande	Tidsperiod
4	1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	192 000	107 000	299 000	2023–2026
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	1 308 000	2 997 000	4 305 000	2023–2025
16	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	2 025 000	800 000	2 825 000	2023
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	25 000	100 000	125 000	2023–2025 ¹
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 500 000	52 000	1 552 000	2023
20	1:19	Industriklivet	3 000 000	1 500 000	4 500 000	2023–2029
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	108 500 000	7 400 000	115 900 000	2023–2050
23	1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	65 000	36 000	101 000	2023
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 005 400	132 600	2 138 000	2023–2029 ²
24	1:23	Brexitjusteringsreserven		153 000	153 000	2023

Utgifts- område Anslag	Beslutat beställ- nings- bemyndi- gande	Föränd- ring av beställ- nings- bemyndi- gande	Nytt beställ- nings- bemyndi- gande	Tidsperiod
Summa förändring av beställnings- bemyndigande på ändringsbudget		13 277 600		

Not: De ekonomiska åtagandena medger utgifter fr.o.m. 2023 t.o.m. angivet slutår.

¹ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2023 till 2023–2025.

² Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2023–2025 till 2023–2029.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 a §¹

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 061 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

-
1. Denna lag träder i kraft den 29 juni 2022.
  2. Bestämmelserna tillämpas dock för förbrukning som sker från och med den 1 juli 2022.
  3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förbrukning som sker före den 1 juli 2022.

¹ Senaste lydelse 2019:447.

Prop. 2021/22:269 2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776)
om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.1

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 a §

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 061 kronor per kubikmeter.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 2 111 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

-
1. Denna lag träder i kraft den 29 september 2022.
  2. Bestämmelserna tillämpas dock för förbrukning som sker från och med den 1 oktober 2022.
  3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förbrukning som sker före den 1 oktober 2022.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi Prop. 2021/22:269

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.2

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 a §

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller

2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 2 111 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller

2. vattenbruksverksamhet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förbrukning som sker före ikraftträdandet.

2.4 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 66 kap. 20 a, 22 och 22 a §§, 67 kap. 21–24 §§ och 102 kap. 17 och 22 a §§ socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

66 kap.

20 a §¹

Det beräkningsunderlag som har räknats fram enligt 17–20 §§ ska ökas med 0,051 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen.

Det beräkningsunderlag som har räknats fram enligt 17–20 §§ ska ökas med 0,3 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen.

22 §²

För den vars beräkningsunderlag inte överstiger 0,25 prisbasbelopp gäller följande:

Den årliga garantipensionen motsvarar differensen mellan

– beräkningsunderlaget som först har multiplicerats med 1,04 och därefter har ökats med 0,051 prisbasbelopp som i sin tur har beräknats på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen och

– beräkningsunderlaget som först har multiplicerats med 1,04 och därefter har ökats med 0,3 prisbasbelopp som i sin tur har beräknats på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen och

– summan av sådan tilläggs pension, tjänstepension, änkepension, utländsk pension och sådana andra förmåner som enligt 5 § andra stycket 7 har ingått i beräkningsunderlaget.

22 a §³

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 3,16 prisbasbelopp eller för den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 2,8275 prisbasbelopp ska beräkningsunderlaget ökas med 0,051 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen.

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 3,16 prisbasbelopp eller för den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 2,8275 prisbasbelopp ska beräkningsunderlaget ökas med 0,3 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen.

För den som det i beräkningsunderlaget inte ingår något belopp enligt 5 § andra stycket 5 ska det belopp som enligt första stycket har ökat

¹ Senaste lydelse 2019:651.

² Senaste lydelse 2019:651.

³ Senaste lydelse 2019:651.

beräkningsunderlaget reduceras med 0,4 multiplicerat med den del av beräkningsunderlaget enligt 5 § som överstiger 3,16 prisbasbelopp för ogifta eller 2,8275 prisbasbelopp för gifta.

67 kap.

21 §⁴

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag inte överstiger 1,26 prisbasbelopp gäller följande.

Den årliga garantipensionen är 2,181 prisbasbelopp (basnivån för ogifta) minskat med beräkningsunderlaget.	Den årliga garantipensionen är 2,43 prisbasbelopp (basnivån för ogifta) minskat med beräkningsunderlaget.
--	---

22 §⁵

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,26 prisbasbelopp gäller följande.

Den årliga garantipensionen är 0,921 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,26 prisbasbelopp.	Den årliga garantipensionen är 1,17 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,26 prisbasbelopp.
---	--

23 §⁶

För den som är gift och vars beräkningsunderlag inte överstiger 1,14 prisbasbelopp gäller följande.

Den årliga garantipensionen är 1,951 prisbasbelopp (basnivån för gifta) minskat med beräkningsunderlaget.	Den årliga garantipensionen är 2,2 prisbasbelopp (basnivån för gifta) minskat med beräkningsunderlaget.
---	---

24 §⁷

För den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,14 prisbasbelopp gäller följande.

Den årliga garantipensionen är 0,811 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,14 prisbasbelopp.	Den årliga garantipensionen är 1,06 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,14 prisbasbelopp.
---	--

102 kap.

17 §⁸

Det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ motsvarar 2,181 prisbasbelopp för den som är ogift och	Det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ motsvarar 2,43 prisbasbelopp för den som är ogift och 2,2 prisbasbelopp för den som är gift.
---	---

⁴ Senaste lydelse 2019:651.

⁵ Senaste lydelse 2019:651.

⁶ Senaste lydelse 2019:651.

⁷ Senaste lydelse 2019:651.

⁸ Senaste lydelse 2019:651.

Prop. 2021/22:269 1,951 prisbasbelopp för den som är gift.

Lydelse enligt prop. 2021/22:180 Föreslagen lydelse

22 a §⁹

Från och med den månad en försäkrad fyller 65 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket beaktas 90 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden per månad mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor för den som är ogift och mellan 2 501 kronor och 3 500 kronor för den som är gift. Vidare beaktas 50 procent av bostadskostnaden per månad mellan 7 001 kronor och 7 500 kronor för den som är ogift och mellan 3 501 kronor och 3 750 kronor för den som är gift.

För var och en av makar ska bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Ett belopp om 740 kronor för den som är ogift och 370 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

Ett belopp om 840 kronor för den som är ogift och 420 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.
2. De nya bestämmelserna tillämpas dock för tid från och med den 1 augusti 2022.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för tid före utgången av juli 2022.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

Prop. 2021/22:269

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 22 a § socialförsäkringsbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2022:000) om ändring i den balken ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt utskottets förslag 1 i Föreslagen lydelse bet. 2021/22:SfU26

102 kap.

22 a §

Från och med den månad en försäkrad fyller 66 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket beaktas 90 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden per månad mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor för den som är ogift och mellan 2 501 kronor och 3 500 kronor för den som är gift. Vidare beaktas 50 procent av bostadskostnaden per månad mellan 7 001 kronor och 7 500 kronor för den som är ogift och mellan 3 501 kronor och 3 750 kronor för den som är gift.

För var och en av makar ska bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Ett belopp om 740 kronor för den som är ogift och 370 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

Ett belopp om 840 kronor för den som är ogift och 420 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 22 a § socialförsäkringsbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2022:000) om ändring i den balken ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt utskottets förslag 2 i Föreslagen lydelse
bet. 2021/22:SfU26*

102 kap.

22 a §

Från och med den månad en försäkrad uppnår riktåldern för pension beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket beaktas 90 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden per månad mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor för den som är ogift och mellan 2 501 kronor och 3 500 kronor för den som är gift. Vidare beaktas 50 procent av bostadskostnaden per månad mellan 7 001 kronor och 7 500 kronor för den som är ogift och mellan 3 501 kronor och 3 750 kronor för den som är gift.

För var och en av makar ska bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Ett belopp om 740 kronor för den som är ogift och 370 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

Ett belopp om 840 kronor för den som är ogift och 420 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

2.7 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Prop. 2021/22:269

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2021/22:180 Föreslagen lydelse

8 kap.

7 §¹

Kommunen ska bestämma den enskildes förbehållsbelopp genom att beräkna den enskildes levnadskostnader, utom boendekostnaden, med ledning av ett minimibelopp. Boendekostnaden ska beräknas för sig och läggas till minimibeloppet. För sådan boendekostnad som anges i 5 § ska dock inget förbehåll göras.

Minimibeloppet ska, om inte annat följer av 8 §, alltid per månad utgöra lägst en tolfedel av

1. 1,4541 prisbasbelopp för ensamstående, eller	1. 1,4789 prisbasbelopp för ensamstående, eller
2. 1,1942 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor.	2. 1,2066 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor.

Minimibeloppet enligt första stycket ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

1. Denna lag träder i kraft den 2 augusti 2022.
2. Lagen ska dock tillämpas för tid från och med den 1 augusti 2022.

¹ Senaste lydelse 2022:000.

Prop. 2021/22:269 2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1246)
om ändring i lagen (2019:646) om ändring i
socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:1246) om ändring i lagen
(2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken ska utgå.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken

Prop. 2021/22:269

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken

dels att ikraftträdandebestämmelsen ska ha följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska införas en ny punkt, 2, av följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2019:646

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

2. De upphävda paragraferna gäller dock fortfarande i fråga om garantipension och garantipension till omställningspension för tid före ikraftträdandet.

Prop. 2021/22:269 2.10 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 17 a § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

17 a §¹

Garantipension och garantipension till omställningspension får, trots bestämmelserna i 2–8 §§, lämnas till den som är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbets-området (EES) eller i Schweiz *om personen* uppfyller kraven i fråga om försäkringstid enligt 67 och 81 kap.

Garantipension och garantipension till omställningspension får, trots bestämmelserna i 2–8 §§, *fortsätta att* lämnas till den som

1. är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbets-området (EES) eller i Schweiz,

2. uppfyller kraven i fråga om försäkringstid enligt 67 och 81 kap., *och*

3. *med stöd av denna paragraf i dess lydelse före den 1 oktober 2022, 18 eller 18 a § har rätt att få förmånen utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz för september 2022.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.
  2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om garantipension och garantipension till omställningspension för tid före ikraftträdandet.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1248) Prop. 2021/22:269
om ändring i lagen (2019:168) om sociala
trygghetsförmåner efter det att Förenade
kungariket har lämnat Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen ska utgå.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En person som före den tidpunkt som Förenade kungariket lämnade EU med ett utträdesavtal hade rätt att få eller fick en förmån utbetald i Förenade kungariket med stöd av 5 kap. 17 a, 18 eller 18 a § socialförsäkringsbalken har fortsatt rätt att få förmånen utbetald utan minskad ersättning och utan hinder av att Förenade kungariket har lämnat EU, förutsatt att den enskilde inte omfattas av ett annat tredjelands lagstiftning och att övriga omständigheter är oförändrade. Vid beräkning av förmånerna ska 67 kap. 16, 16 a, 17 och 17 a §§ och 81 kap. 9 och 9 a §§ socialförsäkringsbalken tillämpas.

Föreslagen lydelse

4 a §¹

En person som före den tidpunkt som Förenade kungariket lämnade EU med ett utträdesavtal hade rätt att få eller fick en förmån utbetald i Förenade kungariket med stöd av 5 kap. 17 a § i dess lydelse före den 1 oktober 2022, 18 eller 18 a § socialförsäkringsbalken har fortsatt rätt att få förmånen utbetald utan minskad ersättning och utan hinder av att Förenade kungariket har lämnat EU, förutsatt att den enskilde inte omfattas av ett annat tredjelands lagstiftning och att övriga omständigheter är oförändrade. Vid beräkning av förmånerna ska 67 kap. 16, 16 a, 17 och 17 a §§ och 81 kap. 9 och 9 a §§ socialförsäkringsbalken tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168)
om sociala trygghetsförmåner efter det att
Förenade kungariket har lämnat Europeiska
unionen

Prop. 2021/22:269

Härigenom föreskrivs att 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen¹ ska upphöra att gälla.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
  2. Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande i fråga om förmåner för tid före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 4 a § 2022:000.

2.14 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken¹

dels att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda ”Särskilda bidrag, umgängesbidrag och tilläggsbidrag till barnfamiljer”,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 §, och närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

93 kap.

4 §²

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H).

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). *Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan.*

95 kap.

2 §³

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,
2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,
3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, *och*
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,

4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem, *och*

5. tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans.

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2021:586.

² Senaste lydelse 2021:586.

³ Senaste lydelse 2021:586.

4 §⁴

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. *Bostadsbidraget* bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 1–4 betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. *Sådant bidrag* bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.

96 kap.

1 §⁵

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §§, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

3 a §⁶

Den som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag enligt 3 och 4–9 §§ har också rätt till tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer beräknas på grundval av bidrag till kostnader för bostad, särskilt bidrag och umgängesbidrag. Om sådana bidrag sammanlagt beräknas till ett mindre belopp än 1 200 kronor för helt år, finns det dock ingen rätt till tilläggsbidrag.

97 kap.

1 §⁷

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,

⁴ Senaste lydelse 2021:586.

⁵ Senaste lydelse 2021:586.

⁶ Tidigare 96 kap. 3 a § upphävd genom 2021:586.

⁷ Senaste lydelse 2021:586.

- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 §§,
- beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
- undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

15 §⁸

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget *enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4* minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

23 a §⁹

Bostadsbidrag lämnas månadsvis som tilläggsbidrag till barnfamiljer med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 för samma månad.

98 kap.

1 §¹⁰

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
- slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,
- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, *och*
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.

- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, *och*
- *tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.*

⁸ Senaste lydelse 2021:586.

⁹ Tidigare 97 kap. 23 a § upphävd genom 2021:586.

¹⁰ Senaste lydelse 2021:586.

12 §¹¹

Bestämmelserna i 2–9 §§ gäller inte i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer.

110 kap.

6 §¹²

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,
3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,
4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket, *och*
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket.
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket,
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket, *och*
7. bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

¹¹ Tidigare 98 kap. 12 § upphävd genom 2021:586.

¹² Senaste lydelse 2021:586.

2.15 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken¹

dels att 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska utgå,

dels att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda ”Särskilda bidrag och umgängesbidrag”.

Lydelse enligt lagförslag 2.14

Föreslagen lydelse

93 kap.

4 §²

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). *Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan.*

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H).

95 kap.

2 §³

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,
2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,
3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem,

och
5. *tilläggsbidrag till barnfamiljer.*

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, *och*
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

¹ Senaste lydelse av
96 kap. 3 a § 2022:000
97 kap. 23 a § 2022:000
98 kap. 12 § 2022:000

rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2022:000
rubriken närmast före 96 kap. 3 a § 2022:000

² Senaste lydelse 2022:000.

³ Senaste lydelse 2022:000.

rubriken närmast före 97 kap. 23 a § 2022:000
rubriken närmast före 98 kap. 12 § 2022:000.

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans. Prop. 2021/22:269

4 §⁴

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 1–4 betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Bostadsbidraget bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.

96 kap.

1 §⁵

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §§, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

97 kap.

1 §⁶

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,
- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 a §§,

– beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 §§,

- beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
- undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

15 §⁷

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en

⁴ Senaste lydelse 2022:000. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

⁵ Senaste lydelse 2022:000.

⁶ Senaste lydelse 2022:000.

⁷ Senaste lydelse 2022:000.

Prop. 2021/22:269 av dem, ska bidraget *enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4* minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten. av dem, ska bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

98 kap.

1 §⁸

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
- slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,
- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, *och*
- *tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.*

– omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, *och*

– utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.

110 kap.

6 §⁹

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
  2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,
  3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,
  4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,
  5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket, *och*
  6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket, *och*
  7. *bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket.*
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket, *och*
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket.

⁸ Senaste lydelse 2022:000.

⁹ Senaste lydelse 2022:000.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

3.1 Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Regeringen har lämnat tio extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2022. Propositionerna har avsett ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142), fler åtgärder på skatteområdet med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:89, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142), slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:169–173), garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken för lån till Ukraina (prop. 2021/22:152, bet. 2021/22:FiU45, rskr. 2021/22:190), åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:226–228), tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel och hantering av överskott av vaccindoser (prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248–250), stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga elpriser (prop. 2021/22:252), retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk (prop. 2021/22:253), stöd till Ukraina (prop. 2021/22:255) och åtgärder i samband med rekapitalisering av SAS AB (prop. 2021/22:258).

Vidare har riksdagen beslutat om ändringar i statens budget för 2022 som har avsett ekonomiskt stöd och utrustning till Ukraina (bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174 och 175) och stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204).

Regeringen har även lämnat propositionen Vårändringsbudget för 2022 till riksdagen med förslag till ändringar i budgeten för 2022 (prop. 2021/22:99).

Den 15 juni 2022 avslog riksdagen finansutskottets förslag till beslut om vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina (bet. 2021/22:FiU21 punkt 1, rskr. 2021/22:402 och 403). Beslutet om avslag var en följd av att finansutskottet den 13 juni 2022 beslutat att inte tillåta att ett nytt kompromissförslag om pensionerna skulle få inkluderas i en reservation mot utskottets förslag (prot. 2021/22:71). Regeringen har därefter fattat beslut om att återkalla propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk, eftersom dess innehåll var

avhängigt att riksdagen godkände lagförslag som lämnades i propositionen Vårändringsbudget för 2022 (skr. 2021/22:268).

I denna proposition ingår kompromissförslaget och, med vissa justeringar, de övriga delar av propositionen Vårändringsbudget för 2022 och propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina som inte ändrats till följd av kompromissförslaget. Riksdagen kan på så sätt samlat behandla förslagen om vårändringsbudget för 2022, stöd till Ukraina och pensionerna.

Det är angeläget att så snart som möjligt fatta beslut för att lagstiftning ska kunna träda i kraft och medel tillföras till verksamheter som är i behov av tillskott vid halvårsskiftet 2022. Eftersom situationen i Ukraina är fortsatt mycket allvarlig är det även av avgörande betydelse att materiel och annat stöd kan lämnas så snart som möjligt. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2022.

Regeringen anser mot bakgrund av vad som ovan anförts att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till tre dagar.

3.2 Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk

Priset på flera viktiga insatsvaror i jord- och skogsbruket har ökat kraftigt det senaste året. Det har därför bedömts rimligt att införa tillfälliga kompensationsåtgärder för dessa branscher. Mot denna bakgrund har bl.a. promemorian Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk tagits fram inom Finansdepartementet. En sammanfattning av promemorian och promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2022/00535).

Lagrådet

Förslagen är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslagen.

3.3 Ett förstärkt grundskydd för pensionärer

Lagförslag som innebär en höjning av garantipensionen och bostadstillägget för pensionärer har utarbetats inom Socialdepartementet och beretts under hand med Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan. Pensionsmyndigheten har redaktionella synpunkter som har omhändertagits. Försäkringskassan har inte några synpunkter på förslaget. Synpunkterna finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2022/02986).

3.4 Höjt minimibelopp för fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen

Lagförslag om höjt minimibelopp för fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) har utarbetats inom Socialdepartementet och beretts under hand med Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). SKR har inte lämnat några synpunkter på förslaget i sak, men menar att ikraftträdandet kommer att ske med kort varsel. Regeringen anser att det nu lämnade förslaget är ett komplement till den av riksdagen tidigare beslutade höjningen av minimibeloppet och föreslår därför samma datum för ikraftträdande. Socialstyrelsen har inte lämnat några synpunkter på förslaget. Synpunkterna finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2022/02984 och S2022/02985).

Lagrådet

Förslaget är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget.

3.5 Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket

Inom Socialdepartementet har promemorian Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket tagits fram (S2021/08121). I promemorian finns förslag om att förlänga de två tillfälliga regleringarna om utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension till EES och Schweiz respektive Förenade kungariket.

En sammanfattning av promemorian och promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2021/08121).

3.6 Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader

Inom Socialdepartementet har promemorian Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader tagits fram (S2022/01754). I promemorian föreslås att ett tidsbegränsat tilläggsbidrag inom bostadsbidraget åter ska införas. En sammanfattning av promemorian och promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Socialdepartementet (S2022/01754).

I propositionen behandlas ett tillkännagivande från riksdagen om att regeringen senast den 1 oktober 2022 ska återkomma till riksdagen med ett förslag som träder i kraft den 1 januari 2023 som undantar Kommuninvest från riskskatt för kreditinstitut, och snarast med ett förslag om att kompensera kommun- och regionsektorn för de ökade kostnaderna till följd av riskskatten (bet. 2021/22:SkU11 punkt 2, rskr. 2021/22:101). Regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivandet redovisas i avsnitt 9.2. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

4 Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk

4.1 Bakgrund

Koldioxidskatt och energiskatt tas ut på drivmedel som bensin och diesel. Skattesatserna på drivmedel framgår av 2 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE.

Bestämmelserna i LSE är anpassade till rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet. Direktivet utgör ett EU-rättsligt ramverk för hur medlemsstaterna ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el.

En nedsättning av koldioxidskatten på diesel i arbetsmaskiner i jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheter infördes 2005 i syfte att stärka jord- och skogsbrukets internationella konkurrenskraft (prop. 2004/05:1 Förslag till statsbudget för 2005, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m. avsnitt 8.4.2). Skattenedsättningens storlek har varierat under åren, och sedan den 1 januari 2020 är den 1 930 kronor per kubikmeter (se prop. 2018/19:94, bet. 2018/19:SkU22, rskr. 2018/19:249).

4.2 Ökad skattenedsättning

Regeringens förslag: Nedsättningen av koldioxidskatt för diesel i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet ska under tiden den 1 juli 2022–30 juni 2023 utökas till 2 292 kronor per kubikmeter. För samma användningsområden under samma tidsperiod ska det även medges en nedsättning av energiskatten med 2 111 kronor. Under perioden den 1 juli 2022–30 september 2022 ska dock skattebefrielsen avseende energiskatt uppgå till 1 061 kronor. Ändringarna ska träda i kraft den 29 juni respektive 29 september, tillämpas för förbrukning fr.o.m. den 1 juli 2022 och upphöra att gälla vid utgången av juni 2023. Äldre bestämmelser ska dock fortfarande gälla i fråga om förbrukning som sker före den 1 juli respektive 1 oktober 2022.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att nivån på skattenedsättningen avseende energiskatt ska vara 1 638 kronor under hela perioden. I promemorian föreslås att förslaget ska träda i kraft den 1 juli 2022.

Remissinstanserna: *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Sveriges Spannmålsodlareförening, Jordbruksverket, Kommerskollegium, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* och *Skatteverket* tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. Skatteverket anför därutöver att förslaget medför kostnader för verket om 600 000 kronor.

Flera remissinstanser, däribland *Drivkraft Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Skogsindustrierna, Småföretagarnas Riksförbund, Svenska Bioenergiföreningen (Svebio), Svenskt Näringsliv* och *Sveriges Nötköttproducenter (SNP)* tillstyrker förslaget men lämnar även synpunkter på ytterligare åtgärder som förslaget borde omfatta. LRF och Svenskt Näringsliv anser att skattenedsättningen inte borde vara tidsbegränsad. Skogsindustrierna menar att den s.k. BNP-indexeringen borde avskaffas. SNP anser att reduktionsplikten borde halveras. Svebio föreslår avskaffad beskattning av biodrivmedel inom reduktionsplikten.

BalticWaters2030, Naturvårdsverket, Maskinentreprenörerna, Skogsstyrelsen, Ekologiska lantbrukarna och *Naturskyddsföreningen* avstyrker förslaget. Naturvårdsverket anser att förslaget försvårar uppfyllandet av klimatmålen och omställningen till ett fossiloberoende jordbruk. Skogsstyrelsen menar att det inte är visat att skogsbruket behöver det föreslagna stödet och att skälen för stöd inte framgår av promemorian. Maskinentreprenörerna anser att förslaget riskerar att snedvrida konkurrensförhållandena inom entreprenadsektorn.

Regelrådet anser att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning men påpekar att det saknas information om särskilda hänsyn vid ikraftträdandet och frågar sig om det kan finnas behov av eventuella informationsinsatser. Därutöver påpekar *Regelrådet* att det saknas information om redovisningen av berörda företag utifrån antal och storlek samt påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Skälen för regeringens förslag: Det är viktigt med konkurrenskraftiga och hållbara areella näringar. Under det senaste året har priset på flera viktiga insatsvaror inom jord- och skogsbruket ökat kraftigt, inte minst efter Rysslands invasion av Ukraina. Det handlar om att såväl energi och drivmedel som gödsel och foder har ökat i pris, i vissa fall betydligt mer i Sverige än i andra jämförbara länder. Samtidigt är de areella näringarna konkurrensutsatta sektorer, som inte fullt ut kan kompensera ökade kostnader med högre produktpriser. Regeringen anser därför att det är rimligt att införa en tillfällig åtgärd för att kompensera jord- och skogsbruket för de ökade kostnaderna. Det finns olika sätt att utforma en sådan kompensation. Att tillfälligt utöka nedsättningen av punktskatten på diesel som används i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet har tidigare genomförts, exempelvis 2016 vid en kris i mjölksektorn och i samband med torkan 2018. Regeringen bedömer att åtgärden även denna gång kan vara ett träffsäkert sätt att stödja jordbruket och kan också införas relativt snabbt, vilket även *Sveriges Spannmåls-*

odlareförening framhåller. Regeringen bedömer även, i motsats till vad Skogsstyrelsen anför om att det inte är visat att skogsbruket behöver det föreslagna stödet, att det saknas anledning att i det här ärendet behandla de olika areella näringarna som jord-, skogs- och vattenbruk på olika sätt.

I syfte att kompensera jordbruket, skogsbruket och vattenbruket för ökade kostnader på olika insatsvaror och värna konkurrenskraften bör därför skattenedsättningen tillfälligt öka för diesel som används i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet.

Flera remissinstanser, t.ex. *LRF*, *Småföretagarnas Riksförbund*, *SNP* och *Svebio* ger förslag på ytterligare åtgärder som förslaget borde omfatta, t.ex. avskaffad BNP-indexering, förändrade elskatteregler för småföretag, sänkt gräns för kvartalsvis återbetalning, halverad reduktionsplikt och att biodrivmedel inte borde beskattas. Regeringen noterar remissinstansernas synpunkter, men sådana förslag omfattas inte av detta lagstiftningsärende.

I syfte att snabbt och enkelt få ut ett stöd till drabbade sektorer föreslår regeringen att en tillfällig skattenedsättning från energiskatt och koldioxidskatt införs från den 1 juli 2022. Sedan förslaget om ökad nedsättning remitterades har energiskatten på diesel sänkts med 40 öre permanent från den 1 maj 2022 (prop. 2021/22:84, bet.2021/22:FiU1 punkt 2 d, rskr. 2021/22:46) samt tillfälligt sänkts med ytterligare 105 öre per liter, även det från den 1 maj 2022 (prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248). Då den generella skattesänkningen även kommer de areella näringarna till godo har nedsättningen avseende energiskatten i detta förslag justerats för att beakta detta. Mot bakgrund av den höga prisvolatiliteten och kraftigt ökade priser på drivmedel, särskilt efter Rysslands invasion av Ukraina, bedömer regeringen att det är befogat att öka nedsättningen ytterligare, så att de areella näringarna i princip inte kommer att betala någon energi- eller koldioxidskatt på sin dieselanvändning. Det innebär att nedsättningen avseende koldioxidskatten föreslås vara 2 292 kronor per kubikmeter, i enlighet med förslaget i promemorian, på sådant bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE (nedan kallat diesel). Det införs även en tillfällig nedsättning av energiskatt, som går utöver vad som föreslagits i promemorian, med 1 061 kronor från den 1 juli 2022 t.o.m. den 30 september 2022. Från och med den 1 oktober 2022 uppgår nedsättningen av energiskatten till 2 111 kronor.

Nedsättningen av skatt föreslås även att omfatta diesel i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet. Den ytterligare nedsättningen avseende koldioxidskatt föreslås även att gälla för dieselolja som har försetts med märk- och färgämnen för drift av skepp och båtar med fiskelicens vid användning i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet, dvs. sådant bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a LSE (märkt dieselolja). Den särskilda nedsättningen av energiskatt kommer dock inte att gälla sådan märkt dieselolja.

Även efter den ökade skattenedsättningen bedöms förslaget uppfylla de krav som föreskrivs i rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet. Skattenedsättningen bedöms även kunna göras förenlig med de EU-förordningar genom vilka vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nämligen

Prop. 2021/22:269 kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 när det gäller jordbruks- och skogsbruksverksamhet och kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 när det gäller vattenbruksverksamhet.

De synpunkter som remissinstanserna lämnat på promemorians konsekvensanalys behandlas i avsnitt 4.3.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 29 juni 2022, tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2022 och upphöra att gälla vid utgången av juni 2023. Äldre bestämmelser ska dock fortfarande gälla i fråga om förbrukning som sker före den 1 juli respektive 1 oktober 2022. Detta innebär att äldre bestämmelser gäller då förbrukning skett före de nya bestämmelserna ska tillämpas första gången. Förändringar av ikraftträdandetidpunkten jämfört med promemorians förslag bedöms underlätta för utskottets hantering.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 6 a kap. 2 a § LSE.

4.3 Konsekvenser av förslagen

I detta avsnitt redogörs för förslagens effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

Syfte och alternativa lösningar

Det är viktigt med konkurrenskraftiga och hållbara areella näringar. Det svenska jord- och skogsbruket har till följd av högre priser på flera insatsvaror under det senaste året fått kraftigt ökade kostnader. Denna negativa utveckling har dessvärre förstärkts efter den ryska invasionen av Ukraina och läget är mycket osäkert. Samtidigt är de areella näringarna konkurrensutsatta sektorer. Mot denna bakgrund anser regeringen att det är rimligt att införa en tillfällig kompensationsåtgärd för att stödja jord- och skogsbruket.

Mot bakgrund av kraftigt ökade priser på drivmedel och det osäkra omvärldsläget bedömer regeringen därför att det är befogat att öka den befintliga nedsättningen av skatten på diesel ytterligare, genom att sätta återbetalningen lika som skattesatserna för 2022, dvs. att de areella näringarna i princip inte kommer att betala någon energi- eller koldioxidskatt på sin dieselanvändning under perioden. Det innebär att nedsättningen föreslås vara 1,42 kronor per liter diesel under perioden

1 juli–30 september 2022. Under perioden 1 oktober 2022–30 juni 2023 föreslås nedsättningen vara 2,47 kronor per liter diesel. Prop. 2021/22:269

En alternativ lösning är att inte genomföra förändringen. Det skulle innebära sämre konkurrenskraft för det svenska jord- och skogsbruket med risk för minskad produktion. Ett annat alternativ vore att genomföra mindre omfattande skattesänkningar än de som nu föreslås eller att genomföra en stödåtgärd på statsbudgetens utgiftssida. Regeringens bedömning är att justerade skattesatser i nuläget är den lämpligaste åtgärden för att stödja de areella näringarna och att de nu föreslagna skattesänkningarna är väl avvägda. Regeringen har också aviserat ett tillfälligt stöd, riktat till växthusföretag och gris- och fjäderfäsektorerna.

Åtgärden innebär en ökad skatteutgift avseende drivmedel för diesel till arbetsmaskiner och fartyg inom jord-, skogs- och vattenbruksnäringarna.

Offentligfinansiella effekter

Med antagande om en oförändrad dieselanvändning skulle den offentligfinansiella nettokostnaden för en utökad skattenedsättning enligt ovan uppgå till ca 800 miljoner kronor. I tabellen nedan redogörs för bruttoeffekt och nettoeffekt av de förändringar som föreslås fördelat över 2022 och 2023.

Tabell 4.1 Offentligfinansiella effekter

Miljarderna kronor, fasta priser och baser

Effekt från	Bruttoeffekt	Periodiserad nettoeffekt		Varaktigt effekt	
	2022	2022	2023	2024	
2022-07-01	-0,44	-0,35	-0,44	0	0

Källa: Egna beräkningar.

Effekter för företagen

Med nuvarande nedsättning på 1 930 kronor per kubikmeter diesel motsvarade den totala punktskatten på diesel för arbetsmaskiner i jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna 2 873 kronor per kubikmeter diesel (miljöklass 1). Den sänkning av energiskatten med 40 öre som trädde i kraft 1 maj 2022 (prop. 2021/22:84, bet. 2021/22:SkU19, rskr. 2021/22:201) samt den ytterligare skattenedsättningen med 105 öre per liter som även den trädde i kraft den 1 maj 2022 (prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248) gör att skatten under resterande del av året är lägre. Under perioden 1 maj 2022–31 oktober 2022 uppgår punktskatten för jord- skogs- och vattenbruket till 1 423 kronor per kubikmeter. För perioden 1 november 2022–31 december 2022 uppgår skatten till 2 473 kronor per kubikmeter.

Detta förslag innebär att skatten sänks med ytterligare 1 423 kronor per kubikmeter under perioden 1 juli 2022–30 september 2022 och 2 473 kronor per kubikmeter under perioden 1 oktober 2022–30 juni 2023.

Skattelättnaden bedöms mildra den utsatta konkurrenssituation som svenska företag inom de areella näringarna för närvarande befinner sig i.

Prop. 2021/22:269 Uppskattningsvis omfattas ca 26 000 företag inom jord-, skogs- och vattenbruksbruksnäringarna av nedsättningen, en redovisning som *Regelrådet* anser är godtagbar, samtidigt som det menar att redovisningen utifrån antal och storlek liksom förslaget påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig. Regeringen kan emellertid konstatera att tillgängliga data inte har möjliggjort en sådan analys som *Regelrådet* efterfrågar. *Maskinentreprenörerna* å sin sida anser att förslaget riskerar att snedvrider konkurrensförhållandena inom entreprenadsektorn, en risk som regeringen menar att berörda tillsynsmyndigheter hanterar inom ramen för sina befogenheter.

Främst mindre företag omfattas, med undantag från vissa större företag inom skogsindustrin. Förslaget bedöms inte öka företagens administrativa kostnader nämnvärt.

Effekter för miljön

Svensk livsmedelsproduktion är vid en internationell jämförelse relativt klimatvänlig och den svenska mjölk- och köttproduktionen har avsevärt lägre klimatpåverkan än andra länders produktion (Utvärdering och uppföljning av livsmedelsstrategin – årsrapport år 2019, rapport 2019:9, Jordbruksverket). Att klimateffektiviteten i svenskt jordbruk är hög i ett internationellt perspektiv innebär att det är önskvärt att produktion av livsmedel från svenskt jordbruk ökar och tar marknadsandelar från livsmedel som producerats på mer klimatbelastande sätt och importeras till svenska marknaden (Så klarar det svenska jordbruket klimatmålen, En delrapport från IVA-projektet Vägval för klimatet, 2019, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien). Förslagen i promemorian bedöms bidra till att bibehålla konkurrenskraften för svenskt jordbruk och minskar därmed risken att klimatpåverkan ökar i andra länder till följd av ökad svensk livsmedelsimport.

Det är svårt att bedöma vilken effekt som skattenedsättningen får på utsläppen av växthusgaser i Sverige. Dieselanvändningen i berörda arbetsmaskiner, skepp och vissa båtar är svår att substituera. Arbetsmaskiner drivs i dag i stor utsträckning av fossila drivmedel och det finns på kort sikt färre alternativ än för lättare fordon, där elektrifieringen har fått större genomslag. Det medför att dieselanvändningen i de berörda sektorerna är stabil över tid och att aktörerna på kort sikt är relativt prisokänsliga. Detta innebär att effekten av det lägre pris på diesel som den föreslagna åtgärden innebär endast bedöms leda till en mindre temporär ökning av förbrukningen. Att förbrukningen ökar ger högre koldioxidutsläpp och utsläpp av övriga luftföroreningar, såsom partiklar och kväveoxider. Det kan medföra något försämrade möjligheter för Sverige att på ett kostnadseffektivt sätt nå målet om inga nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast 2045, vilket flera remissinstanser, däribland *Naturvårdsverket* påpekar. Effekten bedöms dock bli begränsad i förhållande till de totala utsläppen, i synnerhet som åtgärden är tillfällig och den sänkta skatten endast gäller under perioden 1 juli 2022–30 juni 2023.

Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget förväntas inte medföra några tillkommande långsiktiga kostnader för Skatteverket. Förslaget förväntas dock medföra vissa kostnader av engångskaraktär, såsom kostnader för åtgärder för att tillgodose företagens informationsbehov. Det behövs troligen inte heller några informationsinsatser som går utöver dem som normalt sker vid regelförändringar. De tillkommande kostnader om 600 000 kronor som *Skatteverket* beräknat kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

Ikraftträdande och informationsinsatser

Ändringarna i förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 för de skattenedsättningar som ska gälla under perioden 1 juli–30 september 2022. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2022 för de skattenedsättningar som ska gälla under perioden från det datumet till den 30 juni 2023. *Regelrådet* har efterlyst information om huruvida tidpunkten för ikraftträdandet fordrar särskilda hänsyn och om särskilda informationsinsatser kan vara nödvändiga. Datumet för ikraftträdande har valts med tanke på den tid för anpassning och förberedelser som kan krävas för berörda myndigheter som Skatteverket från det att riksdagen fattar beslut om förslaget. Både administrativa rutiner och informations-system kan behöva anpassas till förslaget.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med dels rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, dels reglerna om statligt stöd som följer av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Förslaget bedöms därför vara förenligt med EU-rätten. *Kommerskollegium* har inga synpunkter på den EU-rättsliga analysen.

Övriga effekter

Förslaget bedöms ha en mycket begränsad påverkan på hushållens kostnader och förväntas därför inte påverka sysselsättning, fördelning eller den ekonomiska jämställdheten.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

6 a kap. Skattebefriade användningsområden m.m.

2 a § För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 061 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lättnad avseende koldioxidskatt för diesel som förbrukas i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet.

Ändringen i *första stycket* innebär att nedsättningen av koldioxidskatt utökas till 2 292 kronor per kubikmeter, dvs att det inte tas ut någon koldioxidskatt för omärkt dieselolja.

Den utökade nedsättningen avseende koldioxidskatt kommer även att gälla för sådant bränsle som avses i nuvarande andra stycket, dvs. märkt dieselolja som används för drift av skepp och båtar med fiskelicens vid användning i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet. Det bör dock noteras att en högre koldioxidskattesats gäller för märkt dieselolja.

Ett nytt *andra stycke* införs i vilket det föreskrivs att befrielse från energiskatt ska medges med 1 061 kronor per kubikmeter för sådan förbrukning av diesel i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet som anges i första stycket. Bestämmelsen i andra stycket gäller således inte för dieselolja som försetts med märk- och färgämnen för drift av skepp och båtar med fiskelicens.

Av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen följer att lagen träder i kraft den 29 juni 2022 och tillämpas för förbrukning som sker från och med den 1 juli 2022. Det innebär att äldre bestämmelser ska gälla för förbrukning som sker före denna tidpunkt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

6 a kap. Skattebefriade användningsområden m.m.

2 a § För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 2 111 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lättnad avseende koldioxidskatt för diesel som förbrukas i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet.

Ändringen i *andra stycket* innebär att nedsättningen av energiskatt ska medges med 2 111 kronor per kubikmeter för sådan förbrukning av diesel i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet som anges i första stycket. Bestämmelsen i andra stycket gäller således inte för märkt dieselolja för drift av skepp och båtar med fiskelicens.

Av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen följer att lagen träder i kraft den 29 september 2022 och tillämpas för förbrukning som sker från och med den 1 oktober 2022. Det innebär att äldre bestämmelser ska gälla för förbrukning som sker före denna tidpunkt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

6 a kap. Skattebefriade användningsområden m.m.

2 a § För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lättnad avseende koldioxidskatt för diesel som förbrukas i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet.

Ändringen i *första stycket* innebär att befrielse från koldioxidskatt begränsas till 1 930 kronor per kubikmeter från och med den 1 juli 2023.

Av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen följer att äldre bestämmelser ska gälla för förbrukning som sker före denna tidpunkt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

5 Ett förstärkt grundskydd för pensionärer

5.1 Förstärkning av ekonomin för personer med garantipension

Regeringens förslag: Grundnivån i garantipensionen ska höjas med 1 000 kronor per månad.

Garantipension för den som är född 1937 eller tidigare ska höjas med 0,249 prisbasbelopp till 0,3 prisbasbelopp för försäkrade som har rätt till garantipension. Höjningen ska vara lika stor för ogifta som för gifta. Höjningen till 0,3 prisbasbelopp ska beräknas i förhållande till samma antal 30-delar eller 40-delar som den folkpension som ingår i beräkningsunderlaget till garantipensionen.

Garantipension för den som är född 1938 eller senare ska höjas med 0,249 prisbasbelopp till 2,43 prisbasbelopp för ogifta. Denna basnivå ska trappas av med ett belopp som motsvarar 100 procent av beräkningsunderlaget till den del detta inte överstiger 1,26 prisbasbelopp. För den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,26 prisbasbelopp ska den årliga garantipensionen vara 1,17 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,26 prisbasbelopp. För gifta ska garantipensionen höjas med 0,249 prisbasbelopp till 2,2 prisbasbelopp. Denna basnivå ska trappas av med ett belopp som motsvarar 100 procent av beräkningsunderlaget till den del detta inte överstiger 1,14 prisbasbelopp. För den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,14 prisbasbelopp ska den årliga garantipensionen vara 1,06 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,14 prisbasbelopp.

Skälen för regeringens förslag: Garantipension är en förmån som är en del av den allmänna ålderspensionen och som kan ges till personer som har låg eller ingen inkomstgrundad pension. Garantipensionen utgör också basen i det skattefinansierade grundskyddet för ålderspensionärer.

Under de senaste åren har ett antal förändringar genomförts på pensionsområdet som har medfört att inkomsterna har höjts för pensionärerna. Regeringen anser dock att det finns behov av ytterligare ekonomiska förbättringar för de pensionärer som har den lägsta allmänna pensionen. Därför bör det befintliga grundskyddet för pensionärer förstärkas fr.o.m. augusti 2022. Detta bör bl.a. ske genom en höjning av garantipensionen.

För att personer med garantipension ska ha en rimlig pension anser regeringen att den nuvarande garantipensionsnivån (benämns i det följande som grundnivån) bör höjas med 1 000 kronor per månad fr.o.m. augusti 2022.

Höjningen av grundnivån innebär att även gränsen för den nivå på inkomstgrundad pension som ger rätt till garantipension höjs. Det medför att personer som får garantipension kommer att kunna ha något högre inkomstpension jämfört med i dag. Det tillkommer också en grupp nya pensionärer som kommer att få garantipension och antalet personer med garantipension kommer att öka med ca 300 000 personer.

Regeringens förslag: Konsumtionsstödet i bostadstillägget för den som har fyllt 65 år ska höjas med 100 kronor till 840 kronor för den som är ogift och med 50 kronor till 420 kronor för den som är gift.

Fribeloppet i bostadstillägget ska höjas till 2,43 prisbasbelopp per månad för den som är ogift och till 2,2 prisbasbelopp för den som är gift.

Skälen för regeringens förslag: Bostadstillägget till pensionärer är ett skattefritt inkomstprövat tillägg som prövas mot i princip alla inkomster och mot förmögenhet. En del av bostadstillägget för ålderspensionärer är ett s.k. konsumtionsstöd, vilket innebär att det inte är direkt kopplat till bostadskostnadens storlek. Konsumtionsstödet ger lika stor ersättning till alla pensionärer med bostadstillägg. Det innebär att även hushåll med låga bostadskostnader får del av förstärkningar av konsumtionsstödet, vilket gör att det är fördelningsmässigt träffsäkert.

Riksdagen beslutade den 14 juni 2022 att konsumtionsstödet inom bostadstillägget ska höjas med 200 kronor för ogifta och 100 kronor för gifta fr.o.m. augusti 2022 (prop. 2021/22:180, bet. 2021/22:SfU26, rskr 2021/22:386). För att ytterligare stärka den ekonomiska situationen för pensionärer med bostadstillägg föreslår regeringen att konsumtionsstödet höjs med 100 kronor för ogifta och 50 kronor för gifta, utöver den höjning som är beslutad av riksdagen. Det medför att konsumtionsstödet fr.o.m. augusti 2022 föreslås bli 840 kronor för ogifta och 420 kronor för gifta.

Som en följdändring till höjningen av garantipensionen behöver även fribeloppet inom bostadstillägget för pensionärer höjas. Syftet med fribeloppet är att den som enbart har garantipension inte ska få ett reducerat bostadstillägg. Fribeloppets nivå motsvarar i princip grundnivån för garantipension och regeringen föreslår därför en höjning av fribeloppet i bostadstillägget till följd av den föreslagna höjningen av garantipensionen. Det fribelopp som föreslås motsvarar den nya nivån på maximal garantipension för personer födda 1938 eller senare. Höjningen ger ett fribelopp på 2,43 prisbasbelopp för ogifta och 2,2 prisbasbelopp för gifta.

Riksdagen har beslutat om justerade åldersgränser i pensionssystemet och i kringliggande system (prop. 2021/22:181, bet. 2021/22:SfU25 och bet. 2021/22:SfU26, rskr. 2021/22:331 och rskr. 2021/22:386). Dessa ändringar innebär bl.a. att den i 102 kap. 22 a § angivna åldern ändras fr.o.m. 2023 respektive 2026. Av författningstekniska skäl behövs därför de lagändringar som föreslås i avsnitt 2.5 och 2.6.

5.3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagen ska träda i kraft den 15 juli 2022 men tillämpas för tid fr.o.m. den 1 augusti 2022. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för förmåner som avser tid före utgången av juli 2022.

Skälen för regeringens förslag: Enligt regeringens mening är det angeläget att höjningen av garantipensionen och höjningen av bostadstillägget kommer de försäkrade till del så snart som möjligt. Tidigast möjliga månad för utbetalning bedöms vara augusti 2022. Pensionsmyndigheten behöver emellertid dessförinnan kunna fatta beslut om ersättning, vilket förutsätter att de föreslagna lagändringarna som avser garantipension och bostadstillägg till pensionärer är i kraft. Det föreslås därför att de föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 15 juli 2022 men tillämpas första gången i fråga om förmåner som avser augusti 2022. Äldre bestämmelser bör fortfarande gälla för förmåner som avser tid före utgången av juli 2022.

5.4 Konsekvenser av förslagen

Konsekvenser för individer

Förslaget om höjd garantipension innebär att grundnivån för garantipension höjs med 1 000 kronor per månad. Förslaget innebär att det tillkommer ca 300 000 pensionärer som tidigare inte har haft garantipension.

Förslaget om höjt konsumtionsstöd inom bostadstillägget för pensionärer innebär att konsumtionsstödet höjs med 100 kronor för den som är ogift och 50 kronor för den som är gift. Förslaget innebär att ålderspensionärer som har rätt till bostadstillägg kommer att få ett högre bostadstillägg med maximalt 100 kronor per månad. Dessutom görs en följdändring av fribeloppen i bostadstillägget på grund av den höjda garantipensionen. Förslagen innebär att det tillkommer personer som får rätt till bostadstillägg, men som med nuvarande regler inte har rätt till det.

Förslagen leder sammantaget till att ca 980 000 pensionärer får en ökad disponibel inkomst. I genomsnitt kommer de pensionärer som påverkas av förslagen att få ca 615 kronor mer per månad efter skatt. De som redan innan reformen hade garantipension får i snitt en ökning på ca 700 kronor per månad. Som mest kommer en pensionär få ca 900 kronor mer per månad.

Konsekvenser för staten

Förslagen om höjd garantipension och höjt bostadstillägg till pensionärer föreslås tillämpas första gången för förmåner som avser augusti 2022. Detta medför att de budgetära konsekvenserna under införandeåret blir mindre än för kommande år. Förslagen beräknas öka utgifterna för staten med ca 3,9 miljarder kronor 2022. Utgifterna för garantipension ökar med ca 3,6 miljarder kronor, medan utgifterna för bostadstillägg ökar med ca 0,4 miljarder kronor. Höjningen av garantipension och bostadstillägg leder till att behovet av äldreförsörjningsstöd minskar, vilket medför att utgifterna för äldreförsörjningsstöd minskar med 57 miljoner kronor 2022. Utgifterna beräknas öka med ca 10,5 miljarder kronor 2023, 10,6 miljarder kronor 2024 och 11,2 miljarder kronor per år fr.o.m. 2025.

Tabell 5.1 Förändring av statens utgifter 2022–2025

Prop. 2021/22:269

Miljoner kronor

	2022	2023	2024	2025
Garantipension	3 566	9 662	9 779	10 317
Bostadstillägg	398	982	976	1023
Äldreförsörjningsstöd	-57	-178	-135	-121
Summa	3 907	10 467	10 620	11 219

Källa: Socialdepartementets beräkningar i FASIT-modellen, SCB.

5.5 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

66 kap.

20 a §

I paragrafen regleras med hur stor del av prisbasbeloppet som det beräkningsunderlag som räknats fram enligt 17–20 §§ ska ökas.

Ändringen i paragrafen innebär att beräkningsunderlaget ska ökas med 0,3 prisbasbelopp.

22 §

I paragrafen regleras vad som utgör den årliga garantipensionen om beräkningsunderlaget inte överstiger 0,25 prisbelopp. Bland annat anges att beräkningsunderlaget först ska multipliceras med 1,04 och därefter ökas med en viss andel av prisbasbeloppet.

Ändringen i *andra stycket första strecksatsen* innebär att den ökningen ska göras med 0,3 prisbasbelopp.

22 a §

I paragrafen regleras beräkningsunderlaget för ogifta vars beräkningsunderlag överstiger 3,16 prisbasbelopp och för gifta vars beräkningsunderlag överstiger 2,8275 prisbasbelopp. För dessa personer ska beräkningsunderlaget ökas med en viss andel av prisbasbeloppet.

Ändringen i *första stycket* innebär att beräkningsunderlaget ska ökas med 0,3 prisbasbelopp.

67 kap.

21 §

I paragrafen regleras beräkningen av garantipension för den som är ogift och vars beräkningsunderlag inte överstiger 1,26 prisbasbelopp.

Ändringen i *andra stycket* innebär att den årliga garantipensionen höjs till 2,43 prisbasbelopp minskat med beräkningsunderlaget.

22 §

I paragrafen regleras beräkningen av garantipension för den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,26 prisbasbelopp.

Prop. 2021/22:269   Ändringen i *andra stycket* innebär att den årliga garantipensionen höjs till 1,17 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,26 prisbasbelopp.

23 §

I paragrafen regleras beräkningen av garantipension för den som är gift och vars beräkningsunderlag inte överstiger 1,14 prisbasbelopp.

Ändringen i *andra stycket* innebär att den årliga garantipensionen höjs till 2,2 prisbasbelopp minskat med beräkningsunderlaget.

24 §

I paragrafen regleras beräkningen av garantipension för den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,14 prisbasbelopp.

Ändringen i *andra stycket* innebär att den årliga garantipensionen höjs till 1,06 prisbasbelopp minskat med 48 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 1,14 prisbasbelopp.

102 kap.

17 §

I paragrafen regleras det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ och som ska avräknas från den försäkrades reduceringsinkomst enligt nämnda paragrafer.

Ändringen innebär att fribeloppet för ogifta höjs till 2,43 prisbasbelopp och för gifta till 2,2 prisbasbelopp.

22 a §

I paragrafen finns bestämmelser om hur stor del av bostadskostnaden som ska beaktas vid beräkningen av bostadstillägget från och med den månad en försäkrad fyller 65 år.

Ändringen i *fjärde stycket* innebär att den del av bostadstillägget som inte är direkt kopplat till bostadskostnadens storlek ska höjas med 100 kronor från 740 kronor till 840 kronor för den som ogift och med 50 kronor från 370 kronor till 420 kronor för den som är gift.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt den *första punkten* ska lagen träda i kraft den 15 juli 2022.

I *andra punkten* anges att de nya bestämmelserna dock ska tillämpas för tid från och med den 1 augusti 2022.

I *tredje punkten* anges att äldre bestämmelser fortfarande ska gälla för förmåner som avser tid före utgången av juli 2022.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

Prop. 2021/22:269

102 kap.

22 a §

I paragrafen finns bestämmelser om hur stor del av bostadskostnaden som ska beaktas vid beräkningen av bostadstillägget från och med den månad en försäkrad fyller 66 år.

Ändringen i *fjärde stycket* innebär att den del av bostadstillägget som inte är direkt kopplat till bostadskostnadens storlek ska höjas med 100 kronor från 740 kronor till 840 kronor för den som ogift och med 50 kronor från 370 kronor till 420 kronor för den som är gift.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

102 kap.

22 a §

I paragrafen finns bestämmelser om hur stor del av bostadskostnaden som ska beaktas vid beräkningen av bostadstillägget från och med den månad en försäkrad uppnår riktåldern för pension.

Ändringen i *fjärde stycket* innebär att den del av bostadstillägget som inte är direkt kopplat till bostadskostnadens storlek ska höjas med 100 kronor från 740 kronor till 840 kronor för den som ogift och med 50 kronor från 370 kronor till 420 kronor för den som är gift.

6 Höjt minimibelopp för fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen

6.1 Minimibeloppet höjs

Regeringens förslag: Det minimibelopp som används för att fastställa avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen ska höjas med motsvarande 100 kronor per månad för ensamstående och med motsvarande 50 kronor per månad för var och en av sammanlevande makar och sambor.

Lagändringen ska träda i kraft den 2 augusti 2022 men tillämpas för tid fr.o.m. den 1 augusti 2022.

Skälen för regeringens förslag: För att stärka den ekonomiska situationen för den grupp pensionärer som med hänsyn till inkomster och bostadskostnader har små ekonomiska marginaler föreslår regeringen i denna proposition en höjning av konsumtionsstödet i bostadstillägget (avsnitt 5.2). Förslaget innebär att konsumtionsstödet inom bostadstillägget höjs med 100 kronor för ogifta och 50 kronor för gifta, utöver den höjning som beslutades av riksdagen den 14 juni 2022.

I 8 kap. socialtjänstlagen (2001:453) finns vissa bestämmelser om vilka avgifter som en kommun får ta ut för insatser som hemtjänst, dagverksamhet och bostad i sådant särskilt boende som inte omfattas av den s.k. hyreslagen (12 kap. jordabalken). Där anges bl.a. ett förbehållsbelopp, som den enskilde som betalar avgift alltid ska ha rätt att förbehålla sig av sina egna medel. Beloppet ska, förutom boendekostnader, täcka den enskildes levnadskostnader. Förbehållsbeloppet utgörs av summan av den enskildes s.k. minimibelopp och dennes bostadskostnad. Minimibeloppet utgår från prisbasbeloppet.

En höjning av konsumtionsstödet inom bostadstillägget innebär att kommunen i vissa fall kan ta ut en högre avgift av den enskilde. För att de pensionärer som betalar avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen också ska få ta del av höjt bostadstillägg beslutade riksdagen den 14 juni 2022 att minimibeloppet för fastställande av avgifter enligt socialtjänstlagen ska höjas med motsvarande 200 kronor per månad för ensamstående och med motsvarande 100 kronor per månad för var och en av sammanlevande makar och sambor. Höjningen gäller fr.o.m. den 1 augusti 2022 (prop. 2021/22:180, bet. 2021/22:SfU26, rskr. 2021/22:386).

Eftersom regeringen nu föreslår en ytterligare höjning av konsumtionsstödet i bostadstillägget med 100 respektive 50 kronor, utöver den av riksdagen beslutade höjningen, bör även minimibeloppet höjas med motsvarande belopp. Det innebär att minimibeloppet fr.o.m. den 1 augusti 2022 föreslås höjas med motsvarande 100 kronor per månad för ensamstående och med motsvarande 50 kronor per månad för var och en av sammanboende makar och sambor, utöver den av riksdagen beslutade höjningen.

Mot bakgrund av att det höjda bostadstillägget kommer att betalas ut fr.o.m. den 1 augusti 2022 (se avsnitt 5.3) ska lagändringen om höjt minimibelopp för avgifter enligt socialtjänstlagen tillämpas fr.o.m. samma datum. Av lagtekniska skäl bör ändringen i socialtjänstlagen träda i kraft den 2 augusti 2022 men tillämpas för tid fr.o.m. den 1 augusti 2022.

6.2 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

8 kap.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om det förbehållsbelopp och minimibelopp som används vid beräkningen av de avgifter som socialnämnden får ta ut av enskilda för vissa socialtjänstinsatser.

Genom ändringen i *andra stycket första punkten* höjs minimibeloppet för ensamstående per månad från en tolfedel av 1,4541 prisbasbelopp till en tolfedel av 1,4789 prisbasbelopp.

Genom ändringen i *andra stycket andra punkten* höjs minimibeloppet för var och en av sammanlevande makar och sambor från en tolfedel av 1,1941 prisbasbelopp till en tolfedel av 1,2066 prisbasbelopp.

Enligt den *första punkten* ska lagen träda i kraft den 2 augusti 2022.

I *andra punkten* anges att lagen dock ska tillämpas för tid från och med den 1 augusti 2022.

7 Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket

7.1 Bakgrund

Utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension inom EES och i Schweiz

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan kallad EU-förordningen) finns bestämmelser om samordning av de sociala trygghetssystemen i EU:s medlemsstater. EU-förordningen gäller även för och i förhållande till länder inom EES som inte är medlemmar i EU (Island, Liechtenstein och Norge) samt Schweiz. Med medlemsstat avses således i detta sammanhang även de länderna.

I EU-förordningen genomförs bl.a. den fördragsfästa rättigheten att sociala trygghetsförmåner som är s.k. kontantförmåner som regel inte får minskas eller dras in om den berättigade personen är bosatt i en annan medlemsstat än den som betalar ut förmånen (Artikel 48 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget). Denna princip, som kommer till uttryck i artikel 7 i EU-förordningen, är en av de grundläggande principerna i EU-förordningen. Kontantförmåner som en person har förvärvat i ett land inom EES eller i Schweiz ska därför betalas ut även om den berättigade bor i eller flyttar till en annan medlemsstat, om inte något annat föreskrivs i EU-förordningen.

Ålders- och efterlevandepensioner samordnas enligt de allmänna bestämmelserna i kapitel 5 i EU-förordningen. Vissa av dessa förmåner samordnas dock enligt de särskilda bestämmelserna om vissa förmåner som lämnas med ett minimibelopp (i denna proposition benämnda minimiförmåner). Enligt den särskilda bestämmelsen om minimiförmåner, artikel 58 i EU-förordningen, får en förmånstagare, av den medlemsstat där denne är bosatt, inte tilldelas ett lägre belopp än det minimibelopp som är fastställt i lagstiftningen vid beaktande av alla de försäkringsperioder som kan beaktas med stöd av EU-förordningen. Medlemsstaten där förmånstagaren är bosatt ska under hela den tid personen är bosatt inom statens territorium betala ut ett tillägg till denne, motsvarande skillnaden mellan det totala förmånsbelopp som ska betalas ut enligt kapitel 5 i EU-förordningen och minimibeloppet.

Sverige har tidigare tolkat artikel 58 i EU-förordningen som att det inte finns någon svensk förmån som är en sådan minimiförmån som omfattas av den artikeln. Sedan garantipensionen infördes i Sverige har den ansetts

Prop. 2021/22:269 vara en pensionsförmån som omfattas av de allmänna beräkningsreglerna om pensionsförmåner i EU-förordningen och som ska betalas ut vid bosättning i en annan medlemsstat enligt principen om exportabilitet i artikel 7. En person som uppfyller villkoren för garantipension eller garantipension till omställningspension har således haft samma rätt till förmånen oavsett om personen har bott i Sverige eller i en annan medlemsstat eller i Schweiz. Denna tolkning har under lång tid återspeglats i den klassificering som Sverige årligen har anmält genom den s.k. artikel 9-deklarationen till Europeiska kommissionen.

Tillfällig utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension inom EES och i Schweiz med stöd av svensk lag

Efter EU-domstolens dom i mål C-189/16 Zaniewicz-Dybeck mot Pensionsmyndigheten har klassificeringen av den svenska garantipensionen och garantipensionen till omställningspension ändrats. Domstolen fann att garantipensionen till personer födda 1938 eller senare ska anses utgöra en minimiförmån. Förmånen ska således inte längre beräknas med stöd av de allmänna beräkningsreglerna i kapitel 5 i EU-förordningen utan enligt bestämmelserna i artikel 58 i EU-förordningen. I propositionen Fortsatt utbetalning av garantipension inom EES och Schweiz (prop. 2017/18:275) bedömde regeringen att garantipension till omställningspension till syfte och konstruktion uppvisar stora likheter med den förmån som prövades i EU-domstolen, varför garantipensionen till omställningspension också ansågs utgöra en minimiförmån. Med begreppet garantipension avses i fortsättningen såväl garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare som garantipension till omställningspension.

Till följd av EU-domstolens dom gjorde regeringen tolkningen att den ändrade klassificeringen av förmånerna innebar att det inte fanns något rättsligt stöd i artikel 58 i EU-förordningen för att fortsätta bevilja och betala ut garantipension till personer bosatta i ett annat land inom EES eller i Schweiz.

Att individer som har planerat inför pensionen utifrån tillämpningen som den såg ut före EU-domstolens dom, och att personer som redan före domen hade dessa förmåner, skulle hamna i en situation där deras ekonomiska förutsättningar ändras utan någon möjlighet till framförhållning bedömde regeringen som orimligt. För att undvika detta och för att säkerställa att garantipension fortsatt betalades ut med oförändrade belopp till personer bosatta inom EES eller i Schweiz, åtminstone under den tid som konsekvenserna av domen analyserades, gjordes vissa ändringar i socialförsäkringsbalken som innebar att garantipension kunde fortsätta att lämnas som tidigare fram t.o.m. den 31 december 2019 (SFS 2018:1627).

I propositionen Fortsatt utbetalning av garantipension inom EES och Schweiz (prop. 2017/18:275) bedömde regeringen att det fanns behov av att tillsätta en utredning för att utreda konsekvenserna av domen samt belysa eventuellt behov av att ändra garantipensionernas konstruktion. Regeringen tillsatte därför en utredning, som antog namnet Garanti-

pensionsutredningen (S 2018:14), för att analysera och lämna förslag till hur garantipension och garantipension till omställningspension bör konstrueras och regleras i socialförsäkringsbalken (dir. 2018:106). Syftet med översynen var att ge regeringen underlag för och skapa såväl tydliga som hållbara förslag till eventuella lagändringar på området. För att utredningens förslag skulle hinna analyseras och eventuella förslag genomföras utan att enskilda drabbas av att förmånen dras in har den tidsbegränsade rätten till utbetalning förlängts i flera omgångar, senast till utgången av september 2022 (SFS 2021:1246).

Garantipensionsutredningen överlämnade den 9 december 2019 ett delbetänkande till regeringen (SOU 2019:53) och slutredovisade sitt uppdrag den 5 juni 2020. Delbetänkandet innehåller förslag till en ny konstruktion av grundskyddet i den allmänna pensionen.

Tillfällig utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension i Förenade kungariket med stöd av svensk lag

Garantipension

betalas i dagsläget inte bara ut till dem som är bosatta inom EES eller i Schweiz. När Förenade kungariket trädde ut ur EU den 31 januari 2020 gjordes det med ett utträdesavtal som reglerar skyldigheter och rättigheter i förehavanden mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket. Under en övergångsperiod, som sträckte sig till utgången av 2020, tillämpades EU-rätten på samma sätt som när Förenade kungariket var medlem i EU. EU-förordningen tillämpades därför fullt ut under denna period. Den 1 maj 2021 trädde ett avtal om handel och samarbete i kraft som reglerar den nya relationen mellan EU och Förenade kungariket (Avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan [EUT L 149, 20.4.2021, s. 10–2539]). Avtalet har tillämpats provisoriskt sedan den 1 januari 2021. Till avtalet har det fogats ett protokoll om samordning av de sociala trygghetssystemen i Förenade kungariket och EU:s medlemsstater.

Garantipension betalas inte ut till personer bosatta inom EES eller i Schweiz med stöd av EU-förordningen. Garantipensionärer bosatta i Förenade kungariket fick under tiden landet var medlem i EU utbetalningar med stöd av den svenska lagstiftningen som möjliggör export av förmånerna till EES och Schweiz. Inför utträdestidpunkten tolkade regeringen det som att fortsatt utbetalning av förmånerna till bosatta i Förenade kungariket inte heller skulle vara möjlig med stöd av utträdesavtalet. I propositionen Åtgärder för att mildra konsekvenserna på det sociala området med anledning av brexit föreslog regeringen att även personer bosatta i Förenade kungariket som hade rätt att få eller fick garantipension eller garantipension till omställningspension vid utträdestidpunkten fortsatt skulle få förmånen till utgången av 2019 (prop. 2018/19:53, bet. 2018/19:SfU24, rskr. 2018/19:161).

Med anledning av utträdesavtalets konstruktion i fråga om vissa personers förlängda rätt att få sociala trygghetsförmåner utbetalda i såväl Förenade kungariket som i EU:s medlemsstater, och för att möjliggöra att

även de personer som omfattas av utträdesavtalet ska kunna få garantipensionen fortsatt utbetald, har även den tidsbegränsade rätten till utbetalning av garantipension till Förenade kungariket förlängts ytterligare, senast till utgången av september 2022 (SFS 2021:1248).

Utträdesavtalet antogs kort tid före Förenade kungarikets faktiska utträde den 31 januari 2020. Vad gäller sociala trygghetsförmåner så innebär utträdesavtalet att en förmånstagare efter utträdestidpunkten och under övergångsperioden hade rätt till sociala trygghetsförmåner på samma villkor som tidigare. Utträdesavtalet reglerar även rätten att i vissa situationer fortsätta få sociala trygghetsförmåner efter övergångsperiodens slut. Personer som migrerar för första gången mellan en EU-medlemsstat och Förenade kungariket efter övergångsperioden omfattas dock inte av utträdesavtalets bestämmelser. De personerna omfattas i stället av det nya handels- och samarbetsavtalet och tillhörande protokoll om samordning av de sociala trygghetssystemen.

I protokollet om samordning av de sociala trygghetssystemen finns bestämmelser som till sitt innehåll är likalydande med de nu aktuella artiklarna 7 och 58 i EU-förordningen.

7.2 Möjligheten att i vissa fall betala ut garantipension och garantipension till omställningspension i EES-länder och Schweiz förlängs

Regeringens förslag: Möjligheten att lämna garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare och garantipension till omställningspension till personer som är bosatta i ett annat land inom EES eller i Schweiz ska till viss del förlängas med tre månader, fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december 2022.

Den förlängda möjligheten ska till skillnad från tidigare endast avse fortsatta utbetalningar till personer som, utöver att vara bosatta i ett annat land inom EES eller i Schweiz och uppfylla kraven i fråga om försäkringstid för förmånerna, har rätt att få en sådan förmån utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz för september 2022.

Äldre bestämmelser om möjligheten till utbetalning ska fortfarande gälla i fråga om garantipension och garantipension till omställningspension för tid före den 1 oktober 2022.

Efter det att regleringen om garantipension och garantipension till omställningspension till personer i ett annat land inom EES eller i Schweiz har upphört att gälla ska de upphävda bestämmelserna fortfarande gälla i fråga om nämnda förmåner för tid före den tidpunkt då regleringen upphörde, dvs. för tid före den 1 januari 2023.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Pensionsmyndigheten* och *Inspektionen för socialförsäkringen*, tillstyrker förslaget. *Försäkringskassan* lämnar inga synpunkter. *Riksförbundet Pensionärsgemenskap*, *Svenska Kommunal Pensionärernas Förbund* och *SPF Seniorerna* tillstyrker förslaget men motsätter sig att möjligheten till utbetalning av garantipension och

garantipension till omställningspension i EES-länder och Schweiz upphör fr.o.m. den 1 januari 2023. Organisationen *Svenskar i Världen* motsätter sig förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Giltighetstiden för den tillfälliga reglering i socialförsäkringsbalken som möjliggör utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension (nedan används samlingsnamnet garantipension) till personer som är bosatta i ett annat land inom EES eller i Schweiz har förlängts vid flera tillfällen, senast till utgången av september 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11, bet. 2021/22:SfU2, rskr. 2021/22:104).

Syftet med den tillfälliga regleringen har varit att säkerställa att enskilda personer inom EES eller i Schweiz fortsatt ska få garantipension utbetald till dess att regeringen tagit ställning till nästa steg i hanteringen av garantipensionen, framför allt förslagen från Garantipensionsutredningen.

Någon förändring av den nuvarande regleringen om garantipension bedöms emellertid inte kunna genomföras i närtid, varken utifrån Garantipensionsutredningens förslag eller på annat sätt. Bedömningen är därför att möjligheten till utbetalning av garantipension i ett annat land inom EES eller i Schweiz i dess nuvarande utformning bör upphöra vid utgången av september 2022, i enlighet med nu gällande reglering. Avsikten har hela tiden varit att den regleringen ska vara tillfällig, och det bedöms inte finnas skäl för att låta en generell möjlighet till utbetalning i EES eller i Schweiz kvarstå enligt nationell rätt om inte en permanent ändring av regleringen av grundskyddet i den allmänna pensionen är i sikte.

De personer som omfattas av rätten att få garantipension utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz enligt nu gällande reglering bör dock få något mer tid för att anpassa sig till en eventuell situation utan garantipension. Det föreslås därför att de personer som har rätt att få garantipension utbetald i dessa länder för september 2022 ska kunna fortsätta få förmånen där i ytterligare tre månader, dvs. till utgången av december 2022 (jfr 4 a § lagen [2019:168] om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen). Personer som bor i ett annat land inom EES eller i Schweiz och som ansöker om allmän pension inklusive eventuell garantipension endast för tid efter september 2022 omfattas inte av förslaget och kommer därmed inte att kunna få garantipension i det landet. Inte heller omfattas personer som flyttar från Sverige eller ett tredjeland till ett annat EES-land eller till Schweiz efter utgången av september 2022.

De pensionärsorganisationer som har yttrat sig över förslaget framför att utebliven garantipension för de berörda innebär en annan ekonomisk situation, för fler kvinnor än män och att det krävs att en ny utredning tillsätts skyndsamt och att den tillfälliga regleringen bör gälla under tiden frågan utreds. *Svenskar i Världen* anser att en person som uppfyller förmånskraven för garantipension och garantipension till omställningspension inte bör blir fräntagen denna rätt baserat på bosättningsland. Som regeringen framför ovan har avsikten med den nu gällande regleringen varit att den ska vara tillfällig. I den situationen att den tillfälliga regleringen upphör att gälla kommer det utifrån den bedömning som regeringen tidigare har gett uttryck för avseende EU- domen, enligt vilken garantipension utgör en minimiförmån, inte att finnas något rättsligt stöd

Prop. 2021/22:269 för att betala ut garantipension till personer bosatta i något av EES-länderna eller Schweiz. De berörda personerna bedöms dock i och med regeringens förslag till förlängning sammantaget ha fått en rimlig tid för att ställa om till en situation då garantipension kan komma att inte längre betalas ut på samma sätt som tidigare. Det krävs dock att personerna är välinformerade om den förändrade situationen. Regeringen delar således *Pensionsmyndighetens* bedömning att nödvändiga informationsinsatser behöver vidtas i god tid.

För den personkrets som omfattas av det nu aktuella förslaget till förlängning kommer den tillfälliga regleringen i sak att fortsätta gälla som tidigare, inklusive övergångsbestämmelserna till den lag genom vilken regleringen infördes (SFS 2019:645) i de fall de bestämmelserna fortfarande är relevanta. Några ändringar i detta avseende föreslås inte.

Den föreslagna bestämmelsen om möjligheten att få garantipension fortsatt utbetald föreslås träda i kraft den 1 oktober 2022, i anslutning till att den nu gällande giltighetstiden för den tillfälliga regleringen löper ut. Personer som före den 1 oktober 2022 hade rätt att få garantipension utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz men som inte har rätt till fortsatt utbetalning enligt nu föreslagna bestämmelser skulle hamna i ett sämre läge om den föreslagna regleringen tillämpades vid en bedömning av deras rätt som görs efter september 2022. Därför bör äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om garantipension för tid före ikraftträdandet. Det kan exempelvis handla om situationer som avser garantipension till en person som tidigare har varit bosatt i ett annat land inom EES eller i Schweiz, men som före september 2022 har flyttat tillbaka till Sverige och vars rätt till garantipension i det andra landet är föremål för överprövning i domstol efter det att den föreslagna regleringen har trätt i kraft.

Av motsvarande anledning som anges ovan när det gäller en övergångsreglering i förhållande till den nu föreslagna möjligheten att få garantipension fortsatt utbetald, bör det även i förhållande till upphörandet av de berörda paragraferna finnas en övergångsreglering om att paragraferna fortfarande ska gälla i fråga om förmåner för tid före det att regleringen upphävs, dvs. för tid före den 1 januari 2023. I annat fall kan en prövning av en persons rätt till garantipension i ett annat land inom EES eller i Schweiz för tid före upphörandet av regleringen få olika utfall beroende på när frågan prövas.

I lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken regleras när de berörda paragraferna i socialförsäkringsbalken upphör att gälla, senast ändrad genom lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken. Förlängningen av paragrafernas giltighetstid föreslås lagtekniskt genomföras på så sätt att lagen om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken utgår och ikraftträdande av lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken ändras genom en ny ändring i den lagen. Detta innebär även att den följdändring i innehållsbestämmelsen till 5 kap. socialförsäkringsbalken som föreskrivs i samma lag om ändring i socialförsäkringsbalken träder i kraft senare än vad som tidigare har föreskrivits.

7.3 Rätten till utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension i Förenade kungariket förlängs

Prop. 2021/22:269

Regeringens förslag: Rätten till fortsatt utbetalning av garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare och garantipension till omställningspension för personer i Förenade kungariket ska förlängas med tre månader, fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december 2022.

En paragrafhänvisning ska ändras i den bestämmelse i lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen som reglerar rätten till fortsatt utbetalning. Ändringen ska träda i kraft den 1 oktober 2022.

Efter det att regleringen om garantipension och garantipension till omställningspension till personer i Förenade kungariket har upphört att gälla ska de upphävda bestämmelserna fortfarande gälla i fråga om nämnda förmåner för tid före den tidpunkt då regleringen upphörde, dvs. för tid före den 1 januari 2023.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Pensionsmyndigheten* och *Inspektionen för socialförsäkringen*, tillstyrker förslaget. Försäkringskassan lämnar inga synpunkter. *Riksförbundet Pensionärsgemenskap*, *Svenska Kommunal Pensionärernas Förbund* och *SPF Seniorerna* samt organisationen *Svenskar i Världen* motsätter sig att möjligheten till utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension i Förenade kungariket upphör fr.o.m. den 1 januari 2023.

Skälen för regeringens förslag: Förenade kungarikets utträde ur EU innebär att personer bosatta i Förenade kungariket inte omfattas av den svenska lagstiftning som möjliggör utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension (nedan används samlingsnamnet garantipension) till personer bosatta inom EES eller i Schweiz. Fortsatt utbetalning av sådana förmåner till personer i Förenade kungariket möjliggörs i stället genom en tillfällig reglering i 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen. Giltighetstiden för denna reglering har förlängts vid flera tillfällen, senast till utgången av september 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11, bet. 2021/22:SfU2, rskr. 2021/22:104).

Bestämmelsen i 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen innebär att det endast är personer som vid utträdestidpunkten den 31 januari 2020 hade rätt att få eller fick garantipension i Förenade kungariket som har en förlängd rätt att fortsätta få förmånerna utbetalda till Förenade kungariket. Regeringen angav i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 11 s. 102) att bedömningen av vilken tid som förlängningen ska avse när det gäller garantipensionärer bosatta i Förenade kungariket måste göras i förhållande till de villkor som gäller specifikt för personer i en gränsöverskridande situation med det landet. Det innebär att övervägandena vad gäller den tidsmässiga begränsningen bör göras i jämförelse med de rättigheter som främst följer av utträdesavtalet. Regeringen vidhöll denna inställning i

Prop. 2021/22:269 budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11 s. 35). Det finns inte skäl att nu göra en annan bedömning i denna fråga.

Med hänvisning till utträdesavtalets konstruktion, att vissa personer genom avtalet har fått en förlängd rätt att få sociala trygghetsförmåner utbetalda, bedömde regeringen i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 11 s. 102–103) det lämpligt att även förlänga giltigheten av 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen. Även denna bedömning vidhölls i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11 s. 36). Grunderna för bedömningen är fortfarande relevanta och talar för en ytterligare förlängning.

Den tidsmässiga förlängning som föreslås för dem som är bosatta inom EES eller i Schweiz bör även gälla för fortsatt utbetalning av garantipension till personer bosatta i Förenade kungariket, dvs. till utgången av 2022. Det innebär att även personer som är bosatta i Förenade kungariket och som vid utträdestidpunkten hade rätt att få eller fick garantipension i det landet bör kunna få förmånen fortsatt utbetald, på motsvarande sätt som personer bosatta inom EES eller i Schweiz som för september 2022 har rätt att få förmånen i något av de länderna.

Vissa remissinstanser anser att möjligheten att betala ut garantipension i Förenade kungariket bör fortsätta även efter utgången av 2022. Regeringen delar inte denna uppfattning. Det är dock av största vikt att pensionsmyndigheten vidtar nödvändiga informationsinsatser i god tid så att berörda personer får en möjlighet till anpassning.

Den 1 maj 2021 trädde ett avtal om handel och samarbete mellan EU och Förenade kungariket i kraft. Avtalet har tillämpats provisoriskt sedan den 1 januari 2021. Till avtalet har det fogats ett protokoll om samordning av de sociala trygghetssystemen i Förenade kungariket och EU:s medlemsstater. Den fråga som regleras i detta lagstiftningsärende bedöms dock inte påverkas av detta avtal.

I lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen regleras när 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen upphör att gälla. Förlängningen av nämnda paragrafs giltighetstid föreslås lagtekniskt genomföras på så sätt att lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen utgår och att den nya tidpunkten för upphävandet regleras genom en ny ändring i lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen.

Av samma skäl som när det gäller upphörandet av regleringen om garantipension i ett annat land inom EES eller i Schweiz (se ovan) bör det i förhållande till upphörandet av 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen finnas en övergångsreglering om att den upphävda paragrafen fortfarande ska gälla i fråga om förmånerna för tid före det att paragrafen upphävs, dvs. för tid före den 1 januari 2023.

Regeringen föreslår att den förlängda möjligheten att få garantipension i ett annat land inom EES eller i Schweiz fr.o.m. den 1 oktober 2022 endast ska avse fortsatta utbetalningar till personer som redan har rätt till förmånen i de angivna länderna (se ovan). En liknande reglering när det

gäller möjligheten att få garantipension utbetald i Förenade kungariket finns redan i 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen. För att undvika en dubbelreglering bör hänvisningen i 4 a § till 5 kap. 17 a § socialförsäkringsbalken justeras till att avse paragrafens lydelse före den 1 oktober 2022. Justeringen bör därför träda i kraft den 1 oktober 2022.

7.4 Konsekvenser av förslagen

Konsekvenser för statens budget och konsekvenser för individen

Regeringens förslag syftar till att förlänga de tillfälliga bestämmelser som möjliggör utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension till personer bosatta inom EES, i Schweiz eller i Förenade kungariket.

Förslaget innebär en fortsatt möjlighet att betala ut garantipension fr.o.m. oktober t.o.m. december 2022 till för närvarande ca 46 000 personer bosatta i EES och Schweiz som haft rätt till förmånen senast för september 2022. Under den aktuella perioden ska förmånen betalas ut med samma belopp som gällde för september 2022, under förutsättning att inga andra förhållanden som kan påverka nivån på garantipensionen ändras för den enskilde. Om förslaget inte genomförs, kommer utbetalningar av dessa förmåner till personer bosatta inom EES eller i Schweiz att upphöra den 30 september 2022.

Förslaget berör även för närvarande ca 1 900 personer bosatta i Förenade kungariket som för närvarande får garantipension eller garantipension till omställningspension utbetald. Förslaget omfattar endast personer som hade rätt till eller fick garantipension när landet lämnade EU. Förmånerna betalas i dessa fall ut med samma belopp som före tidpunkten för Förenade kungarikets utträde ur EU, under förutsättning att inga andra förhållanden som kan påverka nivån på garantipensionen ändras för den enskilde. Detta innebär att kostnaderna inte förväntas öka i förhållande till dagens kostnader.

Förslagen innebär högre utgifter för statens budget. Kostnaden bedöms uppgå till ca 118 miljoner kronor för 2022 (årets tre sista månader). Av kostnaderna avser ca 6 miljoner kronor utbetalningar till Förenade kungariket.

Konsekvenser för Pensionsmyndigheten

Regeringens förslag innebär att administrationen kring hanteringen av garantipension och garantipension till omställningspension till personer som bor i EES eller i Schweiz ökar något under en övergångsperiod. Att förmånerna till berörda personer inte kommer att nybeviljas för tid efter september 2022 kan medföra en viss administrativ förändring i hanteringen. Pensionsmyndigheten behöver även vidta administrativa åtgärder för att kunna fatta nya beslut som avser tid fr.o.m. januari 2023. Myndigheten behöver också informera berörda personer om att utbetal-

Prop. 2021/22:269 ningarna till personer bosatta inom EES, i Schweiz eller i Förenade kungariket upphör fr.o.m. den 1 januari 2023. De ökade administrativa kostnaderna under övergångsperioden motverkas av att myndigheten på sikt inte behöver utreda bosättning, försäkringstid m.m. för personer bosatta inom EES, i Schweiz och i Förenade kungariket, något som är resurskrävande. Sammantaget bedöms kostnaderna kunna hanteras inom ramen för myndighetens förvaltningsanslag.

Konsekvenser för jämställdhet

Det är totalt sett fler kvinnor än män som har garantipension och garantipension till omställningspension. Det gäller både bland dem som är bosatta i Sverige och dem som är bosatta i ett annat land. Av dem som får garantipension utbetald till ett land inom EES eller Schweiz är 60 procent kvinnor och 40 procent män. Motsvarande fördelning för dem som bor i Förenade kungariket är ca 70 procent kvinnor och 30 procent män. Förslaget bedöms vara positivt för den ekonomiska jämställdheten då äldre kvinnor, som generellt sett har en lägre inkomst, får del av garantipensionen under en längre tid. Dock är effekten mycket begränsad då förslaget endast rör en kort period.

Konsekvenser för Sveriges internationella åtaganden

Regeringens förslag bedöms vara förenliga med EU-rätten och Sveriges internationella åtaganden, exempelvis ratificerade ILO-konventioner. De föreslagna bestämmelserna kommer att tillämpas på alla personer oavsett medborgarskap.

7.5 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken

I lagen föreskrivs att lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken ska utgå. Detta innebär att 5 kap. 17 a och 18 a §§, 67 kap. 16 a och 17 a §§ och 81 kap. 9 a § socialförsäkringsbalken inte upphör att gälla den 1 oktober 2022 och att följdändringen i 5 kap. 1 § samma balk heller inte träder i kraft då. (Se vidare förslaget till lag om ändring i lagen [2019:646] om ändring i socialförsäkringsbalken [lagförslag 2.10] och författningskommentaren till den lagen.)

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken

Prop. 2021/22:269

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Tidpunkten för ikraftträdandet senareläggs. Vidare görs en redaktionell ändring som innebär att ikraftträdandebestämmelsen betecknas *punkt 1*. Senareläggningen innebär att de ändringar som föreskrivs i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken träder i kraft tre månader senare än vad som var föreskrivet i lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken och som utgår enligt förslaget till lag om ändring i den lagen (lagförslag 2.9). Detta innebär att 5 kap. 17 a och 18 a §§, 67 kap. 16 a och 17 a §§ samt 81 kap. 9 a § socialförsäkringsbalken upphör att gälla vid utgången av 2022. I paragraferna finns bestämmelser om garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare och garantipension till omställningspension till personer som är bosatta i ett annat land inom EES eller i Schweiz. Efter 2022 kan förmånerna inte längre lämnas med stöd av de angivna paragraferna (se dock punkt 2). Senareläggningen innebär även att den ändring i 5 kap. 1 § socialförsäkringsbalken som föreskrivs i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken till följd av att 17 a och 18 a §§ samma kapitel upphävs träder i kraft den 1 januari 2023, dvs. i samband med att paragraferna upphör att gälla.

I en ny *andra punkt* införs en övergångsbestämmelse. Av bestämmelsen följer att de upphävda bestämmelserna i 5 kap. 17 a och 18 a §§, 67 kap. 16 a och 17 a §§ samt 81 kap. 9 § socialförsäkringsbalken fortfarande ska gälla vid en prövning efter 2022 av dels möjligheten att i ett annat land inom EES eller i Schweiz få garantipension eller garantipension till omställningspension för tid före den 1 januari 2023 dels av storleken av sådan pension.

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

5 kap.

17 a §

I paragrafen regleras möjligheten att få garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare och garantipension till omställningspension för den som är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

Paragrafens inledning ändras på så sätt att bestämmelsen nu avser situationen att förmånerna får fortsätta att lämnas. Det innebär att möjligheten att få garantipension eller garantipension till omställningspension som avses i paragrafen endast gäller i de situationer då en sådan förmån redan lämnas till en person i ett annat EES-land eller i Schweiz (se mer om innebörden av detta i kommentaren till punkt 3).

I de nya *punkterna 1 och 2* anges de delar i definitionen av den berörda personkretsen som gäller sedan tidigare (se författningskommentaren till paragrafen i prop. 2018/19:131 s. 24 och i prop. 2017/18:275 s. 19).

I den nya *punkten 3* införs en begränsning av personkretsen i förhållande till vad som gällt tidigare. För att garantipension eller garantipension till

Prop. 2021/22:269 omställningspension ska kunna lämnas till en person som är bosatt i ett annat land inom EES eller i Schweiz för tid fr.o.m. den 1 oktober 2022 måste personen för september 2022 ha en sådan rätt att få förmånen utbetald som följer av regleringen i denna paragraf i dess tidigare lydelse eller av 18 eller 18 a §. Det har ingen betydelse vid vilken tidpunkt beslutet om rätten till förmånen i ett annat land för den angivna månaden fattas. Tillsammans med ändringen i paragrafens inledning innebär regleringen en fortsatt rätt att få förmånen utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz endast för den som redan har en sådan rätt när den nu aktuella bestämmelsen om begränsning av personkretsen träder i kraft. Det innebär vidare att rätten att få förmånen utbetald i de länderna måste finnas oavbruten för tid fr.o.m. september 2022 för att personen ska omfattas av regleringen. Det krävs inte att personen är bosatt i samma land före och efter utgången av september 2022, dock gäller att det i samtliga fall handlar om ett annat land än Sverige inom EES eller Schweiz. I och med att garantipension eller garantipension till omställningspension kan fortsätta att lämnas till den som "har rätt att få" en sådan förmån för september 2022, gäller möjligheten till fortsatt utbetalning även för personer som uppfyller kraven för att få garantipension för september 2022 i länderna i fråga även om det framräknade förmånsbeloppet är så lågt att ingen garantipension rent faktiskt betalas ut för den månaden. Personkretsen omfattar både personer som får utbetalningar per månad och personer som får utbetalningar en eller två gånger per år (se 71 kap. 2 §), förutsatt att rätten att få förmånen utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz omfattar september 2022. Övriga ändringar är endast redaktionella.

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt *första punkten* träder lagen i kraft den 1 oktober 2022.

Andra punkten innebär att de äldre bestämmelserna i 5 kap. 17 a § fortfarande ska gälla vid en prövning efter september 2022 av möjligheten att få garantipension eller garantipension till omställningspension i ett annat land inom EES eller i Schweiz för tid före den 1 oktober 2022. För att garantipension eller garantipension till omställningspension ska kunna lämnas till en person som är bosatt i ett annat land inom EES eller i Schweiz för tid fr.o.m. den 1 oktober 2022 måste personen för september 2022 ha en sådan rätt att få förmånen utbetald som följer av regleringen i denna paragraf i dess tidigare lydelse eller av 18 eller 18 a §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

I lagen föreskrivs att lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen ska utgå. Det innebär att 4 a § lagen (2019:168) om

sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen inte upphör att gälla vid den tidpunkt som föreskrevs i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen. (Se vidare förslaget till lag om ändring i lagen [2019:168] om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen [lagförslag 2.13] och författningskommentaren till den lagen.)

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

4 a §

I paragrafen finns bestämmelser om fortsatt utbetalning av garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare och garantipension till omställningspension för personer i Förenade kungariket efter landets utträde ur EU med ett utträdesavtal.

Paragrafen ändras på så sätt att hänvisningen till 5 kap. 17 a § socialförsäkringsbalken avser den paragrafens lydelse före den 1 oktober 2022, dvs. före begränsningen av personkretsen i den paragrafens första stycke 3. En motsvarande begränsning av den krets personer som har fortsatt rätt att få garantipension utbetald i Förenade kungariket regleras redan i förevarande paragraf.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Ikraftträdandebestämmelse

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 1 oktober 2022. Eftersom ändringen i 4 a § innebär att innehållet i regleringen är samma som tidigare innebär ikraftträdandet inga förändringar i sak.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

Genom lagen upphör 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen att gälla. I den paragrafen finns bestämmelser om garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare och garantipension till omställningspension till personer i Förenade kungariket efter landets utträde ur EU (se vidare författningskommentaren till denna paragraf ovan).

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Ikraftträdandebestämmelsen i *första punkten* innebär att 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen upphör att gälla vid utgången av 2022, dvs. tre

Prop. 2021/22:269 månader senare än vad som var föreskrivet i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen och som utgår enligt förslaget till lag om ändring i den lagen (lagförslag 2.12). Efter 2022 kan de personer som omfattas av nämnda paragraf inte längre få garantipension eller garantipension till omställningspension utbetald med stöd av paragrafen (se dock punkt 2).

I *andra punkten* finns en övergångsbestämmelse som innebär att den upphävda paragrafen 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen fortfarande ska tillämpas vid en prövning efter 2022 av möjligheten att i Förenade kungariket dels att få garantipension eller garantipension till omställningspension för tid före den 1 januari 2023, dels av pensionsbeloppets storlek.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

8 Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader

8.1 Nuvarande bestämmelser om bostadsbidrag

Bostadsbidraget är en inkomstprövad socialförsäkringsförmån som har såväl bostadspolitiska som familjepolitiska syften. Bidraget lämnas dels till barnfamiljer, dels till ungdomar utan barn som fyllt 18 men inte 29 år. Bestämmelser om bostadsbidrag finns i 95–98 kap. socialförsäkringsbalken, förkortad SFB. För Försäkringskassans handläggning av ärenden gäller de allmänna handläggningsbestämmelserna i SFB och i förvaltningslagen (2017:900).

Bostadsbidrag lämnas till hushåll med barn som är yngre än 18 år eller som får förlängt barnbidrag eller studiehjälp. Rätt till bostadsbidrag som barnfamilj gäller för den som har vårdnaden om barn och varaktigt bor tillsammans med barnet, på heltid eller växelvis ungefär halva tiden, och för den som med anledning av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

Barnfamiljer kan dels få ett bidrag till bostadskostnader, dels ett bidrag för att barn stadigvarande bor eller tidvis vistas i hushållet. Det senare lämnas som ett särskilt bidrag för hemmavarande barn, för barn som bor växelvis eller som ett bidrag för umgängesbarn. Om ett barns föräldrar inte lever tillsammans men har gemensam vårdnad om barnet, har den förälder som barnet är folkbokfört hos rätt till det särskilda bidraget för hemmavarande barn. Storleken på det särskilda bidraget för hemmavarande barn beräknas efter antalet barn i familjen, per månad 1 500 kronor för ett barn, 2 000 kronor för två barn och 2 650 kronor för tre eller fler barn.

För rätt till bidrag till bostadskostnader är huvudregeln att man måste ha en egen bostad, dvs. inneha en hyresrätt eller äga en bostadsrätt, samt vara folkbokförd på bostaden och stadigvarande bo där. Bidraget till bostadskostnaden är beroende av hushållets bidragsgrundande bostadskostnader.

För barnfamiljer gäller att bidrag inte lämnas för bostadskostnader upp till 1 400 kronor per månad. Vid högre bostadskostnader kan man få bidrag med hälften av bostadskostnaden mellan 1 400 kronor upp till en övre gräns som varierar med antalet barn.

För barnfamiljer finns det också vissa begränsningar för hur stor bostadsyta som får läggas till grund för bidraget.

8.2 Inkomstprövningen inom bostadsbidraget

Bostadsbidrag beräknas utifrån hushållets uppskattade inkomster för ett helt kalenderår och betalas ut löpande som ett preliminärt bidrag. Inkomsten anses vara lika fördelad på varje månad under kalenderåret. Beräkningen av bidraget för en viss månad är med andra ord inte kopplad till inkomsten under den månaden utan till en tolfedel av den sammanlagda inkomsten under kalenderåret.

Inkomstprövningen innebär att bidraget bestäms av det enskilda hushållets inkomster och tillgångar. För en ensamsökande förälder med barn kan den bidragsgrundande inkomsten uppgå till 150 000 kronor per år utan att bidraget reduceras. För gifta och sammanboende föräldrar med barn minskas bidraget om årsinkomsten överstiger 75 000 kronor för någon av makarna eller samborna. Inkomstgränserna för bostadsbidraget är individuella för respektive make eller sambo. Om den bidragsgrundande inkomsten är högre än nu nämnda gränser, minskas bostadsbidraget med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Även hushållets sammanlagda förmögenhet över 100 000 kronor beaktas vid beräkning av den bidragsgrundande inkomsten. Den ökas med 15 procent av förmögenheter som överstiger 100 000 kronor.

Det framräknade bidragsbeloppet per månad avrundas nedåt till jämna hundratal kronor. Bostadsbidrag som beräknas till lägre belopp än 1 200 kronor för ett helt år, dvs. mindre än 100 kronor per månad, betalas inte ut. En bidragsmottagare är skyldig att anmäla ändrade inkomster och ändrade förhållanden till Försäkringskassan.

Slutligt bostadsbidrag bestäms för varje kalenderår under vilket preliminärt bidrag har betalats ut. Slutligt bostadsbidrag bestäms efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats av Skatteverket. Den som har haft lägre inkomster än vad som preliminärt uppgavs till Försäkringskassan får en tilläggsutbetalning med ränta. Den som beräknade sina inkomster för lågt får betala tillbaka det belopp som har betalats ut för mycket, plus en avgift. Tilläggsutbetalning och återbetalning kommer dock bara i fråga när skillnaden mellan slutligt och preliminärt bostadsbidrag är minst 1 200 kronor.

8.3 Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget under juli–december 2020 och under samma period 2021

Med anledning av den ekonomiska situation som barnfamiljer riskerade att hamna i till följd av coronapandemin som startade våren 2020 infördes

Prop. 2021/22:269 under perioden juli t.o.m. december 2020 ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget. Det tillfälliga tilläggsbidraget infördes på nytt under perioden juli t.o.m. december 2021 med anledning av den fortsatta spridningen av covid-19. Bidraget hanterades av Försäkringskassan och hade samma konstruktion, målgrupp och omfattning som det bidrag som föreslås nu.

Bidraget betalades ut med ett belopp som motsvarade 25 procent av storleken på det preliminära bostadsbidraget som ett tillägg till det månatliga preliminära bostadsbidraget. Under andra halvåret 2020 fick barnhushåll varje månad ett tillskott på 25 procent av sitt preliminära bostadsbidrag. Försäkringskassans sammanställning av tilläggsbidraget för juli t.o.m. december 2020 visar att totalt 585 miljoner kronor betalades ut till i snitt 129 000 hushåll varje månad med ca 50 kronor under den aktuella perioden. Genomsnittet utan tilläggsbeloppet var 2 583 kronor i december 2020.

Även under andra halvåret 2021 betalades tilläggsbidraget ut med ett belopp som motsvarade 25 procent av storleken på det preliminära bostadsbidraget som ett tillägg till det månatliga preliminära bostadsbidraget. Försäkringskassans sammanställning av tilläggsbidraget för juli t.o.m. december 2021 visar att totalt 540 miljoner kronor betalades ut till i snitt 120 000 hushåll varje månad med ca 750 kronor under den aktuella perioden. Genomsnittet utan tilläggsbeloppet var 2 570 kronor i december 2021.

För 2022 beräknas det genomsnittliga månadsbeloppet för barnhushåll bli 2 861 kronor. I Försäkringskassans prognos från februari 2022 antas ca 124 000 barnhushåll få bostadsbidrag varje månad.

Enligt Coronakommissionen var de särskilda pandemiåtgärderna särskilt betydelsefulla för ensamstående med barn. Kommissionen lyfter det tillfälliga tilläggsbidraget inom bostadsbidraget som en åtgärd med ett vällovt syfte och viktigt för särskilt utsatta grupper. Det tillfälliga tilläggsbostadsbidraget kompenserade för hela 14,4 procent av bortfallet i arbetsinkomster för ensamstående med barn. (Sverige under pandemin – Volym 1 Samhällets, företagens och enskildas ekonomi, Slutbetänkande av Coronakommissionen, SOU 2022:10, s. 206 och 219.)

8.4 Ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget införs

Regeringens förslag: Bostadsbidrag ska under en begränsad tid även lämnas i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Tilläggsbidraget ska lämnas till barnfamiljer som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag.

Tilläggsbidraget ska beräknas på grundval av de övriga formerna av bostadsbidrag som lämnas till barnfamiljen.

Tilläggsbidraget ska lämnas utan ansökan.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot förslaget, däribland *Centrala*

studiestödsnämnden (CSN), Boverket, Förvaltningsrätten i Uppsala, Hyresgästföreningen, Inspektionen för socialförsäkringen (ISF), Konjunkturinstitutet, Kronofogdemyndigheten, Rädta Barnen, Socialstyrelsen, Sveriges Makalösa Föräldrar och Pensionsmyndigheten.

Hyresgästföreningen framhåller behovet av att snarast reformera bostadsbidragets beloppsnivåer och utformning i syfte att minska risken för återbetalningsskyldighet.

ISF påpekar behovet av att utvärdera konsekvenserna av att återkommande tillfälligt införa ett tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget samt tilläggsbidragets träffsäkerhet och ändamålsenlighet.

Rädta Barnen anför att förslaget inte når barn som lever utan en fast bostad, barn i familjer med försörjningsstöd, viss dagarsättning eller är papperslösa. Rädta Barnen anser att det behövs en långsiktig ambition gällande åtgärder mot barnfattigdom.

Sveriges Makalösa Föräldrar är bekymrade över att förslaget inte kommer de fattigaste barnfamiljerna till del, dvs. de med försörjningsstöd.

Konjunkturinstitutet framför att denna typ av stöd kan skapa förväntningar om liknande stöd vid framtida oförutsedda prisökningar. Dessutom saknar institutet motivering till att stödet ska lämnas just den föreslagna tidsperioden.

Försäkringskassan framför att det finns en risk att en återkommande förstärkningsåtgärd som tilläggsbidraget kan skapa en förväntan om återinförande så fort nya ekonomiska svårigheter inträffar för vissa grupper. Försäkringskassan anser att åtgärdens tillfälliga natur gör att det blir svårt för mottagarna att planera sin ekonomi. Försäkringskassan lyfter därtill att mer långsiktiga och hållbara lösningar kan vara mer fördelaktiga för såväl mottagarna som myndigheten.

Skälen för regeringens förslag: Den ekonomiska situation som har uppstått med anledning av händelserna i Sveriges närområde har bidragit till att många hushåll fått, eller riskerar att få, kraftigt höjda utgifter. Särskilt har priserna ökat för el, drivmedel och livsmedel.

De negativa ekonomiska konsekvenserna för många hushåll av höjda priser med anledning av händelserna i Sveriges närområde uppstår efter en långdragen pandemi som har drabbat stora grupper i samhället, däribland barnhushåll. Kronofogdemyndigheten har genomfört enkätundersökningar med frågor om hushållens ekonomi vid två tillfällen under pandemin, i maj 2020 och januari 2021. Undersökningen visade att många barnhushåll, och särskilt ensamstående föräldrar, hade svårt att klara sina utgifter, dvs. hushåll i målgruppen för bostadsbidraget.

SCB har noterat en väldigt bred prisuppgång på de flesta livsmedel och alkoholfria drycker under början av 2022 och framför allt i februari månad. Totalt har livsmedelspriserna gått upp fyra procent under det senaste året. Elpriserna sjönk i februari, men har fortfarande ökat mycket under det senaste året. Inflationstakten enligt KPI (konsumentprisindex) var 4,3 procent i februari 2022. Även priserna på diesel och bensin ökar kraftigt till följd av den rådande omvärldssituationen. Prisökningarna påverkar särskilt personer med låg inkomst och små ekonomiska marginaler, däribland vissa barnfamiljer.

Vid beräkningen av bostadskostnad i ärenden om bostadsbidrag tillämpas schablonbeloppen i Pensionsmyndighetens föreskrifter (2014:11) om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning,

Prop. 2021/22:269 hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad, se 3 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:9) om beräkning av bostadskostnad i ärenden om bostadsbidrag och familjebidrag i form av bostadsbidrag. Pensionsmyndighetens föreskrifter har ändrats med nya schablonbelopp för 2022. Schablonerna för uppvärmning – som ska vara representativa över året – har sänkts för 2022, vilket beror på att förbrukningen av energi har minskat över tid. Schablonen för övriga driftskostnader har däremot höjts. Hushållsel ingår inte i den bidragsgrundande bostadskostnaden, och om hushållselen ingår i hyran ska en schablonmässigt beräknad kostnad för hushållsel dras av från bostadskostnaden. För 2022 har schablonen för hushållsel sänkts. Det påverkar även de hushåll som har egen bostad eller hyr med kallhyra där schablonkostnaden gör att bostadsbidraget beräknas på en lägre kostnad än för 2021.

Mot bakgrund av den försämrade ekonomiska situation som barnhushåll med låga inkomster har fått eller riskerar att få på grund av ökade levnadsomkostnader till följd av händelserna i Sveriges närområde föreslår regeringen att ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer med bostadsbidrag åter ska lämnas.

Bostadsbidraget är en träffsäker förmån för att nå hushåll med svag ekonomi. Av den anledningen är bostadsbidraget en lämplig förmån att använda för att ge ekonomiskt utsatta barnhushåll extra resurser. Boendekostnaden är den största enskilda utgiftsposten för många hushåll och för att minska risken att barnfamiljer inte kan betala sina boendekostnader är det lämpligt att under en begränsad tid åter förstärka bostadsbidraget till barnfamiljer med ett tilläggsbidrag. Förstärkningen ökar inte risken för skuldsättning inom bostadsbidragssystemet eftersom tilläggsbidraget inte ska omfattas av den slutliga avstämningen (se avsnitt 8.7).

Även om bostadsbidraget är en inkomstprövad förmån som är fördelningsekonomiskt träffsäker, sett till vilka hushåll som är mottagare av bidraget, så är det ändå inte en förmån som når alla som har låga inkomster och som kan ha behov av ett ekonomiskt stöd på grund av kraftigt ökade levnadsomkostnader. För barnhushåll beror detta till stor del på de individuella inkomstgränserna som innebär att det är svårt för sammanboendehushåll att uppfylla villkoren och därmed kunna vara mottagare av bostadsbidrag. Villkoren för förmånen innebär också att hushåll utan barn där de vuxna är 29 år eller äldre inte har tillgång till bostadsbidraget.

Bostadsbidraget är en komplex förmån med många olika kvalifikationskrav och villkor som påverkar både rätten till förmånen och dess storlek. Förändringar som vidgar målgruppen eller omfattningen på bidraget för att göra det än mer träffsäkert har inte varit möjliga att genomföra under 2020 och 2021, och sådana förändringar bedöms inte heller vara möjliga att genomföra nu under 2022. Samtidigt är det angeläget att i närtid kunna ge ett extra ekonomiskt stöd till de barnhushåll som har de lägsta inkomsterna och små möjligheter att kortsiktigt minska sina utgifter eller öka sina inkomster.

Bostadsbidragets konstruktion innebär ett avstämningsförfarande mellan ett preliminärt bostadsbidrag som baseras på uppskattade inkomstförhållanden för det kommande året, och som senare stäms av mot

hushållets taxerade inkomster, och beslut om ett slutligt bostadsbidrag. Att ändra på villkor inom avstämningförfarandet som riskerar att få till följd att hushåll senare får ett stort återkrav, som kan vara svårt att kunna betala tillbaka, bedöms heller inte vara lämpligt. Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd – minskad skuldsättning och ökad träffsäkerhet har gjort en översyn av reglerna för bostadsbidrag och underhållsstöd. Utredningens slutbetänkande Träffsäkert – Införande av månadsuppgifter i bostadsbidraget och underhållsstödet (volym 1) samt Träffsäkert – Ett nytt bostads- och familjestöd (Bofast) och statlig underhållsreglering (volym 2) (SOU 2021:101) har nyligen skickats på remiss.

Mot den bakgrunden bedöms det i stället vara mer lämpligt att inom bostadsbidraget åter införa ett tidsbegränsat tilläggsbidrag för barnfamiljer som har låga inkomster. Tilläggsbidraget föreslås likt tidigare att lämnas som ett separat bidrag utanför beräkningen av det ordinarie bostadsbidraget. Det innebär att tilläggsbidraget inte ska beräknas efter en bidragsgrundande inkomst utan i stället ska betalas ut löpande med ett belopp som bestäms av en beräkningsfaktor kopplad till storleken på det ordinarie framräknade preliminära bostadsbidraget. Tilläggsbidraget beräknas således utifrån storleken på det preliminära bostadsbidraget som lämnas till barnfamiljen. Förslaget innebär att någon ansökan för att få tilläggsbidraget därmed inte behövs.

Tilläggsbidraget föreslås lämnas till den som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag enligt 96 kap. 3 och 4–9 §§ SFB. Av dessa bestämmelser framgår att bostadsbidrag till barnfamiljer lämnas i form av särskilt bidrag eller umgängesbidrag till en försäkrad som

- har vårdnaden om ett barn och varaktigt bor tillsammans med barnet (4 § första stycket),
- har ett barn som inte varaktigt bor hemma på grund av vård eller undervisning, men som vistas i hemmet under minst så lång tid varje år som motsvarar normala skolfrier (4 § andra stycket),
- har vårdnaden om ett barn som bor växelvis hos den försäkrade (5 a §),
- har vårdnad om eller umgänge med ett barn och tidvis bor med barnet (6 §),
- har tagit emot barn för vård i familjehem efter en myndighets beslut, om barnet beräknas bo i hemmet under minst tre månader (7 §),
- är förälder till ett barn under 18 år men barnet bor i ett familjehem, stödboende eller i ett hem för vård eller boende, om det finns särskilda skäl för att lämna bidrag (8 och 9 §§).

Av 96 kap. 5 § SFB framgår att den förälder som barnet är folkbokfört hos har rätt till bostadsbidrag enligt 4 och 8 §§, om barnets föräldrar inte lever tillsammans men har gemensam vårdnad om barnet. Enligt 95 kap. 5 § 2 avses med barn den som är under 18 år och den som får förlängt barnbidrag eller studiehjälp enligt 2 kap. studiestödslagen (1999:1395).

Bestämmelserna om inkomstgränser i 97 kap. 15 § SFB ska inte tillämpas på tilläggsbidraget eftersom det inte ska inkomstprövas på det sätt som föreskrivs i den paragrafen. Bidragets storlek ska i stället bestämmas genom en beräkningsfaktor i förhållande till det preliminära bostadsbidraget (se avsnitt 8.5).

Försäkringskassan och *Konjunkturinstitutet* framför att det finns en risk att förslaget kan skapa en förväntan om införande av denna typ av stöd när

Prop. 2021/22:269 nya situationer som medför ekonomiska svårigheter för olika grupper inträffar. Försäkringskassan anser också att åtgärdens tillfälliga natur gör att det blir svårt för mottagarna att planera sin ekonomi. Regeringen framhåller att tilläggsbidraget är avsett att vara ett tillfälligt tillskott för ekonomiskt utsatta barnfamiljer i en extraordinär situation. Den avsikten gäller fortfarande även om tilläggsbidraget har varit aktuellt ett par gånger tidigare med anledning av de negativa ekonomiska konsekvenserna av en långdragen pandemi och nu med anledning av ökade levnadsomkostnader till följd av händelserna i Sveriges närområde. Dessa extraordinära situationer har påverkat, eller har riskerat att påverka, ekonomiskt utsatta barnfamiljer särskilt hårt. Regeringen anser att vikten av att ge dessa barnfamiljer ett extra ekonomiskt stöd i den nu aktuella situationen överväger den risk som Försäkringskassan och Konjunkturinstitutet lyfter.

Konjunkturinstitutet framför vidare att de saknar motivering till att stödet ska ges ut just den föreslagna tidsperioden. Regeringen anser att stödet bör införas så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2022. Regeringen vill framhålla att en relativt stor andel av barnfamiljer med bostadsbidrag har inkomster från transfereringssystemen. Många av transfereringssystemen förändras med inflationen genom att de är knutna till prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet fångar upp förändringar i priserna men med viss eftersläpning. Detta innebär att personer med sådana transfereringar kommer att kompenseras på sikt för högre priser. Detta motiverar att tillägget enbart införs en begränsad period och kompenseras för de nu uppkomna högre priserna.

Flera remissinstanser, såsom *Rädda Barnen*, *Sveriges Makalösa föräldrar* och *Socialstyrelsen*, framför att barnfamiljer med de lägsta inkomsterna, och som får t.ex. försörjningsstöd, inte får en förbättrad ekonomisk situation med förslaget. Regeringen konstaterar att förslaget utgår från det nuvarande bostadsbidraget och dess målgrupper och utformning, och att frågor om t.ex. försörjningsstöd och viss dagersättning inte omfattas av detta lagstiftningsärende. Bostadsbidraget är en träffsäker förmån som riktar sig till barnfamiljer med låga inkomster. Genom det befintliga bostadsbidraget är det möjligt att i närtid kunna ge ett extra ekonomiskt stöd till barnhushåll som har låga inkomster och små möjligheter att kortsiktigt minska sina utgifter eller öka sina inkomster.

ISF lyfter behovet av att utvärdera konsekvenserna av att återinföra ett tillfälligt tilläggsbidrag med föreslagen utformning. Om sådana tillfälliga bidrag skulle användas vid ytterligare tillfällen, anser ISF att träffsäkerheten och ändamålsenligheten också behöver utvärderas. ISF framför att kunskap om såväl riskerna med, som förtjänsterna av, ett tilläggsbidrag hade kunnat användas vid utformningen av tilläggsbidraget denna tredje gång, vilket inte redovisas i den remitterade promemorian. Som framgår ovan bedömer regeringen att bostadsbidraget är en lämplig förmån för att i närtid, och i en extraordinär situation, ge barnfamiljer med låga inkomster ett extra ekonomiskt stöd. Mot bakgrund av tilläggsbidragets tillfälliga och extraordinära karaktär har det inte varit aktuellt med en utvärdering av bidraget.

Flera remissinstanser, bl.a. *Hyresgästföreningen* och *Rädda Barnen*, påpekar behovet av mer långsiktiga förändringar av bostadsbidraget. Även Försäkringskassan anser att mer långsiktiga och hållbara lösningar är bättre om man vill hjälpa hushåll att parera kraftiga ekonomiska

påfrestningar. Hyresgästföreningen anser också att utformningen av det tillfälliga tilläggsbidraget accentuerar problematiken med det befintliga bostadsbidraget. Regeringen delar remissinstansernas bedömning att bostadsbidraget behöver ses över och har därför tillsatt Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd – minskad skuldsättning och ökad träffsäkerhet, som nämns ovan, vars slutbetänkande för närvarande är på remiss.

8.5 Ersättningens storlek och avstämning

Regeringens förslag: Tilläggsbidraget till barnfamiljer ska lämnas månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas för samma månad.

Tilläggsbidraget ska inte ingå i den slutliga avstämningen av bostadsbidraget som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Inspektionen för socialförsäkringen (ISF)* framför att tilläggsbidraget, som beräknas enbart på det preliminära bostadsbidraget, påverkar incitamenten att ange lägre inkomster för att få ett högre sammanlagt bostadsbidrag. *Konjunkturinstitutet* kommenterar att de saknar en diskussion om att de med bostadsbidrag kan få incitament att underdriva sin inkomst eftersom tilläggsbidraget inte ingår i den årliga avstämningen. Dessutom saknar institutet en motivering till ersättningens storlek. Övriga remissinstanser har inte särskilt uttalat sig om förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Storleken på tilläggsbidraget till barnfamiljer beror på storleken av det preliminära bostadsbidraget och bör inte påverkas av det slutliga bostadsbidrag som bestäms enligt 98 kap. 5–7 §§ SFB. Tilläggsbidraget är avsett att vara ett tillfälligt tillskott för ekonomiskt utsatta hushåll i en extraordinär situation. Det är därför inte rimligt att låta tilläggsbidraget ingå i avstämningsförfarandet inom bostadsbidraget och därmed riskera att dessa hushåll får ett återkrav för ett tilläggsbidrag som hushållen inte har ansökt om. Det är inte ekonomiskt försvarbart att göra omfattande it-förändringar för ett stöd som ska lämnas under en begränsad tid. För att uppnå det syfte som tilläggsbidraget har är det lämpligt att berörda hushåll inte ska behöva avstå från att ansöka om det ordinarie bostadsbidraget på grund av oro över vilka konsekvenser det skulle kunna få för framtida avstämningar.

Som framgår ovan beräknas tilläggsbidraget på grundval av det preliminära bostadsbidraget. Enligt förslaget ska tilläggsbidrag inte lämnas i form av preliminärt respektive slutligt bostadsbidrag. Tilläggsbidraget kommer därför inte att omfattas av den slutliga avstämning som görs enligt 98 kap. 5–7 §§ SFB efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret (se den föreslagna 98 kap. 12 § SFB). Att det slutliga bostadsbidraget blir lägre än det preliminära bostadsbidraget innebär således inte att den försäkrade blir återbetalningsskyldig för någon del av tilläggsbidraget.

Om avstämningen dock ger vid handen att den försäkrade över huvud taget inte skulle ha haft rätt till bostadsbidrag, innebär det att även

Prop. 2021/22:269 tilläggsbidraget har lämnats felaktigt. Av 108 kap. 9 § andra stycket SFB följer att Försäkringskassan då ska besluta om återbetalning av hela bostadsbidraget. Detta inkluderar då även tilläggsbidraget.

Om det finns särskilda skäl, får Försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning (108 kap. 11 § SFB). Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för eftergift ska det särskilt beaktas vilken förmåga den eller de försäkrade har att kunna betala tillbaka ersättningen. Om den eller de som tagit emot bostadsbidrag medvetet eller av oaktsamhet har lämnat felaktiga uppgifter till grund för beräkningen av rätten till bostadsbidrag, får kravet på återbetalning inte efterges. För att rätten till eftergift ska kunna prövas ska skyldigheten enligt 110 kap. 46 och 47 §§ SFB att anmäla ändrade förhållanden ha fullgjorts. Om någon anmälan inte har gjorts, kan frågan om eftergift ändå prövas om den anmälningsskyldige inte skäligen borde ha insett att en sådan anmälan skulle ha gjorts (108 kap. 14 § SFB).

Tilläggsbidrag till barnfamiljer ska inte omfattas av den slutliga avstämning som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret. Det föreslås därför att bestämmelserna i 98 kap. 2–9 §§ SFB inte ska gälla i fråga om tilläggsbidraget. Bestämmelserna om preliminärt bostadsbidrag, slutligt bostadsbidrag och omprövning av preliminärt respektive slutligt bostadsbidrag vid ändrade förhållanden ska således inte tillämpas i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer.

ISF liksom *Konjunkturinstitutet* framför att förslaget kan påverka incitamenten att ange lägre inkomster eftersom tilläggsbidraget bestäms utifrån det preliminära bostadsbidraget, och inte ingår i avstämningen av det slutliga bostadsbidraget. Regeringen anser att den risken är liten då tilläggsbidraget införs mitt under ett kalenderår och enbart avser en begränsad period medan bostadsbidraget söks löpande under kalenderåret.

Konjunkturinstitutet saknar motivering till ersättningens storlek. Regeringen har gjort bedömningen att en 25-procentig ökning av bostadsbidraget ger en påtaglig förstärkning samtidigt som bostadsbidraget behåller sin nuvarande karaktär. En fördel med att lämna tilläggsbidraget i form av en procentuell ökning av bostadsbidraget är att den grundläggande träffsäkerheten bibehålls.

8.6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Bestämmelserna om tilläggsbidrag till barnfamiljer ska träda i kraft den 1 juli 2022 och gälla t.o.m. december 2022. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bostadsbidrag som avser tid före den 1 juli 2022.

Lagändringar som innebär att nuvarande bestämmelser om bostadsbidrag återinförs ska träda i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna om tilläggsbidrag till barnfamiljer ska fortfarande gälla i fråga om bostadsbidrag som avser tid före den 1 januari 2023.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna yttrar sig särskilt över förslaget.

Skälen för regeringens förslag: De nya bestämmelserna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2022.

Tilläggsbidraget till barnfamiljer är ett stöd av extraordinär karaktär och bör därför lämnas under en begränsad tidsperiod. Enligt den bedömning som görs i denna promemoria bör stödet lämnas under andra halvåret 2022. De föreslagna bestämmelserna om tilläggsbidrag till barnfamiljer bör således gälla t.o.m. december 2022. De bestämmelser om bostadsbidrag som gäller omedelbart före den 1 juli 2022 bör åter träda i kraft den 1 januari 2023.

Av övergångsbestämmelserna till de lagändringar som föreslås bör det framgå att äldre bestämmelser om bostadsbidrag fortfarande ska gälla för bidrag som avser tid före ikraftträdandet. Bestämmelserna om tilläggsbidrag ska dock gälla även efter den 1 januari 2023 när det gäller bostadsbidrag som avser perioden juli–december 2022.

8.7 Konsekvenser av förslagen

Barnfamiljer med bostadsbidrag

Enligt statistik från Försäkringskassan var det knappt 156 000 hushåll som tog emot bostadsbidrag i december 2021. Av dessa var den dominerande delen, 129 750 hushåll, barnhushåll, vilket motsvarar ca 83 procent.

Den övervägande delen av barnhushållen, knappt 107 000, utgörs av hushåll med hemmavarande barn. Den vanligast förekommande mottagaren av bostadsbidrag för barnhushåll är gruppen ensamstående kvinnor som står för 58 procent av barnhushållen. Andelen ensamstående män var 11 procent. Cirka 70 procent av de vuxna i barnhushållen som tar emot bostadsbidrag är ensamstående. Knappt en tredjedel av de barnfamiljshushåll som fick bostadsbidrag bestod av sammanboende sökande.

De barnfamiljer som tar emot bostadsbidrag har som grupp en annan försörjningsprofil än övriga barnfamiljer. För 83 procent av hushåll som inte tar emot bostadsbidrag är löneinkomster den huvudsakliga försörjningen. Motsvarande siffra för hushåll med bostadsbidrag är 52 procent. För barnfamiljer som tar emot bostadsbidrag är det 17 procent av de ensamstående som även får ekonomiskt bistånd, och för sammanboende mottagare är siffran 34 procent. Beräkningarna är gjorda i FASIT och är en prognos för 2022 med utgångspunkt i senaste utfall, som är år 2020. Positivt är att andelen med bostadsbidrag och ekonomiskt bistånd har minskat sedan mandatperiodens början. År 2018 beräknades motsvarande andel vara 24 procent för ensamstående och 39 procent för sammanboende, en minskning med 7 respektive 5 procentenheter.

Bostadsbidraget har en tydlig fördelningsprofil och betalas i större utsträckning ut till barnhushåll med låga inkomster, bland vilka andelen utrikes födda är relativt hög. Förslaget bedöms därför bidra positivt till möjligheten att nå det integrationspolitiska målet.

Konjunkturinstitutet kommenterar att en analys av effekter på sysselsättning och arbetskraft saknas. Institutet bedömer dock att då stödet är tillfälligt förväntas inga effekter på sysselsättning och arbetskraft på lång sikt. Regeringen gör samma bedömning. Regeringen är medveten om

att marginaleffekterna inom bostadsbidraget ökar något med förslaget, det är dock fortfarande lönsamt att arbeta vad gäller bostadsbidraget.

Konjunkturinstitutet framför även att det hade varit informativt med en uppskattning av hur många som bedöms vara i behov av stöd men som inte förväntas få det. Som framgår ovan finns det barnfamiljer som får både bostadsbidrag och ekonomiskt bistånd (17 procent av de ensamstående bostadsbidragsmottagarna respektive 34 procent av de sammanboende), och för dessa barnfamiljer kommer förslaget inte att påverka den disponibla inkomsten.

Att den övervägande andelen barnhushåll är ensamförälderhushåll beror inte enbart på att ensamstående ofta har låg ekonomisk standard – även om det är vanligare i den gruppen – utan även på att de individuella inkomstgränserna inom bostadsbidraget för makar eller sambor är bestämda till en nivå som motsvarar hälften av inkomstgränsen för en ensamstående förälder (se avsnittet ovan om nuvarande bestämmelser för bostadsbidrag).

Tabell 8.1 Antal och andel hushåll med bostadsbidrag i december 2021

Hushållstyp	Antal hushåll	Andel
Hemmavarande barn	106 970	82 %
Växelvist boende barn	18 310	14 %
Umgängesbarn	4 470	4 %
Sammanboende sökande	38 900	30 %
Ensamstående sökande	91 080	70 %

Källa: Försäkringskassan.

Den genomsnittliga bidragsgrundande inkomsten i december 2021 för samtliga barnhushåll var 182 200 kronor. När det gäller skillnaden mellan sammanboendes och ensamståendes hushållsinkomster är det viktigt att ha i minne att inkomsten per individ är lägre i sammanboende hushåll. Den skillnaden kvarstår även efter att bostadsbidrag har lämnats.

Tabell 8.2 Bidragsgrundande inkomst och bidragsbelopp per barnhushållstyp i kronor inom bostadsbidraget, december 2021

Hushållstyp	Månadsinkomst	Bostadsbidrag
Samtliga barnhushåll	15 187	2 569
Hemmavarande barn	14 917	2 693
Växelvist boende barn	17 667	1 985
Umgängesbarn	11 500	2 006
Sammanboendehushåll	17 311	2 470
Ensamståendehushåll	14 244	2 611

Källa: Försäkringskassan.

Som framgår ovan av de gällande bestämmelserna för bostadsbidrag påverkar såväl inkomster och boendekostnader som storleken på hushållet hur mycket som lämnas i preliminärt bostadsbidrag. I tabellen ovan visas

månadsinkomst och bostadsbidrag per månad för de olika hushållstyperna. Den genomsnittliga bostadskostnaden för barnhushåll med bostadsbidrag var 7 034 kronor i månaden i december 2021.

Prop. 2021/22:269

Konsekvenser för statens budget

Den lagändring som tillfälligt införs innebär att Försäkringskassan ska lämna ett tilläggsbidrag till de barnhushåll som har beviljats bostadsbidrag under perioden juli t.o.m. december 2022. Tilläggsbidraget ska för varje månad beräknas med en omräkningsfaktor på 25 procent, dvs. en andel om 0,25 av det beräknade och utbetalade ordinarie preliminära bostadsbidraget. Hushållen som nås beskrivs närmare ovan. Kostnaden har beräknats med hjälp av mikrosimuleringsmodellen FASIT till att bli ca 513 miljoner kronor för anslaget bostadsbidrag. Tilläggsbidraget kommer att ingå i samma anslagspost som det ordinarie bostadsbidraget.

Under andra halvåret 2020, juli–december 2020, betalade Försäkringskassan ut ca 585 miljoner kronor som tillfälligt tilläggsbidrag. Under motsvarande period 2021 betalade Försäkringskassan ut ca 540 miljoner kronor i tilläggsbidrag.

Konsekvenser för statliga myndigheter

Försäkringskassan

De ändringar som föreslås bedöms innebära vissa administrativa och ekonomiska konsekvenser för Försäkringskassan.

Försäkringskassan ska beräkna och betala ut tilläggsbidraget i ett stort antal ärenden. Detta kräver bl.a. information om bidraget samt ökade portokostnader. Avseende myndighetens it-system fordras inga nya åtgärder utan tidigare utvecklade system kan användas. Då det inte krävs en ansökan för att få tilläggsbidraget bedöms inte Försäkringskassan få ökad handläggning med anledning av förslaget i sig. Däremot kan den fortsatta ekonomiskt ansträngda situationen i samhället leda till ett ökat inflöde av ansökningar om bostadsbidrag, även utan införande av tilläggsbidraget.

Sammantaget bedöms Försäkringskassans ökade administrationskostnader med anledning av tilläggsbidraget som begränsade.

De allmänna förvaltningsdomstolarna

Beslut om tilläggsbidrag inom bostadsbidraget kan i försumbar omfattning antas komma att överklagas till de allmänna förvaltningsdomstolarna. Beslut om tilläggsbidrag är gynnande. De hushåll med bostadsbidrag som inte kan få tilläggsbidrag (hushåll utan barn) får inget beslut om det och det finns därmed inget beslut att överklaga. Det kan inte uteslutas att hushåll utan barn i något fall ansöker om tilläggsbidrag eller att Försäkringskassans beräkning av tilläggsbidraget till barnfamiljer överklagas i enstaka fall. Regeringen har dock inte fått några impulser om att antalet omprövningar eller överklaganden ska ha ökat till följd av tidigare införande av tilläggsbidraget. Förslaget torde således komma att medföra mycket få tillkommande mål hos domstolarna. Förslaget bedöms

Konsekvenser för jämställdheten

Förslaget som sådant förväntas endast påverka jämställdheten i viss utsträckning. Förändringen gäller under en begränsad period. Det är fler kvinnor än män som är mottagare av bostadsbidrag i dag och därmed kommer även tilläggsbidraget i större utsträckning att nå hushåll med kvinnor med försörjningsansvar än män. Förslaget innebär därför att fler kvinnor än män med försörjningsansvar får en något förbättrad ekonomisk situation.

Konsekvenser för barn

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) ska barnet ses som en individ med egna rättigheter. Barnkonventionen har fyra grundprinciper: skydd mot diskriminering (artikel 2), barnets bästa (artikel 3), rätten till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6), åsiktsfrihet, delaktighet och rätten att bli hörd (artikel 12). Principerna ska vara vägledande vid tolkningen och tillämpningen av övriga bestämmelser i konventionen, men har också en självständig betydelse. Förslaget om tilläggsbidrag innebär att vissa föräldrar får en förbättrad ekonomisk situation, vilket också bör innebära en förbättring för berörda barn, bl.a. i förhållande till vad som bedöms vara till barnets bästa och barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Socialstyrelsen framför att tilläggsbidraget skulle kunna bidra till att förebygga att barnfamiljer med låga inkomster behöver ekonomiskt bistånd för att klara sin försörjning vid ökade levnadsomkostnader. Socialstyrelsen konstaterar även att tilläggsbidraget inte innebär någon ekonomisk förändring för de barnfamiljer som redan får ekonomiskt bistånd eftersom biståndet kommer att minska i motsvarande omfattning. Socialstyrelsen efterfrågar en mer utförlig analys kring barn i familjer som är beroende av försörjningsstöd eftersom många familjer som får bostadsbidrag också får ekonomiskt bistånd. Regeringen konstaterar, i likhet med Socialstyrelsen, att förslaget inte kommer att påverka den disponibla inkomsten för de barnhushåll som även får ekonomiskt bistånd. Som framgår ovan beräknas ca 17 procent av barnhushållen med en ensamstående förälder och 34 procent av barnhushållen med sammanboende föräldrar som tar emot bostadsbidrag även ta emot ekonomiskt bistånd (se ovan). Beräkningarna visar på en minskning av andelen med ekonomiskt bistånd bland hushåll med bostadsbidrag sedan 2018.

Konsekvenser för enskilda

Förslaget om ett tilläggsbidrag för barnhushåll som tar emot bostadsbidrag innebär positiva konsekvenser för olika typer av hushåll med bostadsbidrag. Samtliga barnhushåll med bostadsbidrag kommer att få ett tilläggsbidrag och därmed ett högre totalt bidrag med förslaget.

Undantagna ovan konsekvenser är dock de hushåll med ekonomiskt bistånd där den ekonomiska situationen kommer att bli oförändrad eftersom det ekonomiska biståndet minskas i samma utsträckning som tilläggsbidraget ökar bostadsbidraget.

För 2020 var det genomsnittliga bostadsbidraget per månad, exklusive det tillfälliga tilläggsbidraget, 2 583 kronor. Under halvåret med tillfälligt tilläggsbidrag var det genomsnittliga bostadsbidraget för barnhushåll i stället 750 kronor högre per månad.

I december 2021 var det genomsnittliga bostadsbidraget per månad, exklusive det tillfälliga tilläggsbidraget, 2 570 kronor. Under halvåret med tillfälligt tilläggsbidrag var det genomsnittliga bostadsbidraget för barnhushåll 750 kronor högre per månad.

För 2022 beräknas det genomsnittliga månadsbeloppet för barnhushåll bli 2 861 kronor. Det skulle ge ett snittbelopp för tilläggsbidrag om 715 kronor per månad under juli t.o.m. december 2022. I Försäkringskassans prognos från februari 2022 antas ca 124 000 barnhushåll få bostadsbidrag varje månad.

Tilläggsbidraget är avsett att möta behov för de hushåll som har fått eller riskerar att få kraftigt höjda levnadsomkostnader till följd av händelserna i Sveriges närområde och de ökande priserna. Nedan visas typfall för två hushåll under 2022 och hur de påverkas av tilläggsbidraget.

Tabell 8.3 Effekt av tilläggsbidraget för olika typfallshushåll, ensamstående, kronor per månad

Barn	Boendekostnad	Bostadsbidrag i dag	Bostadsbidrag inkl. tillägg	Tilläggsbidraget/höjd disponibel inkomst ¹
Ensamstående med inkomst på 25 500 kr				
1	5 500	800	1 000	200
2	6 800	1 600	2 000	400
3	7 700	2 600	3 250	650
Hushåll med 0 kr i inkomst med ekonomiskt bistånd				
1	5 500	3 400	4 250	850/0
2	6 800	4 200	5 250	1 050/0
3	7 700	5 200	6 500	1 300/0

¹ Tilläggsbidraget för ett hushåll utan inkomst fastställs enligt tabellen ovan, men för denna grupp med ekonomiskt bistånd blir det inte någon skillnad i disponibel inkomst. För de andra typfallen är tilläggsbidraget samma som ökningen av den disponibla inkomsten.

Källa: Egna beräkningar.

Försäkringskassan framför att utformningen av tilläggsbidraget medför en viss ökad risk för felaktiga utbetalningar. Om preliminärt bostadsbidrag lämnas felaktigt, så kommer det felaktigt utbetalade beloppet att bli större eftersom både det preliminära bostadsbidraget och tilläggsbidraget då ska återkrävas enligt 108 kap. 9 § SFB. Därmed innebär förslaget i vissa fall en risk för ökad skuldsättning. Även ISF delar denna bedömning.

Regeringen instämmer i Försäkringskassans och ISF:s bedömning om en viss ökad risk för att återkravets storlek kan öka med anledning av förslaget. Regeringen vill dock uppmärksamma att förslaget om tilläggs-

Prop. 2021/22:269 bidrag innebär att om avstämningen visar att den försäkrade över huvud taget inte skulle ha haft rätt till bostadsbidrag, innebär det att även tilläggsbidraget har lämnats felaktigt. Av 108 kap. 9 § andra stycket SFB följer att Försäkringskassan då ska besluta om återbetalning av hela bostadsbidraget, vilket även inkluderar tilläggsbidraget. Regeringen bedömer att en sådan situation endast torde uppstå i ett fåtal ärenden. Regeringen anser därför att risken för skuldsättning inte ökar i sig med förslaget eftersom tilläggsbidraget inte ska vara en del av den slutliga avstämningen.

Konsekvenser för kommunerna

Tilläggsbidrag till barnhushåll med bostadsbidrag enligt förslaget beräknas uppgå till 513 miljoner kronor. För hushåll som samtidigt får ekonomiskt bistånd från sin kommun kommer ett höjt bostadsbidrag att leda till att det ekonomiska biståndet sänks i motsvarande grad.

Kostnaden för ekonomiskt bistånd beräknas vara 121 miljoner kronor lägre under 2022 med anledning av tilläggsbidraget. I övrigt förväntas inte förslaget innebära några konsekvenser för kommunernas handläggning av ekonomiskt bistånd eftersom uppgift om att bostadsbidrag har lämnats redan finns tillgänglig via en digital tjänst, SSBTEK (sammansatt bastjänst för ekonomiskt bistånd), och där kommer tilläggsbidraget att ingå i posten för bostadsbidrag.

8.8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

93 kap.

4 §

Paragrafen innehåller allmänna bestämmelser om socialförsäkringsförmåner i form av bidrag till kostnader för bostad (jfr 1 §).

Av ett tillägg i andra stycket framgår att bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas utan ansökan. Det innebär att Försäkringskassan självmant ska besluta om, beräkna och betala ut tilläggsbidraget i samband med den månadsvisa preliminära utbetalningen av bostadsbidrag (jfr 95 kap. 4 § andra stycket och 97 kap. 23 a §).

Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

95 kap.

2 §

Paragrafen reglerar i vilka former bostadsbidrag lämnas.

Av en ny femte punkt i första stycket framgår att bostadsbidrag även lämnas i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

4 §

Paragrafen reglerar grundläggande principer för bostadsbidrag.

Av första stycket framgår att bostadsbidrag betalas ut löpande under kalenderåret som ett preliminärt bidrag. Det preliminära bidraget baseras på en uppskattad inkomst. När den försäkrades bidragsgrundande inkomst har fastställts slutligt för det aktuella kalenderåret bestäms även bidraget slutligt. I första stycket görs en följdändring med anledning av det nya andra stycket. Av ändringen framgår att det endast är bostadsbidrag enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 som beräknas utifrån en bidragsgrundande inkomst.

Av andra stycket följer att regleringen i första stycket inte gäller i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer enligt 95 kap. 2 § första stycket 5. Enligt andra stycket beräknas sådant bidrag inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst utan betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a § (se kommentaren till den paragrafen). Tilläggsbidrag till barnfamiljer är en förmån som beräknas utifrån storleken på de andra formerna av bostadsbidrag som lämnas till barnfamiljer.

Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

96 kap.

1 §

Paragrafen upplyser om innehållet i 96 kap. Bestämmelsen kompletteras i *första stycket* med en hänvisning till den nya 3 a §.

3 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen reglerar vem som har rätt till bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer samt hur ett sådant bidrag beräknas.

Av bestämmelsens *första stycke* framgår att den som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag enligt 3 och 4–9 §§ också har rätt till tilläggsbidrag till barnfamiljer. Av 3 och 4–9 §§ följer att bostadsbidrag till barnfamiljer lämnas i form av särskilt bidrag eller umgängesbidrag till en försäkrad som

- har vårdnaden om ett barn och varaktigt bor tillsammans med barnet (4 § första stycket),
- har ett barn som inte varaktigt bor hemma på grund av vård eller undervisning, men som vistas i hemmet under minst så lång tid varje år som motsvarar normala skolferier (4 § andra stycket),
- har vårdnaden om ett barn som bor växelvis hos den försäkrade (5 a §),
- har vårdnad om eller umgänge med ett barn och tidvis bor med barnet (6 §),
- har tagit emot barn för vård i familjehem efter en myndighets beslut, om barnet beräknas bo i hemmet under minst tre månader (7 §),
- är förälder till ett barn under 18 år men barnet bor i ett familjehem, stödboende eller i ett hem för vård eller boende, om det finns särskilda skäl för att lämna bidrag (8 och 9 §§).

Av 5 § framgår att den förälder som barnet är folkbokfört hos har rätt till bostadsbidrag enligt 4 och 8 §§, om barnets föräldrar inte lever tillsammans men har gemensam vårdnad om barnet. Enligt 95 kap.5 § 2

Prop. 2021/22:269 avses med barn den som är under 18 år och den som får förlängt barnbidrag eller studiehjälp enligt 2 kap. studiestödslagen (1999:1395).

Av *andra stycket* framgår att tilläggsbidrag till barnfamiljer beräknas på grundval av bidrag till kostnader för bostad, särskilt bidrag och umgängesbidrag (dvs. övriga former av bostadsbidrag enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4). Om sådana bidrag sammanlagt beräknas till ett mindre belopp än 1 200 kronor för helt år finns det dock ingen rätt till tilläggsbidrag. Beloppsgränsen hänger samman med bestämmelsen i 97 kap. 16 § som anger att bostadsbidrag som beräknas till ett mindre belopp än 1 200 kronor för helt år inte betalas ut. Det innebär att ett preliminärt bidrag måste uppgå till minst 100 kronor per månad för att bidraget ska betalas ut. Av *andra stycket* följer att ett bostadsbidrag som är för litet för att betalas ut inte kan ligga till grund för tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Vilket belopp tilläggsbidraget ska lämnas med regleras i den nya 97 kap. 23 a §, se kommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

97 kap.

1 §

Paragrafen upplyser om innehållet i 97 kap. *Tredje strecksatsen* kompletteras med en hänvisning till den nya 23 a §.

15 §

Paragrafen innehåller grundläggande bestämmelser om beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer.

Första stycket kompletteras med en hänvisning till den nya 23 a §. I *andra stycket* finns en reglering om bostadsbidrag som beräknas utifrån en bidragsgrundande inkomst. Av ett tillägg i stycket i form av en hänvisning till 95 kap. 2 § första stycket 1–4 följer att regleringen inte ska tillämpas på tilläggsbidrag till barnfamiljer enligt 95 kap. 2 § första stycket 5 (jfr 95 kap. 4 §).

Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

23 a §

Paragrafen är ny och reglerar med vilket belopp tilläggsbidrag till barnfamiljer ska lämnas.

Enligt paragrafen lämnas tilläggsbidrag till barnfamiljer månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 för samma månad. Storleken på tilläggsbidraget till barnfamiljer beror på storleken av det preliminära bostadsbidraget och påverkas inte av det slutliga bostadsbidrag som bestäms enligt 98 kap. 5–7 §§ (jfr 98 kap. 12 §).

Av den nya 98 kap. 12 § följer att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte lämnas i form av preliminärt respektive slutligt bostadsbidrag och inte omfattas av den slutliga avstämning som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret. Att det slutliga bostadsbidraget blir lägre än det preliminära bostadsbidraget innebär således inte att den försäkrade blir återbetalningsskyldig för någon del av tilläggsbidraget.

Omvänt gäller att ett högre slutligt bostadsbidrag inte ger rätt till ett högre tilläggsbidrag. Om emellertid avstämningen enligt 98 kap. 5–7 §§ visar att den försäkrade över huvud taget inte har haft rätt till bostadsbidrag, har även tilläggsbidraget lämnats felaktigt (jfr 96 kap. 3 a § som reglerar rätten till tilläggsbidrag). Av 108 kap. 9 § andra stycket följer att Försäkringskassan då ska besluta om återbetalning av hela bostadsbidraget (inklusive tilläggsbidraget). Bestämmelsen om återkrav i 108 kap. 9 § gäller alltid när bostadsbidrag har lämnats felaktigt. Ett preliminärt bostadsbidrag som har lämnats felaktigt kan därför bli föremål för återkrav i dess helhet enligt bestämmelsen utan något samband med den slutliga avstämningen enligt 98 kap. 5–7 §§. Även i sådana fall ska Försäkringskassan således besluta om återbetalning av det felaktigt lämnade tilläggsbidraget.

Om det finns särskilda skäl får Försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning (108 kap. 11 §). Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för eftergift ska det särskilt beaktas vilken förmåga den eller de försäkrade har att kunna betala tillbaka ersättningen (108 kap. 12 §). Om den eller de försäkrade medvetet eller av oaktsamhet har lämnat felaktiga uppgifter till grund för beräkningen av rätten till bostadsbidrag, får kravet på återbetalning inte efterges (108 kap. 13 §). För att rätten till eftergift ska kunna prövas ska skyldigheten enligt 110 kap. 46 och 47 §§ att anmäla ändrade förhållanden ha fullgjorts. Om någon anmälan inte har gjorts kan frågan om eftergift ändå prövas om den anmälningsskyldige inte skäligen borde ha insett att en sådan anmälan skulle ha gjorts (108 kap. 14 §).

Vem som har rätt att få tilläggsbidrag till barnfamiljer regleras i den nya 96 kap. 3 a §, se kommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

98 kap.

1 §

Paragrafen upplyser om innehållet i 98 kap. Bestämmelsen kompletteras med en *femte strecksats* som innehåller en hänvisning till den nya 12 §.

12 §

Paragrafen är ny och anger att bestämmelserna i 2–9 §§ inte gäller i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer. Sådant bidrag lämnas inte i form av preliminärt respektive slutligt bostadsbidrag och omfattas därför inte av den slutliga avstämning som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret. Bestämmelserna om preliminärt bostadsbidrag (2–4 §§), slutligt bostadsbidrag (5–7 §§) och omprövning av preliminärt respektive slutligt bostadsbidrag vid ändrade förhållanden (8 och 9 §§) ska således inte tillämpas i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Av 2 § framgår att preliminärt bostadsbidrag beräknas efter en uppskattad inkomst som så nära som möjligt ska motsvara det slutliga bostadsbidrag som kan antas komma att bestämmas. Enligt 8 § ska det preliminära bidraget omprövas om det har inträffat något som påverkar storleken av bidraget. Om omprövningen leder till att storleken på det preliminära bidraget ändras vid nästa månadsutbetalning, följer av 97 kap.

Prop. 2021/22:269 23 a § att även storleken på tilläggsbidraget ändras. Bestämmelsen i 12 § hindrar inte detta. Se vidare kommentaren till 97 kap. 23 a §.
Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

110 kap.

6 §

Paragrafen reglerar fall där den försäkrade inte behöver ansöka om en förmån.

I *tredje stycket* finns det hänvisningar till ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan. Av en ny *sjunde punkt* framgår att en sådan bestämmelse finns i 93 kap. 4 § andra stycket vad gäller bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt *första punkten* träder lagändringen i kraft den 1 juli 2022.

Av *andra punkten* framgår att äldre bestämmelser fortfarande ska gälla för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

93 kap.

4 §

Paragrafen innehåller allmänna bestämmelser om socialförsäkringsförmåner i form av bidrag till kostnader för bostad (jfr 1 §).

Andra meningen i andra stycket tas bort eftersom tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

95 kap.

2 §

Paragrafen reglerar i vilka former bostadsbidrag lämnas.

Femte punkten i första stycket tas bort (jfr lagförslaget i avsnitt 2.15). Ändringen hänger samman med att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas. Ändringen innebär att paragrafen är likalydande med 2 § i lydelsen före den 1 juli 2022.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

4 §

Paragrafen reglerar grundläggande principer för bostadsbidrag.

I *första stycket* tas en hänvisning bort. Vidare ändras uttrycket ”sådant bidrag” till ”bostadsbidraget”. Även *andra stycket* tas bort (jfr lagförslaget i avsnitt 2.15). Ändringarna hänger samman med att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas. Ändringarna innebär att paragrafen är likalydande med 4 § i lydelsen före den 1 juli 2022.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

96 kap.*1 §*

Paragrafen upplyser om innehållet i 96 kap. Som en konsekvens av att 3 a § upphävs tas hänvisningen till den paragrafen i *första stycket* bort (jfr lagförslaget i avsnitt 2.15). Ändringen hänger samman med att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas. Ändringen innebär att paragrafen är likalydande med 1 § i lydelsen före den 1 juli 2022.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

97 kap.*1 §*

Paragrafen upplyser om innehållet i 97 kap. Som en konsekvens av att 23 a § upphävs utgår hänvisningen till den paragrafen i *tredje strecksatsen* (jfr lagförslaget i avsnitt 2.15). Ändringen hänger samman med att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas. Ändringen innebär att paragrafen är likalydande med 1 § i lydelsen före den 1 juli 2022.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

15 §

Paragrafen innehåller grundläggande bestämmelser om beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer.

Som en konsekvens av att 23 a § upphävs utgår hänvisningen till den paragrafen i *första stycket* (jfr lagförslaget i avsnitt 2.15). Även i *andra stycket* tas en hänvisning bort. Båda ändringarna hänger samman med att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas. Ändringarna innebär att paragrafen är likalydande med 15 § i lydelsen före den 1 juli 2022.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

98 kap.*1 §*

Paragrafen upplyser om innehållet i 98 kap. Som en konsekvens av att 12 § upphävs tas *femte strecksatsen* bort (jfr lagförslaget i avsnitt 2.15). Ändringen hänger samman med att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas. Ändringen innebär att paragrafen är likalydande med 1 § i lydelsen före den 1 juli 2022.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

110 kap.*6 §*

Paragrafen reglerar fall där den försäkrade inte behöver ansöka om en förmån.

I *tredje stycket* tas *sjunde punkten* bort. Ändringen hänger samman med att tilläggsbidrag till barnfamiljer inte längre ska kunna lämnas.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

Enligt *första punkten* träder lagändringen i kraft den 1 januari 2023.

Av *andra punkten* framgår att äldre bestämmelser fortfarande ska gälla för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

9 Ändringar i statens budget för 2022

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2022. Ändringarna är en följd av de lagförslag och övriga förslag som lämnas i denna proposition.

9.1 Ändringar av statens inkomster

Regeringens förslag: Den ändrade beräkningen av inkomster i statens budget för 2022 som redovisas i tabell 9.1 godkänns.

Skälen för regeringens förslag: Förslag som har en tydlig påverkan på statens inkomster för det löpande budgetåret bör föranleda en ny inkomstberäkning. Den nya inkomstberäkningen bör göras för de inkomsttitlar som berörs av förslagen. I de fall regeringen har gjort en ny beräkning av inkomsttitlarna baserat på nya makroekonomiska prognoser och andra förutsättningar, som t.ex. förändrade volymer, bör inkomstförändringarna omfatta även dessa förändringar. Av redovisningen bör det gå att särskilja de effekter som beror på regeländringar från effekter till följd av ändrade makroprognoser och andra ekonomiska förutsättningar (prop. 2013/14:173 s. 34 och bet. 2013/14:KU46).

I detta avsnitt lämnas förslag om en ny inkomstberäkning för de inkomsttitlar som påverkas av de förslag som lämnas i denna proposition. Den ändrade inkomstberäkningen redovisas i tabell 9.1. Av tabellen framgår bruttoeffekten av förslagen på respektive inkomstitel.

Förslaget om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk påverkar inkomstitel 1433 *Energiskatt oljeprodukter* under inkomstitelgrupp 1430–1460 Skatt på energi och miljö. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2022 uppgår inkomstitel 1433 *Energiskatt oljeprodukter* till 10 783 miljoner kronor. Prognosen har reviderats ned med 220 miljoner kronor till följd av förslaget om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.

Förslaget om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk påverkar även inkomstitel 1442 *Koldioxidskatt oljeprodukter* under inkomstitelgrupp 1430–1460 Skatt på energi och miljö. Enligt den av riksdagen godkända inkomstberäkningen för 2022 uppgår inkomstitel 1442 *Koldioxidskatt oljeprodukter* till 13 913 miljoner kronor. Prognosen har reviderats ned med 220 miljoner kronor till följd av förslaget om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.

Tabell 9.1 Specifikation av ändrad beräkning av statens inkomster för 2022

Prop. 2021/22:269

Tusental kronor

Inkomsttitel	Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1433 Energiskatt oljeprodukter	10 782 526	10 562 526	-220 000
1442 Koldioxidskatt oljeprodukter	13 913 270	13 693 270	-220 000

9.2 Ändringar av statens utgifter

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

1:1 Kungliga hov- och slottsstaten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 149 157 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* ökas med 38 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Spridningen av sjukdomen covid-19 har inneburit att intäkterna från visningar av de kungliga slotten har minskat. För att mildra de ekonomiska konsekvenserna behövs ett stöd för uteblivna intäkter. Stödet bör i sin helhet fördelas till Kungliga slottsstaten. Anslaget bör därför ökas med 38 000 000 kronor.

2:3 Riksdagens fastighetsanslag

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 120 000 000 kronor.

Riksdagsstyrelsens förslag: Anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* ökas med 60 000 000 kronor.

Riksdagen godkänner att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Cephalus 11 i dess helhet med anslag.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag: Anslaget används bl.a. för kostnader för fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus.

Enligt vad som framgår av budgetpropositionen för 2022 visar planeringen för Framtidens riksdagshus att riksdagens fastigheter inte täcker behovet av lokaler och att det, som ett led i att säkra lokalbehovet, kan bli aktuellt med fastighetsförvärv (prop. 2021/22:1 utg.omr. 1 avsnitt 4.4.3). Anslagsändamålet ändrades till att även möjliggöra fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus (prop. 2021/22:1 utg.omr. 1, bet. 2021/22:KU1, rskr. 2021/22:70).

Riksdagsstyrelsen beslutade vid ett styrelsemöte den 15 december 2021 att uppdraga åt riksdagsdirektören att genomföra förvärv i enlighet med

Prop. 2021/22:269 Framtidens riksdagshus. Förvärvet förutsätter att riksdagsstyrelsens förslag till ändringsbudget godkänns av riksdagen. Det nu aktuella förvärvet avser fastigheten Cephalus 11 och planeras ske senast i september 2022.

Enligt lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter (BEA-lagen) ska anläggningstillgångar som används i verksamheten finansieras med lån medan mark ska finansieras med anslag. Riksdagen kan enligt BEA-lagen besluta att finansiering ska ske på annat sätt. Markvärdet utgör den större delen av kostnaden för det nu aktuella förvärvet och mark ska enligt BEA-lagen anslagsfinansieras. Fastigheten är i gott skick och behovet av verksamhetsanpassningar är i dagsläget oklart. Med anledning av detta och för att uppnå en enhetlig finansiering av fastigheten är det lämpligt att även den del av förvärvet som avser byggnad finansieras med anslag.

Köpeskillingen uppgår till 115 625 000 kronor. En större del av det redovisade anslagssparandet från 2021 beräknas tas i anspråk för förvärvet. För den del av förvärvet som inte finansieras med anslags-sparande bör ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor. Vidare bör riksdagen godkänna att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Cephalus 11 i dess helhet med anslag.

Ändrad investeringsplan för Riksdagsförvaltningen

Riksdagsstyrelsens förslag: Investeringsplanen för 2022–2024 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* godkänns som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (tabell 9.2).

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag: Riksdagsförvaltningens investeringsplan för åren 2022–2024 godkändes av riksdagen i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 1, bet. 2021/22:KU1, rskr. 2021/22:70). Prognosen för 2022 avseende vidmakthållande av befintliga investeringar har inte ändrats jämfört med budgeten för 2022. Riksdagsstyrelsen återkommer med en ny prognos i budgetpropositionen för 2023. Med anledning av förvärvet av fastigheten Cephalus 11 enligt ovan behöver investeringsplanen ändras. Ändringen innebär att prognosen för 2022 justeras när det gäller anskaffning och utveckling av nya investeringar. Mot denna bakgrund bör investeringsplanen för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* godkännas som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

Tabell 9.2 Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen

Prop. 2021/22:269

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Utfall 2021	Pro- gnos 2022	Beräk- nat 2023	Beräk- nat 2024	Summa 2022– 2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar			116			
Förvärv av Cephalus 11 <i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>			116			
Finansiering av anskaffning och utveckling			116			
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag			116			
Lån i Riksgäldskontoret			0			
Vidmakthållande av befintliga investeringar	562	425	364	140	361	865
Underhåll och renoveringsplan	44	40	55	60	50	165
Projekt ledamotshuset	518	369	254	0	0	254
Projekt Cephalus	0	11	50	70	300	420
Fogar och fasader riksbyggnaderna	0	5	5	10	11	26
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>562</i>	<i>425</i>	<i>364</i>	<i>140</i>	<i>361</i>	<i>865</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>562</i>	<i>425</i>	<i>364</i>	<i>140</i>	<i>361</i>	<i>865</i>
Finansiering vidmakthållande	562	425	364	140	361	865
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag	3	12	5	10	11	26
Lån i Riksgäldskontoret	559	413	359	130	350	839
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	562	425	480	140	361	865
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	562	425	480	140	361	865

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 678 121 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 76 500 000 kronor.

Anslaget 3:1 *Sametinget* minskas med 2 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset ökades anslaget med 185 000 000 kronor för tillsyn enligt lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, för hantering och kontroll av omsättningsstöden till enskilda näringsidkare respektive handelsbolag samt för att bistå regionerna i arbetet med att nå en högre vaccinationstäckning mot covid-19 (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137).

Som en följd av att covid-19-lagen upphörde att gälla den 1 april 2022 och att något beslut om omsättningsstöd för mars 2022 inte har fattats kommer 50 000 000 kronor av de beslutade medlen ovan inte att behöva användas för länsstyrelsernas arbete med tillsyn samt hantering och kontroll av omsättningsstöden. Med anledning av den ryska invasionen av Ukraina, och dess påverkan på det svenska samhället, bedöms länsstyrelserna emellertid få ökade kostnader för samordning av inhämtning och förmedling av information samt för redovisning av lägesbilder till regeringen. Medlen kommer därför i stället att användas för detta.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar (Ju2022/01778). För arbetet med dessa uppgifter behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 33 000 000 kronor.

Vidare medför det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde behov av att förstärka länsstyrelsernas stöd till kommunernas arbete med civilt försvar. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

Regeringen avser att införa ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt gris- och fjäderfäsektorerna (se anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel). Regeringen avser vidare att ge länsstyrelserna i uppgift att hantera stödet. Anslaget bör därför ökas med 11 000 000 kronor.

Länsstyrelserna, särskilt i de nordliga länen, har fått en ökad ärendehantering med anledning av införandet av en konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket. Anslaget bör därför ökas med 2 500 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget 3:1 *Sametinget* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

1:2 Kammarkollegiet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 114 574 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Kammarkollegiet* ökas med 4 250 000 kronor.

Anslaget 1:9 *Statistiska centralbyrån* minskas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Kammarkollegiet handlägger ärenden om ersättning i vissa fall till personer som insjuknat i narkolepsi till följd av vaccinering med vaccinet Pandemrix mot svininfluensan 2009–2010. Kammarkollegiets beslut i dessa ärenden kan överklagas till Statens skaderegleringsnämnd. För att täcka ökade kostnader för administration och medicinsk expertis i ärendena behöver medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 1 750 000 kronor.

Regeringen har i propositionen Idéburen välfärd föreslagit att en ny lag införs som innebär att idéburna organisationer som bedriver offentligt finansierad välfärdsverksamhet ska kunna registrera sig i ett särskilt register (prop. 2021/22:135, bet. 2021/22:FiU28, rskr. 2021/22:349). Regeringen avser att utse Kammarkollegiet till registreringsmyndighet enligt lagen. Uppbyggnaden av registret väntas medföra vissa initiala kostnader. Anslaget bör därför ökas med 2 500 000 kronor.

Finansiering sker delvis genom att anslaget 1:9 *Statistiska centralbyrån* minskas med 1 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Finansiering sker även delvis genom att anslaget 1:15 *Statens servicecenter* minskas med 1 500 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 4 250 000 kronor.

1:7 Konjunkturinstitutet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 67 682 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Konjunkturinstitutet* ökas med 3 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Konjunkturinstitutets miljöekonomiska analyskapacitet behöver stärkas med anledning av det lagstiftningspaket på klimatområdet som presenterades av Europeiska kommissionen den 14 juli 2021. Kommissionens förslag är omfattande och kräver ingående analys för att säkerställa att Sveriges och EU:s klimatmål kan nås på ett kostnadseffektivt sätt. Anslaget bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Prop. 2021/22:269 **1:11 Finansinspektionen**

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 733 787 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:11 *Finansinspektionen* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Finansinspektionen att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

1:12 Riksgäldskontoret

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 338 983 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:12 *Riksgäldskontoret* ökas med 6 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksgäldskontoret fick den 1 januari 2022 nya uppgifter i samband med att ändringar i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor samt den nya förordningen (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor trädde i kraft. De nya reglerna infördes med anledning av Sveriges ratificering av ändringsprotokollen till Pariskonventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område och dess tilläggskonvention. Den nya lagstiftningen innebär att Riksgäldskontoret får ett tillsyns- och prövningsansvar av anläggningshavares och transportörers ekonomiska säkerhet vid händelse av radiologiska olyckor, vilket medför ökade kostnader för myndigheten. Riksgäldskontoret får ta ut avgifter, som dock inte disponeras av myndigheten, för prövning och tillsyn. Anslaget bör därför ökas med 6 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas med motsvarande belopp.

1:15 Statens servicecenter

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 882 068 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:15 *Statens servicecenter* minskas med 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur

kommer Statens servicecenter att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor. Prop. 2021/22:269

För att finansiera ökningen av anslaget 1:2 *Kammarkollegiet* minskas anslaget 1:15 *Statens servicecenter* med 1 500 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Sammantaget bör anslaget minskas med 500 000 kronor.

Förvärv av fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 förvärvar fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 för sammanlagt 1 810 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Staten har en möjlighet att förvärva fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1, som är värderade till sammanlagt 1 600 000 000 kronor. På fastigheterna bedrivs polisiär verksamhet. Regeringen anser att det är av stor vikt för utvecklingen av denna verksamhet att säkra tillgången till fastigheterna.

Förvärv genom köp eller byte och försäljning ska enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar mot det. Det aktuella förvärvet är avsett att genomföras utan att objekten kommer ut till försäljning på marknaden. Det pris staten betalar kan därmed komma att överstiga marknadsvärdet.

Eftersom fastigheternas värde är betydande, och det är fråga om belopp som avviker från beräknat marknadsvärde, bör riksdagens godkännande av förvärvet inhämtas. Behovet av fastigheterna inom den polisiära verksamheten utgör enligt regeringen skäl att förvärva dessa till ett pris som överstiger marknadsvärdet.

Anskaffningskostnaderna bedöms rymmas inom den låneram som riksdagen har beslutat för Fortifikationsverkets investeringar i fastigheter och markanläggningar för 2022.

Regeringen anser mot denna bakgrund att riksdagen bör godkänna att regeringen under 2022 förvärvar fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 för sammanlagt 1 810 000 000 kronor.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

1:1 Skatteverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 8 302 898 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Skatteverket* ökas med 2 000 000 kronor.

Anslaget får även användas för kostnader för statliga servicekontor som kvarstår sedan 2019.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för Skatteverkets förvaltningsutgifter.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset ökades anslaget med 20 000 000 kronor för tillkommande kostnader till följd av förslag om utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137). Vidare ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Slopade karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser med 80 000 000 kronor för tillkommande kostnader för handläggning av stöd vid korttidsarbete (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:169).

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Skatteverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Skatteverket fick t.o.m. 2019 använda medel från anslaget 1:15 *Statens servicecenter* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning för lokal statlig service. Den 1 juni 2019 tog Statens servicecenter över ansvaret för servicekontoren. Skatteverket har alljämt kostnader hänförliga till semesterlöneskulden för verksamheten vid servicekontoren. Anslaget 1:1 *Skatteverket* bör därför även få användas för kostnader för statliga servicekontor som kvarstår sedan 2019.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

1:1 Polismyndigheten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 33 835 967 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Polismyndigheten* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Polismyndigheten att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

1:2 Säkerhetspolisen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 878 382 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Säkerhetspolisen* ökas med 20 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har försämrats drastiskt. Det är av största vikt att Säkerhetspolisen kan möta en mer komplex hotbild och säkerställa en fortsatt hög operativ förmåga. För att myndigheten ska kunna vidta nödvändiga beredskapsåtgärder och stärka arbetet med att reducera hot och sårbarheter behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

1:3 Åklagarmyndigheten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 022 249 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Åklagarmyndigheten* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Åklagarmyndigheten att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

1:5 Sveriges Domstolar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 6 682 674 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Domstolsverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

1:6 Kriminalvården

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 12 362 399 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Kriminalvården* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Kriminalvården att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 39 987 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:12 *Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.* ökas med 55 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter som uppkommer för staten i samband med vissa skaderegleringar.

Antalet skaderegleringsärenden har ökat, främst avseende ersättningar vid frihetsberövande, varför utgifterna för skadereglering förväntas bli högre än tidigare beräknat. Anslaget bör därför ökas med 55 000 000 kronor.

1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 226 900 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 192 000 000 kronor 2023–2026.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:17 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 299 000 000 kronor 2023–2026.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter avseende verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för gränsförvaltning och visering, samt för administration av bägge.

Verksamheten bedrivs utifrån nationella program, som huvudsakligen omfattar fleråriga projekt med finansiering från fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning. Under 2021 fanns inte förutsättningar att börja ingå åtaganden inom programperioden 2021–2027. Därför avses två utlysningar genomföras under 2022 i stället för en, som tidigare var planerat. Det väntas medföra ett ökat antal beslut om medel till fleråriga projekt, vilket innebär en ökning av utestående åtaganden jämför med vad som tidigare var beräknat. Bemyndigandet bör därför ökas med 107 000 000 kronor.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan**1:1 Avgifter till internationella organisationer**

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 533 554 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* ökas med 90 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

Utgifterna på anslaget påverkas av såväl valutakursförändringar som antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser. På grund av den försvagade kronkursen förväntas utgifterna för Sveriges avgifter bli högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget bör därför ökas med 90 000 000 kronor.

1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 681 848 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* ökas med 577 700 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för extraordinärt stöd till Ukraina.

Efter förslag av finansutskottet ökades anslaget med 500 000 000 kronor för stöd till Ukrainas väpnade styrkor i form av ett ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond (bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174).

Det finns behov av ytterligare stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond till stöd för landets väpnade styrkor. Stödet innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget bör därför ökas med 577 700 000 kronor.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 44 537 502 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* ökas med 97 300 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera insatser, åtgärder med avsikt att bibehålla materielens eller anlägg-

Prop. 2021/22:269 ningarnas tekniska förmåga eller prestanda samt säkerhetsfrämjande samarbeten med andra länder.

Efter förslag av finansutskottet ökades anslaget med 20 000 000 kronor för stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204). Därutöver ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser med 310 000 000 kronor för ökat behov av infrastruktur och vidmakthållande av materiel (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:227).

Ukraina har efterfrågat stöd i form av bl.a. försvarsmateriel. Ukraina bedöms vara i behov av bl.a. robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär. Försvarsmakten har tillgång till sådan materiel. Denna behövs även för statens verksamhet, men bedöms under en begränsad tid kunna avvaras som stöd till Ukraina. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen får regeringen besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. För att regeringen ska kunna skänka den ovan nämnda materielen till Ukraina krävs därför riksdagens godkännande.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2022 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor.

Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att återanskaffningen av sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär kan ske skyndsamt. Anslaget bör därför ökas med 97 300 000 kronor.

Distributionen av materielen kommer att samordnas med andra länder. I sammanhanget bör framhållas att utförelse av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kräver tillstånd enligt samma lag samt att för materiel som innehåller komponenter med slutanvändarintyg från annan stat krävs tillstånd från annan stat om undantag från dessa villkor.

1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 476 513 000 kronor.

<p>Regeringens förslag: Anslaget 1:2 <i>Försvarsmaktens insatser internationellt</i> ökas med 60 000 000 kronor.</p>

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för särutgifter för Försvarsmaktens bidrag till insatser internationellt.

Ukraina har behov av stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den fond som Nato har upprättat med syfte att stödja Ukrainas väpnade styrkor. Stödet innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen

och det väpnade angreppet stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget bör Prop. 2021/22:269 därför ökas med 60 000 000 kronor.

1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 22 059 713 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* ökas med 165 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för finansiering av förstagångsanskaffning av beredskapsvaror samt anskaffning med syfte att öka minsta bestånd av beredskapsvaror i lager.

Efter förslag av finansutskottet ökades anslaget först med 413 500 000 kronor och därefter med ytterligare 185 000 000 kronor för stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:175 och bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204). Därutöver ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser med 1 659 000 000 kronor för utökad materielanskaffning (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:227).

Ukraina har efterfrågat stöd i form av bl.a. försvarsmateriel. Ukraina bedöms vara i behov av bl.a. av automatgevär och pansarskott. Försvarsmakten har tillgång till sådan materiel. Denna behövs även för statens verksamhet, men bedöms under en begränsad tid kunna avvaras som stöd till Ukraina. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen får regeringen besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. För att regeringen ska kunna skänka den ovan nämnda materielen till Ukraina krävs därför riksdagens godkännande.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2022 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor.

Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att ersättningsanskaffning av materielen kan ske skyndsamt. Anslaget bör därför ökas med 165 000 000 kronor.

Distributionen av materielen kommer att samordnas med andra länder. Som anförts ovan kräver utförelse av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen om krigsmateriel tillstånd enligt samma lag.

2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 521 850 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor* minskas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att finansiera ökningen av anslaget 1:5 *Statens geotekniska institut* inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik och delvis finansiera ökningen av anslaget 1:9 *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, minskas anslaget med 2 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka de åtgärder som finansieras från anslaget.

2:4 Krisberedskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 273 788 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:4 *Krisberedskap* ökas med 336 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och deras konsekvenser. Anslaget används också i viss utsträckning för att finansiera åtgärder för att kunna ge stöd till och ta emot stöd från andra länder vid en allvarlig kris eller inför en möjlig allvarlig kris.

Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret.

Kommunernas och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar behöver utvecklas och stärkas. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

Det finns även behov av att förstärka skyddet av civilbefolkningen. Bland annat behöver medel tillföras för bidrag till upprustning av befintliga stora befolkningsskyddsrum och för ljudsändare av utomhusvarningssystem. Anslaget bör därför ökas med 91 000 000 kronor.

Det finns även behov av förstärkningsresurser som kan användas inom kommunal räddningstjänst. Anslaget bör därför ökas med 17 000 000 kronor.

Totalförsvarets forskningsinstitutets arbete med beredskapsdiagnostik, vilket utgör en del av den nationella laboratorieberedskapen, behöver stärkas. Anslaget bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) stöd till andra aktörers utveckling av alternativa ledningsplatser behöver stärkas. Anslaget bör därför ökas med 25 000 000 kronor.

Sverige har via MSB lämnat ett omfattande civilt stöd till Ukraina inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism och FN. Det finns behov av att fortsätta stödja Ukraina inom det civila området. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 401 671 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:5 *Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal* ökas med 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för att finansiera ersättning från staten till SOS Alarm Sverige AB enligt avtal.

Antalet samtal till både det nationella nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 har ökat över tid, vilket medfört att svarstiderna blivit längre. Vidare medför det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget behov av att ytterligare förstärka bolagets förmåga att ta emot och förmedla nödsamtal samt besvara frågor från allmänheten. Anslaget bör därför ökas med 25 000 000 kronor.

2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 448 916 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:6 *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* ökas med 130 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt åtgärder på skatteområdet och andra områden med anledning av coronaviruset, ökades anslaget med 20 000 000 kronor för kommunikationsinsatser till allmänheten med anledning av pandemin (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:138).

MSB bör genomföra särskilda kommunikationsinsatser för att förbättra beredskapen hos allmänheten. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor.

Vidare bör den uppdragsersättning som betalas till ideella organisationer för att öka den enskildes förmåga att förebygga och hantera olyckor, allvarliga händelser och kriser höjas. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Enskildas medvetenhet och kunskap om informations- och cybersäkerhet behöver öka. MSB bör därför, i samverkan med Polismyndigheten, genomföra en nationell informationskampanj som riktar sig till allmänheten och till företagare. Anslaget bör därför ökas med 40 000 000 kronor.

Det stöd som MSB lämnar inom informations- och cybersäkerhet behöver stärkas. Myndigheten bör därför utveckla det användarstöd som den lämnar. Myndigheten bör även stärka CERT-SE, dvs. den funktion som har till uppgift att stödja samhället i arbetet med att hantera och

Prop. 2021/22:269 förebygga it-incidenter, samt vidta åtgärder som stärker förmågan att stå emot cyberattacker. Anslaget bör därför ökas med 15 000 000 kronor.

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. MSB kommer att få ytterligare uppgifter inom ramen för en denna struktur. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Slutligen behöver myndighetens operativa förmåga vad gäller förstärkningsresurser som kan stödja en insats där farliga ämnen är inblandade stärkas. Anslaget bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 130 000 000 kronor.

2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 103 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:8 *Myndigheten för psykologiskt försvar* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att öka enskildas medvetenhet och kunskap om otillbörlig informationspåverkan och annan vilseledande information. Myndigheten för psykologiskt försvar bör mot den bakgrunden genomföra en informationskampanj i syfte att öka allmänhetens förmåga att stå emot otillbörlig informationspåverkan. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 407 892 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Strålsäkerhetsmyndigheten* ökas med 12 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Strålskyddsberedskapen bör därför förstärkas och vissa investeringar för det civila försvaret bör tidigareläggas. Det finns också behov av att säkerställa att Strålsäkerhetsmyndigheten kan ersätta kostnader för hantering av samtal från allmänheten till informationsnumret 113 13 vid händelse av en radiologisk olycka eller utsläpp i Sverige eller utomlands. Anslaget bör därför ökas med 12 000 000 kronor.

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

1:1 Biståndsverksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 49 985 150 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* ökas med 13 774 000 kronor.

Anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)* minskas med 13 774 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för internationellt bistånd.

Den del av verksamheten vid utlandsmyndigheterna som Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) svarar för påverkas av den svenska kronans växelkurs. Med de slutliga beräkningarna av valutakursförändringarna under 2021 som grund bedöms Sidas del av kostnaderna för utlandsmyndigheterna bli lägre än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)* bör därför minskas med 13 774 000 kronor.

För att upprätthålla den av riksdagen fastställda biståndsramen till 1 procent av den vid budgeteringstillfället beräknade bruttonationalinkomsten för 2022 behöver anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 13 774 000 kronor.

Deltagande i gemensamt företag inom ramen för Horisont Europa

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om att Sverige ska delta i det gemensamma företag som bildats enligt Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, som genomförandestruktur för det tredje programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning Global Hälsa European Developing Countries Clinical Trials Partnership 3 (GH EDCTP3).

Skälen för regeringens förslag: År 2003 inrättades ett partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP). Efter beslut av regeringen bidrog Sverige genom Sida under åren 2006–2013 med ca 95 000 000 kronor i biståndsmedel till den första fasen av partnerskapet (EDCTP1), och bidrar 2013–2023 med 25 000 000 kronor per år till den andra fasen (EDCTP2).

Inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram 2021–2027 har Europeiska unionens råd antagit förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa och om upphävande av förordningarna (EG) nr 219/2007, (EU) nr 557/2014, (EU) nr 558/2014, (EU) nr 559/2014, (EU) nr 560/2014, (EU) nr 561/2014 och (EU) nr 642/2014. Målet med de gemensamma företagen är bl.a. att i Afrika söder om Sahara fortsätta främja utveckling och användning av ny eller förbättrad medicinsk teknik. De ska också stärka forsknings- och innovationsbaserad kapacitet för att bekämpa infektionssjukdomar, främja partnerskap inom global hälsoforskning samt underlätta samordning mellan europeiska och afrikanska finansierare, institutioner och myndigheters globala hälsostrategier.

Inför genomförandet av det andra programmet bildades stiftelsen EDCTP Association med säte i Haag, Nederländerna, som tillsammans med EU, företrädd av Europeiska kommissionen, utgör medlemmar i

Prop. 2021/22:269 partnerskapets tredje fas (EDCTP3). De europeiska ländernas deltagande i EDCTP3 sker genom medlemskap i EDCTP Association via medfinansiering av EDCTP3.

Erfarenheterna av medverkan i EDCTP1 och EDCTP2 är positiva. Därför bör Sveriges och Sidas engagemang i EDCTP fortsätta under EDCTP3, som förutses pågå 2022–2031. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2022 beslutar om deltagande i det gemensamma företaget som inrättats för ändamålet.

De ekonomiska åtaganden som följer av ett deltagande i EDCTP3 avses ingås med högst 25 000 000 kronor per år med stöd av det beställningsbemyndigande som finns för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*.

Utgiftsområde 8 Migration

1:2 Ersättningar och bostadskostnader

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 190 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* ökas med 9 800 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., statsbidrag till kommuner och regioner samt boende för asylsökande.

Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (massflyktsdirektivet) innebär att ett stort antal personer söker och förväntas söka skydd i Sverige. I nuläget bedöms att ca 76 000 personer på flykt från Ukraina kommer att söka skydd i Sverige under 2022. Till följd av detta förväntas utgifterna för ersättningar till kommuner och regioner och för Migrationsverkets boenden bli högre än beräknat. Anslaget bör därför ökas med 9 800 000 000 kronor. I enlighet med befintligt regelverk och OECD:s riktlinjer kommer avsevärda delar av de utökade kostnaderna att avräknas från biståndet under 2022.

1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt anslag 1:9 *Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina* förs upp på statens budget med 500 000 000 kronor. Anslaget får användas för statsbidrag till kommuner för kostnader som avser mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina.

Skälen för regeringens förslag: Ett stort antal personer söker skydd i Sverige till följd av Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av massflyktsdirektivet. Med anledning av detta ställer många kommuner om delar av sin verksamhet för att hantera att personer från Ukraina som söker skydd i Sverige bor i kommunen. Detta kan innebära ökade kostnader för kommunerna som inte har kunnat förutses. Ett nytt anslag 1:9 *Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina* bör därför föras upp på statens budget med 500 000 000 kronor. Anslaget bör få användas för statsbidrag till kommuner för kostnader som avser mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:1 Socialstyrelsen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 765 160 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Socialstyrelsen* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Socialstyrelsen att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 31 417 886 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* ökas med 1 736 000 000 kronor.
Anslaget 2:3 *Bidrag till WHO* minskas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för insatser inom regeringens arbete med hälso- och sjukvård och folkhälsa, för extraordinära smittskyddsåtgärder som kan behöva vidtas i arbetet med utbrottet av coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 och för överenskommelser med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset ökades anslaget med 6 049 000 000 kronor för bl.a. testning och smittspårning samt vaccin mot covid-19 (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:139).

Regeringen och SKR ingick den 22 december 2021 en överenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19 som förutsätter att riksdagen avsätter tillräckliga medel för ändamålet under 2022. Enligt

Prop. 2021/22:269 överenskommelsen ersätter staten regionerna bl.a. med ett schablonbelopp per given dos vaccin som ges i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och prioritetsordning. För närvarande rekommenderar Folkhälsomyndigheten en fjärde dos vaccin till äldre personer, de som bor på särskilt boende för äldre, personer med hemtjänst och personer med nedsatt immunförsvar. För att staten ska kunna ersätta regionerna för vaccinationer om Folkhälsomyndigheten skulle utöka sin rekommendation om en fjärde dos till att gälla hela den vuxna befolkningen behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 1 200 000 000 kronor.

Medel från anslaget används även för att utbetala ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi till följd av vaccinering med vaccinet Pandemrix mot svininfluensan 2009–2010 i enlighet med lagen (2016:417) om statlig ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi efter pandemivaccinering. Tidigare utbetalades ersättningen från läkemedelsförsäkringen. Till följd av att taket för totala utbetalningar från läkemedelsförsäkringen har nåtts har staten tagit över ansvaret att utge ersättning tidigare än beräknat. Detta har medfört att statens utbetalningar av ersättning har ökat. Anslaget bör därför ökas med 14 000 000 kronor.

Regeringen genomför insatser för att åstadkomma en långsiktigt hållbar finansiering av läkemedel. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket ska vidta kostnadsdämpande åtgärder avseende läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna och samtidigt säkerställa prisdynamik och fortsatt god tillgång till läkemedel i Sverige. Anslaget bör därför ökas med 8 000 000 kronor.

Hälso- och sjukvårdens kapacitet har under de senaste åren blivit alltmer ansträngd, vilket lett till sämre tillgänglighet för patienterna. Det har också resulterat i en ökad beläggingsgrad och högre belastning på vårdavdelningarna, inklusive akutmottagningarna. En anledning till att antalet vårdplatser inte kan utökas är bristen på sjuksköterskor. För att öka kapaciteten i vården genom att bl.a. anställa fler sjuksköterskor, förbättra arbetsmiljön inom vården och utöka antalet vårdplatser inklusive intensivvårdsplatser, behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 500 000 000 kronor.

Läkemedelsverkets roll under pandemin har varit central både nationellt och på EU-nivå. Myndigheten har bl.a. utrett flera vacciner och läkemedel mot covid-19. Arbetet har krävt mobilisering av personella resurser. Därutöver har arbetet med att vaccinera hela den svenska befolkningen mot covid-19 medfört att antalet misstänkta biverkningsrapporter som kommit till Läkemedelsverket blivit betydligt större än tidigare. Det stora inflödet misstänkta biverkningar har fortsatt under 2022. För att säkerställa att den del av myndighetens arbete som är kopplat till vaccin mot covid-19 kan fortsätta med samma höga kvalitet även framöver behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 15 000 000 kronor. Finansiering sker delvis genom att anslaget 2:3 *Bidrag till WHO* minskas med 5 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:16 *Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* med 1 000 000 kronor.

4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 8 960 490 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 308 000 000 kronor 2023–2025.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 305 000 000 kronor 2023–2025.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för att genom riktade insatser ge bättre förutsättningar för en ökad bemanning och kvalitet i omsorgen och främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg.

Inom ramen för anslaget utbetalas statsbidrag för de initiativ inom äldreområdet som framgår av finansutskottets betänkande för ökad kvalitet inom vård och omsorg om äldre (bet. 2020/21:FiU46, rskr. 2020/21:237). Det prestationsbaserade stödet för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen och stödet för att utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen betalas ut till kommunerna året efter genomförd prestation. För att kunna ingå ekonomiska åtaganden för dessa insatser bör bemyndigandet ökas med 2 997 000 000 kronor.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 7 407 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* ökas med 5 800 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för sjuklönekostnader enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset ökades anslaget med 7 125 000 000 kronor till följd av återinförande av ersättning för kostnader för sjuklön utöver det normala och slopat krav på läkarintyg t.o.m. mars 2022 (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:139).

Med anledning av spridningen av covid-19 infördes särskilda regler som innebar att staten fram till utgången av mars 2022 ersatte arbetsgivarna för

Prop. 2021/22:269 sjuklönekostnader över den normala nivån. De inrapporterade sjuklönekostnaderna har blivit högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget bör därför ökas med 5 800 000 000 kronor.

2:1 Försäkringskassan

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 9 281 366 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Försäkringskassan* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset ökades anslaget med 50 000 000 kronor till följd av återinförande av bl.a. karensavdrag (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:139).

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Försäkringskassan att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

1:1 Garantipension till ålderspension

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 13 416 400 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* ökas med 3 684 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för garantipension till ålderspension samt särskilt pensionstillägg enligt socialförsäkringsbalken och lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken.

Regeringen föreslår i denna proposition att grundnivån för garantipension ska höjas med 1 000 kronor per månad (se avsnitt 5.1). Bestämmelserna om höjning föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 men tillämpas fr.o.m. den 1 augusti 2022. Förslaget innebär ökade utgifter för garantipension. Anslaget bör därför ökas med 3 566 000 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 9 662 000 000 kronor 2023, 9 779 000 000 kronor 2024 och 10 317 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

Regeringen föreslår dessutom i denna proposition att de tillfälliga bestämmelser som möjliggör fortsatt utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension till personer bosatta inom EES, i Schweiz eller i Förenade kungariket förlängs i tre månader, fr.o.m. oktober t.o.m. december 2022 (se avsnitt 7.2 och 7.3). Förlängningen innebär ökade utgifter. Anslaget bör därför ökas med 118 000 000 kronor.

1:3 Bostadstillägg till pensionärer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 11 836 400 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* ökas med 398 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för bostadstillägg till pensionärer och särskilt bostadstillägg till pensionärer enligt socialförsäkringsbalken och lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken.

Regeringen föreslår i denna proposition att bostadstillägget till pensionärer ska höjas med 100 kronor per månad och att fribeloppen i bostadstillägget ska höjas med 1 000 kronor per månad (se avsnitt 5.2). Bestämmelserna om höjning föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 men tillämpas fr.o.m. den 1 augusti 2022. Förslagen innebär ökade utgifter för bostadstillägg till pensionärer. Anslaget bör därför ökas med 398 000 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 982 000 000 kronor 2023, 976 000 000 kronor 2024 och 1 023 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

1:4 Äldreförsörjningsstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 252 200 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Äldreförsörjningsstöd* minskas med 57 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för äldreförsörjningsstöd enligt socialförsäkringsbalken.

Regeringen föreslår i denna proposition att garantipensionen och bostadstillägget till pensionärer ska höjas (se avsnitt 5.1 och 5.2). Bestämmelserna om höjning av garantipension och om höjning av bostadstillägg till pensionärer föreslås träda i kraft den 15 juli 2022. Bestämmelserna ska dock tillämpas fr.o.m. den 1 augusti 2022. Förslagen innebär minskade utgifter för äldreförsörjningsstöd. Anslaget bör därför minskas med 57 000 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 178 000 000 kronor 2023, 135 000 000 kronor 2024 och 121 000 000 kronor fr.o.m. 2025.

2:1 Pensionsmyndigheten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 700 228 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Pensionsmyndigheten* ökas med 165 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslår i denna proposition höjningar av garantipensionen och bostadstillägget till pensionärer (se avsnitt 5.1 och 5.2). Förslagen innebär ökade administrationskostnader för Pensionsmyndigheten. Anslaget bör därför ökas med 165 000 000 kronor.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:1 Barnbidrag

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 33 426 477 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Barnbidrag* får användas för utgifter för allmänna barnbidrag, flerbarnstillägg och förlängt barnbidrag enligt socialförsäkringsbalken och lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken. Anslaget får även användas för utgifter för tilläggsbelopp vid familjeförmåner enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för allmänna barnbidrag, flerbarnstillägg och förlängt barnbidrag. Anslaget får även användas för utgifter för tilläggsbelopp vid familjeförmåner.

I budgetpropositionen för 2022 saknades av förbiseende delar av det anslagsändamål som skulle ha funnits med (prop. 2021/22:1 utg.omr. 12). Ändamålet bör därför ändras så att det omfattar även utgifter enligt lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken samt så att hänvisningar görs till socialförsäkringsbalken och till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

1:2 Föräldraförsäkring

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 45 031 247 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* ökas med 1 140 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning.

Som en följd av hög smittspridning av bl.a. covid-19 har utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning varit betydligt högre än vad som tidigare beräknats. Utgifterna förväntas fortsätta att ligga på en hög nivå. Anslaget bör därför ökas med 1 140 000 000 kronor.

1:8 Bostadsbidrag

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 286 404 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Bostadsbidrag* ökas med 513 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för bostadsbidrag till barnfamiljer samt till unga som fyllt 18 år men inte 29 år enligt socialförsäkringsbalken.

Regeringen föreslår i denna proposition ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som har, eller senare under 2022 kommer att ha, rätt till bostadsbidrag (se avsnitt 8.4). Tilläggsbidraget innebär ökade utgifter. Anslaget bör därför ökas med 513 000 000 kronor.

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

1:1 Etableringsåtgärder

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 142 030 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Etableringsåtgärder* ökas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för åtgärder för att främja etablering i arbets- och samhällslivet samt för statsbidrag till kommuner för detta ändamål. Med anledning av det kraftigt ökade mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina har behovet av lokala insatser för att bl.a. skapa nätverk, stödja språkinläring och ge socialt stöd ökat. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

4:2 Delegationen mot segregation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 18 416 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:2 *Delegationen mot segregation* ökas med 10 500 000 kronor.

Anslaget 4:1 *Åtgärder mot segregation* minskas med 10 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Till följd av riksdagens beslut om statens budget för 2022 ska Delegationen mot segregation upphöra som myndighet senast den 31 december 2022 (bet. 2021/22:AU1, rskr. 2021/22:106). Regeringen har mot denna bakgrund gett myndigheten i uppdrag att förbereda avvecklingen (A2021/02363). Avvecklingen innebär merkostnader som inte ryms inom anvisade medel. Anslaget bör därför ökas med 10 500 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 4:1 *Åtgärder mot segregation* minskas med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 7 810 253 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* ökas med 51 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har beslutat förordningen (2022:807) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb. Genom reformen ska fler nyanlända och långtidsarbetslösa kunna få ett jobb och etablera sig på arbetsmarknaden. För att främja den fortsatta implementeringen behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Arbetsförmedlingen att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 51 000 000 kronor.

2:1 Arbetsmiljöverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 787 550 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* får även användas för utgifter för statsbidrag till arbetsmarknadens parter och till ideella organisationer för att lämna information och rådgivning till personer som omfattas av lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för Arbetsmiljöverkets förvaltningsutgifter och utgifter för bidrag till myndigheter samt statsbidrag till arbetsmarknadens parter för arbete mot arbetslivskriminalitet.

För att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (visselblåsardirektivet) har regeringen beslutat om förordningen (2021:950) om statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Regeringen anser också att ett statsbidrag till arbetsmarknadens parter och ideella organisationer för information och rådgivning är nödvändigt för att genomföra visseblåsardirektivet. Anslaget bör därför även få användas för utgifter för statsbidrag till arbetsmarknadens parter och ideella organisationer för information och rådgivning till personer som omfattas av lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

1:1 Statens skolverk

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 367 338 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Statens skolverk* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Statens skolverk att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m. (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 303 000 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 025 000 000 kronor 2023.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 825 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg. Anslaget används även för utgifter för statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan.

Statsbidraget till kommuner för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan beviljas per kalenderår (bidragsår) och Statens skolverk ska besluta bidragsramar för kommunerna. Kommunerna behöver information om bidragsramarnas storlek och Skolverket fattar därför beslut om bidragsramarna året innan bidragsåret. I samband med riksdagens beslut om statens budget för 2022 beräknades anslaget ökas med 800 000 000 kronor 2023 för en utökning av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan (bet. 2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108). För att kunna fatta beslut om bidragsramar under 2022 behöver bemyndigandet ökas med ett belopp motsvarande den beräknade ökningen av anslaget. Bemyndigandet bör därför ökas med 800 000 000 kronor.

1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 200 720 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.* ökas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag för barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige.

På grund av en hög efterfrågan på medel från anslaget, bl.a. för barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige, förväntas de utgifter som anslaget får användas för öka mer än beräknat. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 815 236 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ökas med 43 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning samt statsbidrag för konst- och kulturutbildningar.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2022 ökades anslaget med anledning av att privata utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan och konst- och kulturutbildningar fått ökade kostnader för mervärdesskatt (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16, bet. 2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108). Deras kostnader för mervärdesskatt för 2022 bedöms dock bli högre än beräknat. Anslaget bör därför ökas med 43 000 000 kronor.

2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 950 902 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* ökas med 15 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Med anledning av spridningen av covid-19 under 2021 begränsades antalet skrivande vid högskoleprovet. För att möjliggöra för fler att skriva högskoleprovet har Universitets- och högskolerådet fattat beslut om att provet ska genomföras vid två tillfällen under våren 2022. Det medför ökade kostnader för bl.a. lokaler, personal och distribution av prov. Anslaget bör därför ökas med 15 000 000 kronor.

3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 7 028 846 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* ökas med 300 000 000 kronor.

Anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* minskas med 300 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för bidrag till ett konsortium för konstruktion och drift av European Spallation Source (ESS).

Fördyringar avseende konstruktionen av anläggningen ESS har medfört likviditetsbrist hos konsortiet. En tidigare lagd bidragsutbetalning 2022 möjliggör för ESS att kortsiktigt hantera den uppkomna situationen. Anslaget bör därför ökas med 300 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Bemyndigande om bidrag till European Spallation Source ERIC (ESS)

Regeringen har ett bemyndigande att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 900 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 1 200 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Skälen för regeringens förslag: Sverige har hittills betalat ut bidrag till konsortiet ESS uppgående till ca 7,2 miljarder kronor för konstruktion och initial drift av anläggningen, varav ca 5,8 miljarder kronor från anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

För att konsortiet ska kunna hantera den likviditetsbrist som uppstått till följd av fördyringar avseende konstruktionen av anläggningen behöver vissa bidrags-betalningar tidigareläggas. I denna proposition föreslås således en ökning av anslaget. Bemyndigandet om bidrag till ESS bör därför ökas med 300 000 000 kronor. I och med den tidigare lagda utbetalningen kommer Sveriges betalningar till ESS att uppgå till totalt ca 7,5 miljarder kronor.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 100 582 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2022 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor 2023.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 125 000 000 kronor 2023–2025.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till allmän kulturverksamhet.

Genom riksdagens beslut om statens budget för 2022 tillfördes anslaget 100 000 000 kronor fr.o.m. 2022 för utveckling och införande av produktionsincitament för filminspelningar i Sverige (prop. 2021/22:1 utg.omr. 17, bet. 2021/22:KrU1, rskr. 2021/22:85).

Att producera och spela in en film eller dramaserie är en tidskrävande process, vilket medför att utbetalningar av stöd mot redovisade kostnader kan komma att behöva ske åren efter ansökan och beslut om stöd. För att möjliggöra att fler projekt kan genomföras behöver bemyndigandet dels ökas, dels förlängas. Bemyndigandet bör därför ökas med 100 000 000 kronor och förlängas till 2025.

9:2 Stöd till trossamfund

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 81 919 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 9:2 *Stöd till trossamfund* ökas med 8 510 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för statsbidrag till trossamfund.

Justitiekanslern beslutade i oktober 2021 att staten ska betala skadestånd till ett trossamfund för uteblivna organisationsbidrag enligt förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund (Justitiekanslerns beslut den 21 oktober 2021 i ärende 2020/4305). Kostnaderna för att täcka skadeståndet har hanterats genom en ökad anslagskredit för 2021. För att täcka den utnyttjade anslagskrediten behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 8 510 000 kronor.

13:5 Insatser för den ideella sektorn

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 128 758 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 13:5 *Insatser för den ideella sektorn* ökas med 100 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för uppföljning och annan verksamhet för genomförandet av politiken för det civila samhället.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen

för höga elpriser ökades anslaget med 80 000 000 kronor för att möta en ökad efterfrågan på stöd från organisationer för insatser för personer i socialt särskilt utsatta situationer till följd av spridningen av covid-19 samt återinförda restriktioner och allmänna råd (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:171).

Ett stort antal personer söker skydd i Sverige till följd av Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av massflyktsdirektivet. Detta har lett till stora behov av humanitära insatser via organisationer inom det civila samhället, t.ex. i form av samordning av och stöd till olika slags frivilliginsatser i samband med mottagandet av skyddsbehövande. Ytterligare medel behövs för att stöd ska kunna lämnas till dessa insatser. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

Lån till Tekniska museet

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i byggnationen av en ny visualiseringsdom som inklusive tidigare upplåning för andra investeringar uppgår till högst 40 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Stiftelsen Tekniska museet har påbörjat byggnationen av en ny sfärisk byggnad i form av en visualiseringsdom för att öka barns och ungas intresse för teknik och naturvetenskap. Till följd av spridningen av covid-19 har stiftelsens intäkter minskat, varför delar av byggnationen nu behöver finansieras med lån. Stiftelsens behov av lån för detta ändamål beräknas uppgå till 10 000 000 kronor. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i byggnationen av en ny visualiseringsdom som inklusive tidigare upplåning för andra investeringar uppgår till högst 40 000 000 kronor.

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

1:5 Statens geotekniska institut

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 56 847 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:5 *Statens geotekniska institut* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Statens geotekniska institut (SGI) stödjer Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i bedömningen av ansökningar från kommuner om ersättning för åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Antalet sådana ansökningar förväntas öka. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

Prop. 2021/22:269 Finansiering sker genom att anslaget 2:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

1:6 Lantmäteriet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 688 817 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Lantmäteriet* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Lantmäteriet att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

Utgiftsområde 19 Regional utveckling

1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 060 937 000 kronor.

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i European Regional Policy Research Consortium och bemyndigar regeringen att under 2022–2024 för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 400 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: European Regional Policy Research Consortium (EoRPA) är ett konsortium med syftet att bedriva forskning och kunskapsutbyte om regional utvecklingspolitik. EoRPA:s verksamhet omfattar jämförande och analyserande studier i ett europeiskt perspektiv av frågor av betydelse för regional utvecklingspolitik, inklusive samhällningspolitiken, samt fortlöpande bedömningar av regionala företagsstöd. Sverige har deltagit i EoRPA:s arbete sedan 1985. Det senaste avtalet avseende EoRPA gällde t.o.m. 2021. Den nya avtalsperioden avser 2022–2024.

I Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (skr. 2020/21:133) framgår bl.a. att den forskning som bedrivs om regional utveckling och landsbygdsutveckling är central för lärandet och en forskningsbaserad kunskapsutveckling. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i EoRPA och bemyndiga regeringen att under 2022–2024 för anslaget besluta om medlemsavgifter på högst 400 000 kronor per år.

1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 (bemyndigande)

Prop. 2021/22:269

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 600 000 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 500 000 000 kronor 2023.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 552 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utbetalningar av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2014–2020.

Verksamheten inom regionalfondsprogrammen omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Flera projekt har blivit försenade och utbetalningar uppskjutna till följd av spridningen av covid-19. Detta har inneburit dels lägre utbetalningar av medel under 2021 än vad som tidigare beräknats, dels att utbetalningarna av medel för 2022 beräknas bli lägre än förväntat. Sammantaget innebär detta ökade utbetalningar kommande år och därmed ett behov av ett ökat bemyndigande för 2022 för att kunna använda EU-medlen från programmen. Bemyndigandet bör därför ökas med 52 000 000 kronor.

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

1:1 Naturvårdsverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 645 033 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Naturvårdsverket* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Naturvårdsverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 167 318 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* minskas med 10 750 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att finansiera ökningen av anslaget 1:12 *Riksgäldskontoret* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och delvis finansiera ökningen av anslaget 1:7 *Avgifter till Internationella organisationer* minskas anslaget med 10 750 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

1:7 Avgifter till Internationella organisationer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 282 131 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Avgifter till Internationella organisationer* ökas med 7 750 000 kronor.

Anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* minskas med 3 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för medlemsavgifter och stöd till internationella organisationer.

Den 10 september 2021 antog FN:s generalförsamling en resolution med bestämmelser för genomförandet av Stockholm+50 (A/75/L.135). Bland annat fastslogs bestämmelser för hur FN-systemet ska förbereda och genomföra Stockholm+50, och att Sverige som värdland åtar sig att täcka FN:s kostnader för detta. De senaste beräkningarna av FN-systemets kostnader för Stockholm+50 överstiger de som låg till grund för budgetpropositionen för 2022. Anslaget bör därför ökas med 7 750 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* minskas med 3 000 000 kronor och genom att anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* minskas med 4 750 000 kronor. Minskningarna bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslagen.

1:8 Klimatbonus

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 510 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Klimatbonus* ökas med 3 900 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för bidrag till fysiska och juridiska personer som förvärvat en ny klimatbonusbil.

Försäljningen av klimatbonusbilar, dvs. elbilar, laddhybrider och gasbilar, har ökat snabbare än förväntat. Det är framför allt försäljningen av elbilar som har ökat sedan den 1 juli 2021 och som bedöms fortsätta att öka. Antalet sålda klimatbonusbilar beräknas uppgå till drygt 150 000 bilar under perioden juli 2021–juni 2022, vilket motsvarar omkring 60 procent av nybilsförsäljningen. Det är nästan en fördubbling jämfört med den senaste tolv månaders perioden. Anslaget behöver till följd av detta tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 3 900 000 000 kronor.

1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Prop. 2021/22:269

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 298 143 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:9 *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

SMHI stödjer MSB i bedömningen av kommunernas ansökningar om ersättning för åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Antalet sådana ansökningar förväntas öka. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget 2:2 *Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Sammantaget bör anslaget ökas med 2 000 000 kronor.

1:19 Industrikivet (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 909 000 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 000 000 000 kronor 2023–2029.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:19 *Industrikivet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 500 000 000 kronor 2023–2029.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter kopplade till åtgärder såsom forskning, förstudier och investeringar, som bidrar till att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser.

Industrikivet introducerades 2018 och sedan dess har stöd delats ut till forskning, genomförbarhetsstudier och pilotprojekt. En del av tekniken som har testats är nu tillräckligt mogen för att testas i demonstrationsanläggningar eller implementeras i fullskaliga anläggningar. Ansökningarna avseende dessa projekt beräknas omfatta så höga belopp att de inte rymms inom bemyndigandet. Ett ökat bemyndigande skulle innebära större möjligheter att bevilja investeringsstöd, och därmed även främja en grön omställning av industrin. Bemyndigandet bör därför ökas med 1 500 000 000 kronor.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 500 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:24 *Biogasstöd* minskas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för stöd för produktion och förädling av biogas.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:19 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel minskas anslaget med 50 000 000 kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Ändrad investeringsplan för Naturvårdsverket

Regeringens förslag: Investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2022–2024 godkänns som en riktlinje för Naturvårdsverkets investeringar (tabell 9.3).

Skälen för regeringens förslag: Riksdagens beslut om statens budget för 2022 innebar att anslaget 1:14 *Skydd av värdefull natur* minskades med 2 005 000 000 kronor 2022 och beräknas minska med samma belopp 2023 och 2024 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 20, bet. 2021/22: MJU1, rskr. 2021/22:110). Minskningen innebär att Naturvårdsverkets investeringar i fastigheter och markanläggningar som ingår i den investeringsplan för 2022–2024 som riksdagen har godkänt inte har full finansiering. Investeringsplanen behöver därför revideras. Den ändrade investeringsplanen (se tabell 9.3) innebär att Naturvårdsverkets samhällsinvesteringar för 2022–2024 beräknas uppgå till drygt 7,6 miljarder kronor i stället för de ca 13,7 miljarder kronor som var omfattningen i den godkända investeringsplanen.

Mot denna bakgrund bör investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2022–2024 godkännas som en riktlinje för Naturvårdsverkets investeringar.

Tabell 9.3 Investeringsplan för Naturvårdsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	858	1 656	1 690	1 377	1 376	4 443
Skydd av värdefull natur (del av 1:14)	843	1 628	1 631	1 326	1 326	4 282

	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Byggnader, anläggningar m.m. i anslutning till skyddad värdefull natur (del av 1:3 ap.2)	15	28	59	51	51	160
<i>varav investeringar i anläggnings- tillgångar</i>	<i>144</i>	<i>240</i>	<i>209</i>	<i>201</i>	<i>201</i>	<i>610</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>144</i>	<i>240</i>	<i>209</i>	<i>201</i>	<i>201</i>	<i>610</i>
Finansiering av anskaffning och utveckling	858	1 656	1 690	1 377	1 376	4 443
Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur	15	28	59	51	51	160
Anslag 1:14 Skydd av värdefull natur	843	1 628	1 631	1 326	1 326	4 284
Vidmakthållande av befintliga investeringar	1 009	1 684	1 832	718	619	3 169
Skötsel av skyddade områden, artbevarande, friluftsliv m.m.	1 009	1 684	1 832	718	619	3 169
<i>varav investeringar i anläggnings- tillgångar</i>						
Finansiering vidmakthållande	1 009	1 684	1 832	718	619	3 169
Anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur	1 009	1 684	1 832	718	619	3 169
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	1 867	3 340	3 522	2 095	1 995	7 612

	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022–2024
Totalt varav investeringar i anläggnings-tillgångar	144	240	209	201	201	610

Utgiftsområde 21 Energi

1:1 Statens energimyndighet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 419 387 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Statens energimyndighet* ökas med 2 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Statens energimyndighet att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

1:2 Insatser för energieffektivisering

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 18 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Insatser för energieffektivisering* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för att utveckla och introducera ny energieffektiv teknik på marknaden samt stöd till energieffektiv teknik samt för genomförande av EU-rättsakter.

Under vintern 2021/22 har elpriserna varit exceptionellt höga. Många småhusägare har därför haft högre kostnader än tidigare för att värma sina hus. Rysslands invasion av Ukraina innebär vidare en ökad osäkerhet för hur elpriserna kan komma att utvecklas. Arbetet med energieffektivisering med inriktning på småhus bör intensifieras för att småhusägare ska stå bättre rustade om elkostnaderna blir höga framöver. En förstärkning av detta arbete bidrar dessutom till att bättre kunna möta kommande skärpta och bindande energieffektiviseringskrav från EU. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

1:6 Energimarknadsinspektionen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 184 294 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Energimarknadsinspektionen* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret under 2022. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Energimarknadsinspektionen att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

1:8 Elberedskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 361 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Elberedskap* ökas med 80 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för elberedskap.

Till följd av Rysslands invasion av Ukraina har risken för störningar i energi-försörjningens leveranskedjor ökat. Det behövs därför en ökad tillgång till reservkraft och reservmaterial inom elförsörjningen. Vidare bör utbildning om och kompetensförsörjning rörande elberedskap stärkas. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

Det behöver mot samma bakgrund även genomföras insatser för att förstärka drivmedelsförsörjningen och leveranskedjorna för drivmedel. Till följd av detta behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 30 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 80 000 000 kronor.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 31 929 785 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 108 500 000 000 kronor 2023–2050.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* ökas med 30 000 000 kronor.

Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* får även användas för utgifter för medfinansiering till regionerna för deras kostnader att utveckla och integrera regionala biljettsystem för ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter.

Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 115 900 000 000 kronor 2023–2050.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för förvaltningskostnader och andra åtgärder för beredskap och civilt försvar inom transportområdet, för medfinansiering till regionerna för deras kostnader för att införa ett nationellt biljettsystem för kollektivtrafik och för utgifter för investeringar i statliga vägar och järnvägar, stora och strategiska farleder och slussar.

Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Behovet av bl.a. samordning och ledning i frågor som rör den statliga transportinfrastrukturen kommer till följd av detta att bli större. Anslaget bör därför ökas med 28 000 000 kronor.

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Trafikverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 30 000 000 kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2022 ökades anslaget med 105 000 000 kronor för arbetet med ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik i hela Sverige (prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:TU1, rskr. 2021/22:98). I samband med genomförandet har det visat sig finnas behov av att justera den inriktning som legat till grund för hur ett system bäst utformas. Regeringen anser att de befintliga biljettsystemen, som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna ansvarar för, bör anpassas för att dessa bättre ska kunna samordnas nationellt. Anslagsändamålet behöver därför utvidgas så att anslaget även kan användas för utgifter för medfinansiering till regionerna för deras kostnader för att utveckla och integrera regionala biljettsystem för ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter.

Trafikverket har genomfört ett större strukturarbete under en längre tid i syfte att bl.a. uppnå en mer rättvisande fördelning av kostnader mellan olika anslag och lån i Riksgäldskontoret. Det har inneburit att vissa kostnader för Västsvenska paketet och tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm behöver omfördelas och att de i stället för att finansieras med överskott från trängselskatt i Göteborg respektive Stockholm kommer att belasta anslaget kommande år. Vidare har vissa kostnadsökningar uppstått och viss upphandling av produktion som beräknats till 2021 respektive 2023 förväntas i stället genomföras under 2022. Bemyndigandet bör därför ökas med 7 400 000 000 kronor.

1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 30 402 263 000 kronor.

<p>Regeringens förslag: Anslaget 1:2 <i>Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur</i> ökas med 769 000 000 kronor.</p>

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för kompensation till godstransportörer på spår för icke internaliserade kostnader avseende godstransporter på väg respektive inom sjöfarten.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 avsattes medel för en miljökompensation för godstransporter på järnväg om 400 000 000 kronor

per år för 2021–2025 (prop. 2020/21:1 utg. omr. 22, bet. 2020/21:TU1, rskr. 2020/21:131). Efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2021 avsattes ytterligare 150 000 000 kronor per år för 2021–2025 (prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385).

Företag som tillhandahåller godstransporter på järnväg uppvisar fortsatt en låg lönsamhet. Detta medför en risk för neddragningar i verksamheterna, vilket kan leda till en minskad överflyttning av godstransporter från väg till järnväg. En ytterligare utökad miljökompensation bedöms kunna motverka en sådan utveckling. Anslaget bör därför ökas med 697 000 000 kronor. Stödet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen bedömer därför att tillgången till bl.a. drivmedel, bandvagnar och reservbroar behöver säkerställas för att kunna vidmakthålla den statliga transportinfrastrukturen. Anslaget bör därför ökas med 72 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 769 000 000 kronor.

2:1 Post- och telestyrelsen

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 87 679 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:1 *Post- och telestyrelsen* ökas med 5 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Post- och telestyrelsen att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Vidare behöver krisberedskapen och det civila försvaret inom områdena elektroniska kommunikationer och post stärkas. Anslaget bör därför ökas med 3 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 5 000 000 kronor.

2:5 Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 561 014 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:5 *Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation* ökas med 77 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för åtgärder samt samordningsinsatser för driftsäkra och tillgängliga elektroniska kommunikationer.

Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret.

Prop. 2021/22:269 Regeringen bedömer att robustheten inom elektroniska kommunikationer och post behöver förstärkas. För att tidigarelägga planerade materielinköp behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 77 000 000 kronor.

2:6 Myndigheten för digital förvaltning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 156 845 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:6 *Myndigheten för digital förvaltning* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Myndigheten för digital förvaltning att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 183 349 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bekämpning av smittsamma djursjukdomar* ökas med 84 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för bekämpning av och beredskap mot smittsamma djursjukdomar.

Vissa av de som flyr till Sverige från Ukraina har med sig sällskapsdjur. När sällskapsdjuren förs in i landet behöver kontroller genomföras enligt Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003 och enligt andra tillämpliga EU-bestämmelser och nationella bestämmelser. Ytterligare medel behövs för att genomföra dessa kontroller. Anslaget bör därför ökas med 53 000 000 kronor.

Till följd av bl.a. ett stort utbrott av fågelinfluensa bedöms utgifter för ersättning till företagare och för andra lagstadgade åtgärder bli högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget bör därför ökas med 31 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 84 000 000 kronor.

1:8 Statens jordbruksverk

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 615 698 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:8 *Statens jordbruksverk* ökas med 5 500 000 kronor.

Anslaget 1:15 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* minskas med 4 500 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att disponera de avgifter som tas ut med stöd av växtskyddslagen (2022:725) för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom växtskyddsområdet.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen avser att införa ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt gris- och fjäderfäsektorerna (se anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur*). För att Statens jordbruksverk ska kunna bidra i arbetet med genomförandet av stödet behöver anslaget tillföras medel. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

Statens jordbruksverk har i januari 2022 fått i uppgift att rapportera försäljning och användning av antimikrobiella läkemedel till djur enligt artikel 57 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG. För att Statens jordbruksverk ska kunna utföra uppgiften behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 4 500 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget 1:15 *Konkurrenskraftig livsmedelssektor* minskas med motsvarande belopp. Minskningen innebär att avsatta medel för det s.k. vildsvinspaketet blir mindre för 2022. Denna satsning sträcker sig dock till 2025 och minskningen bedöms inte påverka det sammantagna resultatet.

Sammantaget bör anslaget ökas med 5 500 000 kronor.

Avgifter tas för närvarande ut för att finansiera offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nuvarande växtskyddslagen (1972:318), t.ex. avgifter för kontroll som görs vid införsel av växter och växtprodukter från tredjeland, kontroll vid utfärdande av sundhetscertifikat vid export, kontroll av företag som producerar växter som ska vara försedda med växtpass, avgifter för registrering av yrkesmässig odling samt handläggning av frågor om tillstånd. Regeringen har den 17 mars 2022 beslutat propositionen En ny växtskyddslag (prop. 2021/22:148). I propositionen lämnas förslag på en ny växtskyddslag i syfte att anpassa svensk lagstiftning till EU-förordningar om skyddsåtgärder och offentlig kontroll avseende bekämpning av växtskadegörare. Förslaget innebär inte några ändringar i sak i fråga om vilka avgifter som ska tas ut. Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag (bet. 2021/22:MJU25, rskr. 2021/22:336). Regeringen bör bemyndigas att disponera de avgifter som tas ut med stöd av den nya växtskyddslagen.

1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 174 200 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 65 000 000 kronor 2023.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:13 *Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 101 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för att finansiera det belopp som motsvarar EU:s medfinansiering av åtgärder inom havs- och fiskeriprogrammet.

Genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet med finansiering från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020 omfattar fleråriga projekt och investeringar som medför utgifter för kommande år. År 2023 är det sista året medel kan betalas ut inom ramen för programmet. Flera projekt har blivit försenade och utbetalningar uppskjutna till följd av spridningen av covid-19. Dessutom beslutade regeringen om en ändring i programmet under 2021, vilket har medfört behov av att omfördela medel mellan åren. För att de EU-medel som tilldelats Sverige ska kunna nyttjas i så stor utsträckning som möjligt behöver fler åtaganden kunna ingås under 2022. Bemyndigandet bör därför ökas med 36 000 000 kronor.

1:14 Livsmedelsverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 344 398 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:14 *Livsmedelsverket* minskas med 3 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Livsmedelsverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor.

Vidare medför det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde att kunskapen kring kemiska, biologiska och radionukleära hot, inklusive den nationella analysförmågan, på dricksvattenområdet behöver förstärkas. Anslaget bör därför ökas med 4 000 000 kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:26 *Nedsättning av slakteriavgifter* minskas anslaget med 9 000 000 kronor. Minskningen föranleds av att en verksamhet byter finansieringskälla och påverkar därför inte den verksamhet som fortsatt finansieras från anslaget.

Sammantaget bör anslaget minskas med 3 000 000 kronor.

1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 783 297 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 005 400 000 kronor 2023–2025.

Regeringens förslag: Anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* ökas med 300 000 000 kronor.

Anslaget får även användas för utgifter för ekonomiskt stöd till lantbrukare och trädgårdsnäringen som drabbats av höjda priser på insatsvaror 2022.

Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 138 000 000 kronor 2023–2029.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för nationell medfinansiering av åtgärder i enlighet med landsbygdsprogrammet för Sverige för 2014–2020, inklusive förlängningsåren 2021 och 2022.

Under 2021 drabbades delar av lantbruket av ökade kostnader för insatsvaror. Dessa kostnader förväntas fortsätta öka under 2022 och regeringen avser därför att införa ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt till gris- och fjäderfäsektorer. Anslaget bör därför ökas med 300 000 000 kronor. Anslagets ändamål behöver vidare utvidgas till att även omfatta utgifter för ekonomiskt stöd till lantbrukare och trädgårdsnäringen som drabbats av höjda priser på insatsvaror 2022.

Huvuddelen av åtgärderna som finansieras från anslaget är ersättningsformer som bygger på fleråriga åtaganden om utbetalningar. Av förbiseende angavs i budgetpropositionen för 2022 bemyndigandets slutår till 2025 i stället för 2029, vilket även riksdagen beslutade om (prop. 2021/22:1, utg.omr. 23, bet. 2021/22:MJU2, rskr. 2021/22:99). Mot denna bakgrund bör bemyndigandets slutår förlängas till 2029.

Statsbidrag till kommuner med geografiska och demografiska utmaningar finansieras från anslaget, men den nuvarande nivån på bemyndigandet möjliggör inte några långsiktiga ekonomiska åtaganden. Att driva kommunalt utvecklingsarbete och bevilja medel till utvecklingsprojekt förutsätter att kommunerna kan ha en långsiktighet i arbetet och att de kan bevilja insatser med utbetalningar under flera år. För detta behöver ekonomiska åtaganden om 138 000 000 kronor ingås. Det nuvarande bemyndigandet bedöms till ett belopp om 5 400 000 kronor kunna nyttjas för detta. Bemyndigandet bör därför ökas med 132 600 000 kronor.

1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 42 330 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:19 *Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för stöd till metanagreducering.

Prop. 2021/22:269 Nivån på stödet till produktion av biogas från gödsel behöver ökas genom en metangasreduceringspremie om upp till 40 öre per kilowattimme, i enlighet med förslag från Biogasmarknadsutredningen (SOU 2019:63). Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

Finansiering sker genom att anslaget 1:24 *Biogasstöd* inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas med motsvarande belopp.

1:22 Främjande av rennäringen m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 125 915 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:22 *Främjande av rennäringen m.m.* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter till åtgärder för främjande av rennäringen.

Medel från anslaget finansierar bl.a. katastrofskadeskydd enligt 35 a § rennäringsförordningen (1993:384). Svåra betesförhållanden under vintern 2021/22 har medfört att samebyarnas behov av stödutfodring ökat. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

1:26 Nedsättning av slakteriavgifter

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 73 237 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:26 *Nedsättning av slakteriavgifter* ökas med 9 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för nedsättning av avgifter för den offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som görs vid slakterier och vilthanteringsanläggningar i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2022 överfördes medel från anslaget 1:26 *Nedsättning av slakteriavgifter* till anslaget 1:14 *Livsmedelsverket* (prop. 2021/22:1 utg.omr. 23, bet. 2021/22:MJU2, rskr. 2021/22:99). En del av beloppet som överfördes ska användas till stöd för genomförande av det nationella kontrollprogrammet för salmonella vid slakterier och vilthanteringsanläggningar. Då kontrollprogrammet huvudsakligen finansieras med avgifter är det mer ändamålsenligt att stöd för genomförandet av kontrollprogrammet i stället finansieras från anslaget 1:26 *Nedsättning av slakteriavgifter*. Anslaget bör därför ökas med 9 000 000 kronor.

1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet

Prop. 2021/22:269

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 15 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:27 *Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet* ökas med 10 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund utöka och förstärka den nationella förmågan avseende nödvattenförsörjningen. För att Livsmedelsverket ska kunna genomföra dessa insatser behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 540 255 000 kronor.

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i det europeiska partnerskapet för metrologi och bemyndigar regeringen att under 2022–2027 för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* besluta om bidrag på totalt högst 250 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystem och programanknutna utgifter. Anslaget används även för statsbidrag till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) för riksmätplatser.

Genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2084 av den 24 november 2021 om unionens deltagande i det europeiska partnerskapet för metrologi har ett europeiskt partnerskap inom ramen för EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa, startats. Mätvetenskap och mätteknik påverkar många delar av samhället. Det europeiska partnerskapet för metrologi ska arbeta för att harmonisera medlemsländernas mätstandarder och bidra till att uppnå EU:s mål för digitaliseringen och den gröna omställningen. Unionens ekonomiska bidrag till partnerskapet för metrologi ges under förutsättning att de deltagande länderna bidrar ekonomiskt till genomförandet av partnerskapet. För att bidra till att på internationell nivå skapa kvalitetssäkrade mättekniker, med målet att hantera samhälls- och miljöutmaningar och metrologiska behov från nya tekniker och innovationer, bör Sverige delta i partnerskapet.

Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i det europeiska partnerskapet för metrologi och

Prop. 2021/22:269 bemyndiga regeringen att under 2022–2027 för anslaget besluta om bidrag på totalt högst 250 000 000 kronor.

1:11 Bolagsverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 65 542 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:11 *Bolagsverket* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Bolagsverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 000 000 kronor.

1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 18 850 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:16 *Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag* ökas med 9 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för omstrukturering, genomlysning, försäljning och avveckling av företag med statligt ägande.

Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL) är ett av staten helägt bolag som bl.a. tillverkar och tillhandahåller individanpassade läkemedel i de fall godkända läkemedel inte kan användas, s.k. extemporeläkemedel. I delbetänkandet *En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården* (SOU 2021:19) föreslås ett utökat samhällsuppdrag för APL. Det bedöms finnas ett behov av att göra en genomlysning av APL i syfte att analysera och utvärdera möjligheten att utöka bolagets samhällsuppdrag. Anslaget behöver därför tillföras ytterligare medel. Även i övrigt har utgifterna för extern rådgivning avseende den statliga bolagsportföljen ökat. Anslaget bör därför ökas med 9 000 000 kronor.

1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag

Prop. 2021/22:269

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* ökas med 476 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2022–2026 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 000 000 kronor till Svenska rymdaktiebolaget för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet.

Skälen för regeringens förslag: Svenska rymdaktiebolaget är helägt av staten och har i uppdrag att bedriva rymdverksamhet med kommersiell inriktning, svara för driften av Esrange Space Center (Esrange) samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Den del av bolagets verksamhet som avser driften av Esrange är ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag. Regeringen presenterade 2018 en strategi för svensk rymdverksamhet (skr. 2017/18:259, bet. 2018/19:UbU3, rskr. 2018/19:45). Av denna framgår bl.a. att rymdverksamhet alltid har haft utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska dimensioner och att dessa har förstärkts när allt fler aktörer engagerar sig i rymdverksamhet. På grund av detta, och den strategiska betydelse som rymdverksamhet har för Sveriges säkerhet, krävs en ökad medvetenhet hos alla aktörer om de utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska konsekvenser som rymdverksamhet har.

Av den ovan nämnda strategin framgår att infrastrukturen på Esrange ska dimensioneras för att förbli en viktig nationell och europeisk strategisk resurs för nationell och internationell forskning, utveckling, demonstration, testverksamhet och annan rymdrelaterad verksamhet. Internationella samarbeten ska ske med hänsyn tagen till Sveriges utrikes-, säkerhets-, och försvarspolitiska intressen. Vidare ska Svenska rymdaktiebolagets verksamhet utvecklas så att framtida möjligheter tillvaratas i linje med svenska intressen.

För att genomföra regeringens rymdstrategi behöver Svenska rymdaktiebolagets verksamhet utvecklas på ett sådant sätt att bolaget i hela sin verksamhet beaktar Sveriges säkerhet och övriga utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen. I enlighet med detta beslutades en ny ägaranvisning för bolaget vid årsstämman 2019 (N2018/02821). Av ägaranvisningen framgår bl.a. att det åligger bolaget att ta särskilda hänsyn genom att, i dialog med Regeringskansliet, se till att bolagets verksamhet bedrivs med hänsyn tagen till Sveriges utrikes-, säkerhets-, och försvarspolitiska intressen.

Mot denna bakgrund har Svenska rymdaktiebolagets styrelse gjort bedömningen att det krävs en omställning av bolagets verksamhet, vilket är förenat med betydande kostnader för bolaget. Omställningen bedöms behöva genomföras successivt under en period på upp till fem år. Bolagets totala omställningskostnader beräknas uppgå till högst 880 000 000 kronor under perioden 2022–2026.

För att bolaget ska kunna ställa om verksamheten krävs att medel tillförs. Det är osäkert när kostnaderna kommer att uppstå. Samtidigt är det

av stor vikt att bolagets styrelse så snart som möjligt kan fatta de beslut som är nödvändiga för omställningen. Baserat på de särskilda omständigheter som råder för bolaget bedömer regeringen att det behövs ett bemyndigande om kapitaltillskott som omfattar det totala beloppet och hela tidsperioden. Anvisade medel för ändamålet under anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* begränsar storleken på de årliga kapitaltillskotten under perioden. Kapitaltillskotten avser täcka kostnader, nedskrivningar, utbetalningar och uteblivna täckningsbidrag kopplade till omställningen av verksamheten. Regeringens uppföljning av omställningen och dess kostnader kommer att redovisas för riksdagen i kommande budgetpropositioner.

Regeringen får enligt 8 kap. 3 § första stycket budgetlagen inte tillskjuta kapital till ett företag utan riksdagens bemyndigande. Det finns mot denna bakgrund behov av ett bemyndigande från riksdagen att besluta om kapitaltillskott för att den beskrivna omställningen av Svenska rymdaktiebolaget ska kunna genomföras.

Regeringen bör bemyndigas att under 2022–2026 för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 000 000 kronor till Svenska rymdaktiebolaget för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet. Anslaget bör mot denna bakgrund ökas med 476 000 000 kronor. För 2023 beräknas anslaget öka med 212 000 000 kronor, för 2024 beräknas anslaget öka med 172 000 000 kronor och för 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor.

Åtgärden bedöms förenlig med EU:s statsstödsregler.

1:23 Brexitjusteringsreserven (bemyndigande)

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 386 000 000 kronor.

Något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden har inte lämnats för innevarande år.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:23 *Brexitjusteringsreserven* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 153 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter som betalas ut enligt förordningen om reserv med anledning av Storbritanniens utträde ur EU.

Brexitjusteringsreserven används för stöd till företag som drabbats ekonomiskt av Storbritanniens utträde ur EU. För att Sverige ska kunna ta del av medlen i reserven behöver beslut om stöd med utbetalning 2023 kunna fattas redan 2022. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:23 *Brexitjusteringsreserven* ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 153 000 000 kronor 2023.

2:3 Exportfrämjande verksamhet

Prop. 2021/22:269

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 361 367 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för att finansiera Sveriges deltagande i världsutställningen Expo2020 i Dubai.

I samband med att Expo2020 avslutas ska den svenska paviljongen avvecklas. Huvudfokus är att antingen sälja eller överlåta paviljongen utan vederlag. För det fall detta inte går tillkommer kostnader för avveckling av paviljongen. För att finansiera en sådan avveckling behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 100 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:7 *AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning* ökas med 47 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för ersättning till AB Svensk Exportkredit för eventuella underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det s.k. CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate).

Svensk Exportkredits statsstödda kreditgivning inom CIRR-systemet gick under 2021 med underskott. För att täcka underskottet behöver anslaget tillföras medel. Anslaget bör därför ökas med 47 000 000 kronor.

Kreditgaranti för att säkra tillgången av råvaror

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 ställa ut kreditgarantier som uppgår till högst 3 000 000 000 kronor för att säkra tillgången av råvaror.

Skälen för regeringens förslag: Exportkreditnämnden ska fr.o.m. 2022 kunna utfärda statliga kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror genom en s.k. råvarugaranti. En råvarugaranti används för att täcka risken för en långivares finansiering av en utländsk låntagares investering i ett råvaruprojekt om denna låntagare inte klarar att fullfölja betalningarna enligt låneavtalet. En förutsättning för att få en råvarugaranti för ett låneavtal ska vara att låntagaren sluter ett långfristigt leveransavtal med en svensk råvaruimportör. De närmare villkoren för råvarugarantierna bör utformas i enlighet med bestämmelserna i budgetlagen och förordningen (2011:211) om utlåning och garantier.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2022 ställa ut kreditgarantier som uppgår till högst 3 000 000 000 kronor för att säkra tillgången av råvaror.

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 250 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner* ökas med 125 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter avseende tillfälligt stöd till kommuner och regioner, som syftar till att dessa ska nå en ekonomi i balans och på sikt god ekonomisk hushållning.

I budgetpropositionen för 2022 beräknades anslaget för 2023 och 2024 uppgå till 100 000 000 kronor respektive 400 000 000 kronor (prop. 2021/22:1 utg.omr. 25, bet. 2021/22:FiU3, rskr. 2021/22:120). Sammantaget beräknades således anslaget under åren 2022–2024 uppgå till 750 000 000 kronor. I samband med att Delegationen för kommunal ekonomi i balans beslutar om bidrag enligt förordningen (2021:820) om tillfälligt statsbidrag för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans ska hälften av det beslutade bidraget betalas ut. Resterande del av bidraget ska betalas ut efter att en slutredovisning har kommit in till och godkänts av delegationen. För att hälften av de beräknade sammanlagda medlen på anslaget ska kunna utbetalas i samband med beslut om bidrag under 2022 behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 125 000 000 kronor. För 2023 beräknas anslaget minska med 100 000 000 kronor och för 2024 beräknas anslaget minska med 25 000 000 kronor.

1:6 Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt anslag 1:6 *Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering* förs upp på statens budget med 300 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter avseende kompensation till kommuner och regioner för ökade kostnader för finansiering.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om undantag för Kommuninvest och om kompensation (bet. 2021/22:SkU11 punkt 2, rskr. 2021/22:101). Av tillkännagivandet följer att regeringen senast den 1 oktober 2022 ska återkomma till riksdagen med ett förslag som träder i kraft den 1 januari 2023 som undantar Kommuninvest från riskskatt för kreditinstitut, och snarast med ett förslag om att kompensera kommun- och regionsektorn för de ökade kostnaderna till följd av riskskatten (bet. 2021/22:SkU11 s. 15–18).

I enlighet med tillkännagivandet bör kommun- och regionsektorn under innevarande år kompenseras för ökade kostnader för finansiering. För att finansiera kompensationen till kommuner och regioner bör ett nytt anslag 1:6 *Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering* föras upp på statens

budget med 300 000 000 kronor. Anslaget bör få användas för utgifter avseende kompensation till kommuner och regioner för ökade kostnader för finansiering. Tillkännagivandet i övrigt bereds i Regeringskansliet. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

9.3 Konsekvenser för statens budget

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att anvisade medel ökar med 32,0 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 32,5 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 0,5 miljarder kronor. Av nettoeffekten är 16,7 miljarder kronor hänförliga till förändringar av regelstyrda anslag och direkta effekter av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Ytterligare 15,3 miljarder kronor avser oförutsedda utgiftsökningar och omständigheter som ställer krav på ändringar av budgeten.

De största utgiftsökningarna avser ersättningar och bostadskostnader på migrationsområdet (9,8 miljarder kronor), ersättning för höga sjuklönekostnader (5,8 miljarder kronor), förstärkning av klimatbonusen (3,9 miljarder kronor), höjd garantipension (3,6 miljarder kronor), ersättning till regionerna för fortsatt vaccinering (1,2 miljarder kronor), och ökade kostnader för föräldraförsäkringen (1,1 miljarder kronor).

På inkomstsidan av statens budget lämnas förslag som beräknas minska statens inkomster med 0,4 miljarder kronor.

Statens budgetsaldo och den offentliga sektorns finansiella sparande försämras med 32,4 miljarder kronor till följd av förslagen i denna proposition.

Vissa av förslagen beräknas påverka statens budget även kommande år. Statens budgetsaldo och statens finansiella sparande beräknas försämras med 10,8 miljarder kronor 2023, 10,8 miljarder kronor 2024 och 11,2 miljarder kronor 2025.

De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 13,3 miljarder kronor. De största ökningarna är hänförliga till utveckling av statens infrastruktur med 7,4 miljarder kronor och till stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet med 3,0 miljarder kronor.

Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk

Sammanfattning av promemorian

I syfte att kompensera jord- och skogsbruket för ökade kostnader på olika insatsvaror och värna konkurrenskraften föreslås i denna promemoria att skattenedsättningen för diesel som används i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet tillfälligt höjs. Skattenedsättningen utökas med 2 000 kronor per kubikmeter till en sammanlagd nedsättning av energi- och koldioxidskatt på 3 930 kronor per kubikmeter från 1 juli 2022 t.o.m. den 30 juni 2023. Förslaget medför ändringar i lagen om skatt på energi som föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och upphör att gälla vid utgången av juni 2023.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 a §³⁶

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 638 kronor per kubikmeter.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
  2. Beloppet avseende befrielse från energiskatt som anges i 6 a kap. 2 a § i den nya lydelsen ska vara 588 kronor per kubikmeter för sådan förbrukning som sker från och med den 1 juli 2022 till och med den 31 oktober 2022.
  3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 1.1

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 a §

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 638 kronor per kubikmeter.

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

Efter remiss har yttranden över promemorian inkommit från Drivkraft Sverige, Ekologiska lantbrukarna, Ekonomistyrningsverket, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Föreningen Sveriges spannmålsodlare, Företagarna, Kommerskollegium, Konjunkturinstitutet, Lantbrukarnas riksförbund, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Regelrådet, Skatteverket, Skogsindustrierna, Skogsstyrelsen, Småföretagarnas riksförbund, Statens jordbruksverk, Svenska Bioenergiföreningen (Svebio), Svenska naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges Nötköttsproducenter och Sveriges Spannmålsodlareförening.

Därutöver har yttranden inkommit från Maskinentreprenörerna och BalticWaters2030.

Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser och Sveriges lantbruksuniversitet har avstått från att yttra sig.

Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket

Sammanfattning av promemorian

I promemorian lämnas förslag till förlängda tillfälliga regleringar om utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension (nedan används samlingsnamnet garantipension) till personer bosatta i andra länder än Sverige.

Det ena förslaget har sin grund i en dom som rör den svenska garantipensionen för försäkrade som är födda 1938 eller senare och som EU-domstolen meddelade i december 2017. Domen fick bl.a. till följd att det bedömdes saknas rättsligt stöd för att fortsätta betala ut garantipension till personer bosatta i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz. Det infördes därför tillfälliga nationella bestämmelser för att säkerställa att det finns rättsligt stöd för att betala ut förmånerna till de berörda personerna. Dessa bestämmelser gäller för närvarande till utgången av september 2022.

I promemorian föreslås att möjligheten att betala ut förmånerna till viss del förlängs fr.o.m. den 1 oktober 2022 till utgången av 2022. Till skillnad från tidigare föreslås förlängningen endast avse fortsatta utbetalningar till personer som för september 2022 har rätt att få garantipension utbetald till ett annat land inom EES eller till Schweiz. Det innebär att förmånen inte kommer att nybeviljas för perioden efter september 2022.

Det andra förslaget har sin grund i Förenade kungariket Storbritannien och Nordirlands (Förenade kungariket) utträde ur Europeiska unionen (EU) den 31 januari 2020. Med anledning av utträdet infördes svenska nationella bestämmelser som innebär att garantipension ska fortsätta att betalas ut till personer i Förenade kungariket. Även dessa bestämmelser gäller för närvarande till utgången av september 2022. I promemorian föreslås att möjligheten att betala ut förmånerna till de berörda personerna i Förenade kungariket förlängs till utgången av 2022.

Promemorians lagförslag

Prop. 2021/22:269
Bilaga 2

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1246) om
ändring i lagen (2019:646) om ändring i
socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:1246) om ändring i lagen
(2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken ska utgå.

Förslag till lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken

dels att ikraftträdandebestämmelsen ska ha följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska införas en ny punkt, 2, av följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2021:1246

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den
1 oktober 2022.

1. Denna lag träder i kraft den
1 januari 2023.

2. De upphävda paragraferna
gäller dock fortfarande i fråga om
garantipension och garantipension
till omställningspension för tid före
ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 17 a § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

17 a §¹

Garantipension och garantipension till omställningspension får, trots bestämmelserna i 2–8 §§, lämnas till den som är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz *om personen* uppfyller kraven i fråga om försäkringstid enligt 67 och 81 kap.

Garantipension och garantipension till omställningspension får, trots bestämmelserna i 2–8 §§, *fortsätta att* lämnas till den som

1. är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz,

2. uppfyller kraven i fråga om försäkringstid enligt 67 och 81 kap., och

3. med stöd av denna paragraf i dess lydelse före den 1 oktober 2022, 18 eller 18 a § har rätt att få förmånen utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz för september 2022.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om garantipension och garantipension till omställningspension för tid före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2019:645.

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1248) om
ändring i lagen (2019:168) om sociala
trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har
lämnat Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:1248) om ändring i lagen
(2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket
har lämnat Europeiska unionen ska utgå.

Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

Prop. 2021/22:269
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen¹ ska upphöra att gälla.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
  2. Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande i fråga om förmåner för tid före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 4 a § 2022:000.

Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §¹

En person som före den tidpunkt som Förenade kungariket lämnade EU med ett utträdesavtal hade rätt att få eller fick en förmån utbetald i Förenade kungariket med stöd av 5 kap. 17 a, 18 eller 18 a § socialförsäkringsbalken har fortsatt rätt att få förmånen utbetald utan minskad ersättning och utan hinder av att Förenade kungariket har lämnat EU, förutsatt att den enskilde inte omfattas av ett annat tredjelands lagstiftning och att övriga omständigheter är oförändrade. Vid beräkning av förmånerna ska 67 kap. 16, 16 a, 17 och 17 a §§ och 81 kap. 9 och 9 a §§ socialförsäkringsbalken tillämpas.

En person som före den tidpunkt som Förenade kungariket lämnade EU med ett utträdesavtal hade rätt att få eller fick en förmån utbetald i Förenade kungariket med stöd av 5 kap. 17 a § *i dess lydelse före den 1 oktober 2022*, 18 eller 18 a § socialförsäkringsbalken har fortsatt rätt att få förmånen utbetald utan minskad ersättning och utan hinder av att Förenade kungariket har lämnat EU, förutsatt att den enskilde inte omfattas av ett annat tredjelands lagstiftning och att övriga omständigheter är oförändrade. Vid beräkning av förmånerna ska 67 kap. 16, 16 a, 17 och 17 a §§ och 81 kap. 9 och 9 a §§ socialförsäkringsbalken tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2021/22:269
Bilaga 2

Efter remittering av promemorian har yttranden kommit in från Försäkringskassan, Inspektionen för socialförsäkringen, Pensionsmyndigheten, Riksförbundet PensionärsGemenskap, Svenska Kommunal Pensionärernas Förbund, SPF Seniorerna och Svenskar i Världen.

Pensionärernas riksorganisation och Kommerskollegium har inte kommit in med något yttrande.

Därutöver har svar inkommit från en privatperson.

Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader

Sammanfattning av promemorian

I promemorian lämnas förslag om ett tidsbegränsat tilläggsbidrag inom bostadsbidraget som riktar sig till barnfamiljer med låga inkomster. Mot bakgrund av händelserna i Sveriges närområde har svenska hushåll drabbats av ökade priser på bl.a. el, drivmedel och livsmedel. Detta ökar risken för många hushåll att få en mer ansträngd ekonomi. Det finns därför anledning att ge stöd till ekonomiskt utsatta barnfamiljer så att de kan klara sina levnadsomkostnader till följd av höjda priser.

Tilläggsbidraget föreslås lämnas som ett separat bidrag utanför beräkningen av det ordinära bostadsbidraget. Det innebär att bidraget inte ska beräknas utifrån en bidragsgrundande inkomst utan i stället ska betalas ut löpande med ett belopp som bestäms av en beräkningsfaktor om 25 procent av storleken på det ordinarie preliminära bostadsbidraget. Bidraget ska heller inte ingå som en del av beräkningen för det ordinarie slutliga bostadsbidraget. Tilläggsbidraget föreslås lämnas till den som tar emot särskilt bidrag för hemmavarande barn, särskilt bidrag för barn som bor växelvis eller umgängesbidrag.

Det tillfälliga tilläggsbidraget som föreslås har samma utformning som det tillfälliga bidrag som betalades ut under juli t.o.m. december 2020 och under samma period 2021. Då var det dock fråga om en åtgärd för att motverka risken för försämrad disponibel inkomst bland barnfamiljer med låga inkomster till följd av covid-19-pandemin.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Tilläggsbidraget till barnfamiljer är ett stöd av extraordinär karaktär och bör därför lämnas under en begränsad tidsperiod. Enligt den bedömning som görs i promemorian bör stödet lämnas fr.o.m. den 1 juli t.o.m. den 31 december 2022.

Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken¹

dels att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda ”Särskilda bidrag, umgängesbidrag och tilläggsbidrag till barnfamiljer”,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 §, och närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

93 kap.

4 §²

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och hand-läggning finns i 104–117 kap. (avdelning H).

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och hand-läggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). *Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan.*

95 kap.

2 §³

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,

2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, *och*

4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,

4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem, *och*

5. *tilläggsbidrag till barnfamiljer.*

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans.

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2021:586.

² Senaste lydelse 2021:586.

³ Senaste lydelse 2021:586.

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. *Bostadsbidraget* bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 1–4 betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.

96 kap.

1 §⁵

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

3 a §⁶

Den som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag enligt 3 och 4–9 §§ har också rätt till tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer beräknas på grundval av bidrag till kostnader för bostad, särskilt bidrag och umgängesbidrag. Om sådana bidrag sammanlagt beräknas till ett mindre belopp än 1 200 kronor för helt år, finns det dock ingen rätt till tilläggsbidrag.

97 kap.

1 §⁷

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,

⁴ Senaste lydelse 2021:586.

⁵ Senaste lydelse 2021:586.

⁶ Senaste lydelse 2021:586.

⁷ Tidigare 96 kap. 3 a § upphävd genom 2021:586.

- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 §§,   – beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 a §§,
– beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
– undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

Prop. 2021/22:269
Bilaga 3

15 §⁸

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget minska med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 minska med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

23 a §⁹

Bostadsbidrag lämnas månadsvis som tilläggsbidrag till barnfamiljer med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 för samma månad.

98 kap.

1 §¹⁰

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
- slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,
- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, och
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.

- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, och
- tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.

⁸ Senaste lydelse 2021:586.

⁹ Tidigare 97 kap. 23 a § upphävd genom 2021:586.

¹⁰ Senaste lydelse 2021:586.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

12 §¹¹

Bestämmelserna i 2–9 §§ gäller inte i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer.

110 kap.

6 §¹²

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,
3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,
4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket, *och*
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket.
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket,
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket, *och*
7. bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tiden före ikraftträdandet.

¹¹ Tidigare 98 kap. 12 § upphävd genom 2021:586.

¹² Senaste lydelse 2021:586.

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken¹

dels att 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska utgå,

dels att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda ”Särskilda bidrag och umgängesbidrag”.

Lydelse enligt avsnitt 2.1

Föreslagen lydelse

93 kap.

4 §²

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och hand-läggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). <i>Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan.</i>	Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och hand-läggning finns i 104–117 kap. (avdelning H).
--	--

95 kap.

2 §³

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,
2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,	3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, <i>och</i>
---	--

4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem, <i>och</i>	4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.
--	---

5. *tilläggsbidrag till barnfamiljer.*

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans.

¹ 96 kap. 3 a § 2022:000

97 kap. 23 a § 2022:000

98 kap. 12 § 2022:000

rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2022:000

rubriken närmast före 96 kap. 3 a § 2022:000

² Senaste lydelse 2022:000.

³ Senaste lydelse 2022:000.

rubriken närmast före 97 kap. 23 a § 2022:000

rubriken närmast före 98 kap. 12 § 2022:000.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 1–4 betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. *Bostadsbidraget* bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.

96 kap.

1 §⁵

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §§, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

97 kap.

1 §⁶

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,
- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 a §,
- beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
- undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

– beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 §§, och

15 §⁷

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

⁴ Senaste lydelse 2022:000. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

⁵ Senaste lydelse 2022:000.

⁶ Senaste lydelse 2022:000.

⁷ Senaste lydelse 2022:000.

98 kap.

1 §⁸

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
  - slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,
  - omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,
  - utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, *och*
  - tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.
- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, *och*
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.

110 kap.

6 §⁹

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,
3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,
4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket, *och*
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket, *och*
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket, *och*
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket.

7 bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

⁸ Senaste lydelse 2022:000.

⁹ Senaste lydelse 2022:000.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över promemorian Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader lämnats av Boverket, Centrala studiestödsnämnden, Domstolsverket, Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Uppsala, Hyresgästföreningen, Inspektionen för socialförsäkringen (ISF), Konjunkturinstitutet, Kronofogdemyndigheten, Pensionsmyndigheten, Rädda Barnen, Socialstyrelsen och Sveriges Makalösa Föräldrar.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att yttra sig: Landsorganisationen i Sverige (LO) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 juni 2022

Närvarande: statsrådet Hultqvist, ordförande, och statsråden Shekarabi, Linde, Ekström, Strandhäll, Eneroth, Thorwaldsson, Elger, Farmanbar

Föredragande: statsråden Hultqvist, Shekarabi, Linde, Ekström, Strandhäll, Eneroth, Thorwaldsson, Elger, Farmanbar

---

Regeringen beslutar proposition Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina